

Incipit secundus liber secunde partis beati
Thome de Aquino ordinis predicatorum.

Questio cōem cōsidera/
tionez de virtutibus

et virtus et alius ad materiā morālē prīnētib⁹
necē ē cōsiderare singula ī spālī. Sermōes
n. morales vles min⁹ sūt viles: eo q̄ actio/
nes ī pīcularib⁹ sūt. Pōt autē aliqd ī spālī
cōsiderari circa moralia dupliciter. Uno mō
ex pte materie ipī⁹ morālīs: puta cū cōsidera/
tur de hac virtute vlt⁹ vitio. Alio mō q̄stuz
ad spāles stat⁹ hoīuz: puta cū cōsideratur de
subditis et plat⁹: de actiuis et cōpīlatīs. vlt⁹ q̄/
busq; alijs dīyis hoīuz. p̄ q̄ cōsiderabim⁹ spe/
cialiter de hys q̄ prīnēt ad oēs hoīuz status
.2⁹ vō spālī de hys q̄ prīnēt ad dēterminatos
stat⁹ hoīuz. **E**st autē cōsiderādū circa pīmū
q̄ si seorsū dēminare d̄ virtutib⁹ donis virtut⁹
et pceptis. oportet idē mltociēs dīcere. Qui
n. sufficēt vult tractare de h̄ pcepto. Non
mechaberis. necē ē īnq̄rē d̄ adultērio qd̄ est
quoddā pctnī. cui⁹ etiā cōgnitio dēpēdet ex
cōgnitiōe oppositē virtutis. **E**rit q̄ cōpēdīosior
et expeditior cōsideratōis via si sīl sub eodem
tractatū cōsideratio pcedit de virtute: et dono
sibi cōrespōdēte: et virtus oppositis et pcep/
tis affirmatis l̄ negatis. **E**rit autē h̄ cōsidera/
tōis mō cōueniēs ipīs virtus s̄m ppriam
spēm. **O**īssū est. n. supra q̄ vitia et pctā dīuer/
sificāt spe s̄m māz vlt⁹ obiectū: n̄ autē s̄m alias
differētias pctōz. puta cordis oris et opis vlt⁹
s̄m īfirmitatē ignorātiā: et malitiām et alias
hui⁹ mōi dīas. **E**st at eadē mā circa quā et

vt⁹ recte opaf: et vitia opposita a rectitudine
recedūt. **S**ic q̄ tota mā morālī ad cōsiderati/
onē virtutū r̄ducta. oēs virtutes sūt vlt⁹ re/
ducēd ad septē. q̄ tres sūt theologice d̄ qb⁹
pīno est agēdū. alie vō q̄tuor sūt cardinales
de qb⁹ posteri⁹ agef. **V**irtutū autē intellectu/
aliū. vna qdē est prudentia q̄ īnf cardinales
virtutes cōtinet et numerat. **A**rs vō nō prīnēt
ad morālem q̄ circa agibilia dīat: cū ars sit
recta rō factibiliū. ut supra dēctū ē. **A**lie vero
tres intellectuales virtutes. s. sapia intellect⁹ et
scīa cōicāt etiā ī noīe cū donis q̄busdā spīri/
t⁹ scī vñ sīl d̄ eis cōsiderabūt ī cōsideratione
donoz virtutib⁹ etiā cōmōdētū. **A**lie vō vtu/
tes morales oēs aliq̄līc r̄ducūt ad virtutes
cardinales: ut ex supra dēctis p̄. **V**ñ ī cōsidera/
tōe alicui⁹ virtutis cardinal⁹ cōsiderabūt etiā
oēs virtutes ad eī q̄līcūq; prīnētes et vitia
opposita et sic nihil morālīū erit p̄termīssū.

Circa virtutes

igit⁹ theologicas. p̄ erit cōsiderādū
de fide. 2⁹ de spe. 3⁹ de caritate. **C**ir/
ca fidē vō quadruplex cōsideratio occurrit
Prima qdē de ipsa fide. **S**ecūda de dōis
intellect⁹ et scīe sibi cōmōdētīb⁹. **T**ertia d̄
virtus oppositis. **Q**uarta de pceptis ad hāc
virtutē prīnētīb⁹. **C**irca fidē vō. p̄ erit cō/
siderādūz d̄ ei⁹ obiecto. 2⁹ d̄ ei⁹ actu. 3⁹ d̄ ipō
habitu fidei. **C**irca pīmū querūtur decez
pīno vtz obiectū fidei sit veritas p̄ma. 2⁹ vtz
obiectū fidei sit aliqd cōplexū vlt⁹ ī cōplexum
.i. res aut enūciabile. 3⁹ vtrū fidei possit sub
esse falsū. 4⁹ vtz obiectū fidei possit eē ali/
qd visū. 5⁹ vtz possit eē aliqd scītū. 6⁹ vtruz
credibilia debeāt dīstīgūi p̄ certos articulos
7⁹ vtz idē articuli subīnt fidei s̄m oē tēpus
8⁹ de numero articuloz. 9⁹ de mō tradēdi
articulos ī simbolo. 10⁹ cuius sit. fidei sym/
bolum cōstitūere.

Ad primuz sic proce

dīf. **V**idēf q̄ obiectum fidei nō sit vītas p̄
ma. **I**llud. n. vidēf eē obiectū fidei qd̄ nobis
pponit ad credēdū. sed nō solū pponit no/
bis ad credēdū ea q̄ prīnēt ad dīuinitatem
q̄ ē vītas p̄ma s̄z et ea q̄ prīnēt ad hūanitatē
chūstī et ecclīe sacra et creaturaz cōditionez
q̄ nō solū vītas p̄ma ē fidei obiectū. **F**ī
des et īfidelitas sūt circa idē. cū sint oppoīta
s̄z circa oīa que ī sacra scriptura cōtinentur

pōt eē infidelitas. Quicquid. n. horū hō nega-
uerit. infidel' reputat'. g. etiā fides ē circa oīa
q̄ in sacra scriptura continēt'. s; ibi mltā de ho-
mib' continēt'. aut de alijs rebus creatis. g.
obiectū fidei nō solū ē vitas p̄ma. s; etiā vitas
creata. ¶ **F**. Fides caritati dīuidit'. ut sup̄
dcm̄ ē s; caritate nō solū diligim' deū. q̄ ē sū-
ma bonitas s; etiā diligim' p̄ximū. g. fidei
obiectū nō ē solū vitas p̄ma. ¶ **S**. ē quod
d'ro' dicit 7. ca. d. diuini. noib' q' fides ē cir-
ca simplicē et sp̄ritū vitatē. hec at' ē vitas p̄-
ma g. obiectū fidei ē vitas p̄ma. ¶ **R**. dōm q'
cui' libz cogscitūi hī' obiectū duo hz. s. id
qđ mātr' cognoscit' qđ ē sic māle obiectum
et id p qđ cogscit' qđ ē formal' rō obiecti. sic
i scia geometrie mātr' scita sūt cōclusōes. for-
mal' vō rō sciēdi sūt media dōmōstratiōis p q'
cōclusōes cogscūt'. ¶ **S**. icig' i fide si cōside-
rem' formalē rōez obiecti nihil ē aliud q' vi-
tas p̄ma. ¶ **N**ō. n. fides de q' loq'mur assentit
alicui. nisi q̄a ē a deo reuelatū. ¶ **U**nde ipsi vi-
tati dīne fides innitit' tāq' medio. ¶ **S**.i vero
cōsiderem' mātr' ea q̄bus fides assentit. nō
solū ē ipse de'. s; etiā mltā alia q̄ tñ sub assen-
su fidei nō cadūt nisi s̄m q' hnt' aliq' ordi-
nē ad deū. put. s. p aliquos dīnitatis effec-
tus hō adiunat' ad tēdēdū i diuinā fruitōez
¶ **E**t iō etiā ex hac pte obiectū fidei ē qđ amō
vitas p̄ma i q̄tū nihil cadit sub fide nisi i or-
dine ad deū. sic obiectū medicine ē sanitas:
q̄a nihil medicina cōsiderat' nisi i ordine ad
sanitatē. ¶ **A**d p̄mū g. dicēdū q' ea q' p̄tinet
ad huānitatē xpi et ad sacra ecclesie v' ad q̄s
cūq' creaturas. cadūt sub fide i q̄tū p bec or-
diamur ad deū. et eis etiā assētīm' p̄p' dīnā
vitatē. Et s̄l'r dicēdū ē ad secūdū d' oib' illis
q̄ in sacra scriptura tradūt'. ¶ **A**d t̄tūz dicē-
dum q' etiā caritas diligit p̄ximū etiā p̄p'
deum. et sic obiectū ei' p̄p' ē ipse de'. ut in
fra dicet'.

Ad secundū sic pro-
cedit'. ¶ **V**idet' q' obiectū fidei nō sit aliqd cō-
plexum p modū enūciabilis. ¶ **O**biectū. n. fi-
dei ē vitas p̄ma sic dcm̄ ē s; p̄ma vitas ē qđ
iōplexū. g. obiectū fidei nō ē aliqd cōplexū.
¶ **E**xpositio fidei i simbolo continēt'. s; i sym-
bolo nō ponūt' enūciabilia s; res. ¶ **N**ō. n.
dicūt' ibi q' de' sit dīpotēs. s; credo in deum
dīpotentē. g. obiectū fidei nō ē enūciabile
s; res. ¶ **F**. fidei succedit visio. s̄m illud. i. ad

Cor. 13. Videm' tunc p speculuz i enigma-
te. tūc aut' facie ad facie. s; visio patrie ē dīn
cōplexo. cū sit ipi' dīne eēntie. g. etiā fides vi-
e. ¶ **S**. fides ē media int' scia et opinionēz
mediū aut' et extma sūt eiufdē generis. cū g.
scia et opio sūt circa enūciabilia. vidēt' q' s̄l'i
fides sit circa enūciabilia: et ita obiectūz fi-
dei cū sit circa enūciabilia ē aliqd cōplexum
¶ **R**. dicēdū q' cognita sūt i cōgscēte s̄m
mōm cōgscētis. ¶ **E**t at' mō' p̄p' huāni intel-
lect' ut cōponēdo et diuidēdo vitatē cōgscat
sicut in p̄mo dcm̄ ē. ¶ **E**t iō ea q' sūt s̄m se s̄m
plicia. intellect' huān' cōgscit' s̄m quādam
cōplexiōez. sicut euerſo intellect' diuin' i cō-
plexo cōgscit' ea q' sūt s̄m se cōplexa. ¶ **S**.ic g.
obiectū fidei dupl'r cōsiderari pōt'. ¶ **U**no: ex
pte ipi' rei credite. et sic obiectū fidei ē aliqd
iōplexū. s. res ipa de q' fides habet'. ¶ **A**lio:
ex pte credētis. et s̄m hoc obiectū fidei ē ali-
qd cōplexū p mōm enūciabil'. et illud vtrūq'
vere opiatūz fuit apud ātīquos. et s̄m aliqd
vtrūq' ē ver'. ¶ **A**d p̄mū g. dicēdū q' ratio
illa p̄cedit de obiecto fidei ex pte ipi' rei cre-
dite. ¶ **A**d secūdū dicēdū q' i simbolo tan-
gūt' ea de q̄b' ē fides i q̄tūz ad ea ēminātur
act' credētis. ut ex ipō mō loquēdi apparet
¶ **A**ct' aut' credentis nō ēmināt' ad enūciabile
s; ad rē. ¶ **N**ō. n. formam' enūciabilia nisi ut
p ea de rebus cognitōz habeam'. sicut i scia
ita et in fide. ¶ **A**d t̄tūz dicēdū q' visio pa-
trie erit vitatis p̄me s̄m q' in se ē. s̄m illud. i.
Joh. 3. Cū apparuerit filies ei erim'. et vid-
bim' eū sicuti ē. ¶ **E**t iō visio illa erit nō p mōz
enūciabil'. sed p mōz simplicis intelligētie
sed p fidē nō app̄hēdim' vitatē p̄mā sicut in
se est. vnde nō est similis ratio.

Ad tertūz sic proce-
dit'. ¶ **V**idet' q' fidei possit subeē falsū. Fides
n. dīuidit' spei et caritati. s; spei pōt' aliqd
subeē s̄m. ¶ **A**l'ti. n. spāt' se habituros vitaz
etnā q' nō habebūt s̄l'r etiā et caritati: mlti
n. dicūt' tāq' boni q' tñ boni nō sūt. g. etiā
fidei pōt' aliquid subeē falsū. ¶ **F**. ¶ **A**brabaz
credidit xpm nascitūz. s̄m illud Joh. 8. ¶
Abrahā paf' vester exultauit ut videret dīez
meuz. s; p' tēp' abrahe de' poterat nō i car-
nari. sola. n. sua volūtate carnē accepit. et ita
esset falsuz qđ abrahā d' xpo credidit. g. fidei
pōt' subeē s̄m. ¶ **F**. Fides ātīq'z fuit q' xps
eēt nascitūz. et hec fides durauit i mlti v'qz

ad predicatiōez euāgely. s; xpo iā nato añq̄
predicare incipet. falsū erat xpm nascituz.
q̄ fidei pōt subeē falsū. ¶ **U**nū d̄ p̄tineti
b̄ ad fidē ē ut aliq̄s credat sub sac̄o altaris
vez corp̄ xpi oīnri: pōt at̄ cōtigere q̄ nō
recte cōsecrat q̄ n̄ ē ibi vez corp̄ xpi s; solū
panis. q̄ fidei pōt subeē falsū. ¶ **S**ed cōtra
Nulla virt̄ pficiēs itellectū se habz ad falsū
scōm q̄ ē malū itellē ut p̄ p̄p̄m in 6. ethi
corp̄. sed fides ē q̄dā virt̄ pficiēs itellectū
ut infra patebit. q̄ ei nō pōt subesse falsum.
¶ **R**. dīcēdū q̄ nihil subest alicui potētie
vl̄ habitūi z ēt actui nisi mediāte rōne sōra
li obi. sicut color videri nō pōt nisi p̄ lumen
z cōclusio sciri nō pōt nisi p̄ mediū demōstra
tionis. Dictū est autē q̄ rō sōral̄ obi fidei ē
veritas p̄ma. vñ nihil pōt cadere sub fidē nisi
inq̄stū stat sub veritate p̄ma sub q̄ nullum
falsū stare pōt sicut nec nō ens sub ente. nec
malū sub bonitate. ¶ **U**n̄ reliquit q̄ fidei nō
pōt subesse aliq̄d falsū. ¶ **A**d p̄mū q̄ dīcēdū
q̄ quia vez ē bonū itellē. nō at̄ ē bonū ap
petitiue v̄tut̄. iō oēs virtutes q̄ pficiūt itel
lectū excludūt totalit̄ falsū: qz d̄ rōne virtu
tis ē q̄ se hēat solū ad bonū. Virtutes aut̄
pficiētes p̄tē appetitiāz nō excludūt totalit̄
falsū. Pōt. n. aliquis fm̄ iustitiā aut tēperā
tiā ager aliq̄s falsā op̄iōez h̄ns de eo circa qd̄
agit z ita cū fides pficiat itellectū. spes aut̄
z caritas appetitiāz p̄tē: nō ē silis rō de eis
Et tñ nec etiā spei subest falsū. ¶ **N**ō. n. ali
quis sp̄at se habituz vitā etnā fm̄ pp̄am po
testatē. ¶ **B**. n. eēt p̄sūptiōis: s; fm̄ auxiliū
grēi q̄ si p̄senerauerit oīo. infallibil̄ vitā et
nā cōsequē. ¶ **S**ilr̄ ē ad caritatē p̄tinz diligē
dū i q̄cūq; fuerit. vñ nō r̄fert ad caritatem
v̄tuz i isto sit de⁹ qui pp̄t deū diligit. ¶ **A**d
secūdū dōm q̄ deū nō icarnari fm̄ se cōfide
ratuz fuit possibīle etiā p̄ tēp̄ abrahe. s; fm̄
q̄ cadit sub p̄scia dīna hz quādā necitatem
infallibilitatis. ut i p̄ dictū ē. z b̄ mō cadit
sub fide: vñ p̄ ut cadit sub fide nō pōt eē fal
sū. ¶ **A**d t̄tū dōm q̄ b̄ ad fidē credēt̄ p̄t̄
nebat p̄ xpi natiuitatē q̄ credēt eum q̄nq;
nasci. s; alia dēminatō t̄pis in q̄ decipiebat̄
n̄ erat ex fidē s; ex coniectura humana. ¶ **P**os
sibile ē. n. ex coniectura huāna hoīez fidelem
falsuz aliquid estimare: s; q̄ ex fide falsum
estimet b̄ ē ipossibile. ¶ **A**d q̄rtū dō q̄ fides
credētis nō fert̄ ad has species panis vel il
las. s; ad b̄ q̄ vez corpus xpi sit sub sp̄ebus

panis sēfibil̄ q̄n̄ recte fuerit cōsecratuz. vñ si
non sit recte cōsecratuz. fidei nō suberit pp̄t
hoc falsum.

Ad quartuz sic pro

cedit. ¶ **V**idēt q̄ obm̄ fidei sit aliq̄d visū. Dīc̄
enī dñs Thome Joh. 2. qz vidisti me credi
disti. q̄ z de eodē ē visio z fides. ¶ **A**plius
i. ad Cor. 13. dīc̄: Vidē nūc p̄ speculū in
enigmatē: z loquit̄ d̄ cōgnitiōe fidei. q̄ id qd̄
credīt vidēt. ¶ **S**ides ē qd̄dā sp̄uale lum̄
men. s; sub quibet lumine aliquid vidēt. q̄
fides ē d̄ reb̄ visis. ¶ **Q**uilibet f̄sus. visus
noīat. ut Aug⁹ dīc̄ i li. d̄ verbis dñi. s; fides
ē de auditis. fm̄ id ad Ro. 1. fides ex audi
tu ē. q̄ fides ē de reb̄ visis. ¶ **S**ed d̄ ē qd̄ a
plius dīc̄ ad Heb. xi. q̄ fides ē argumētū nō
apparētū. ¶ **R**. dōm q̄ fides ip̄ortat assen
sum itellē ad id qd̄ credīt. Assēt̄ at̄ itellec
tus alicui duplicit̄. ¶ **U**no: qz ad b̄ mouetur
ab ip̄o obo qd̄ ē vl̄ p̄ se ip̄m cōgnitū. sicut p̄z
i p̄ncipys p̄mis qz ē itellect⁹: vl̄ ē p̄ aliud cō
gnitū sicut p̄z d̄ cōclusiōib̄ q̄rū ē scia. ¶ **A**lio: i
tellect⁹ assentit alicui nō qz sufficiēt mouea
t̄ ab obo pp̄o. s; p̄ quādā electiōez volūta
rie declinās in vñā p̄tē magi q̄s in aliā: z si q̄
dē b̄ sit cū dubitatōe z formidine alēi p̄tis
erit op̄io. si at̄ sit cū certitudie absq; t̄li for
midie erit fides. ¶ **N**lla aut̄ videri dīcūt qui
p̄ se ip̄a mouēt itellectū n̄m vel sēsū ad sui
cōgnitiōē. ¶ **U**n̄ manifestū ē q̄ nec fides nec
op̄io pōt eē d̄ ip̄is visis aut fm̄ sensū. aut s; z
intellectū. ¶ **A**d p̄mū q̄ dīcēdū q̄ Tho
mas aliud vidit z aliud credidit. hoīem vi
dit. z deū credēs cōfessus ē cū dixit: dñs me
us z de⁹ me⁹. ¶ **A**d secūdū dōm q̄ ea q̄ sub
sunt fidei. duplicit̄ cōsiderari p̄t̄. ¶ **U**no: in
sp̄cālī. z sic nō p̄t̄ eē sil̄ visa z credita sicut
dictū ē. ¶ **A**lio mō in gnālī. s; sub oī rōne cre
dibilis. z sic sunt visa ab eo q̄ credit. ¶ **N**on
enī credēt nisi videret ea eē credēda. vl̄ pp̄t
euidētā signoz. vl̄ pp̄t aliquid hui⁹ mōi.
¶ **A**d t̄tū dōm q̄ lumē fidei facit vidē ea que
credūt. ¶ **S**icut. n. p̄ alios habit⁹ v̄tutū hō
videt illud qd̄ est sibi cōueniēs scōm habitū
illū: ita etiā p̄ habitū fidei iclinat̄ mēs hoīs
ad assentiendū his que cōueniūt recte fidei
et nō alyis. ¶ **A**d q̄rtū dīcēdū q̄ audit⁹ est
verboz significatiū ea que sūt fidei: nō aut̄
est ipsarum rerum de quibus est fides: et
sic non oportet ut huiusmodi res sint visē

secundum distinctionem quandam. **Que. n. in deo**
vni sunt in nostro intellectu multiplicat. **g.**
credibilia debent particulos distinguere. **¶**
dicendum quod nomen articuli ex greco videtur esse
riuat. **Arthon. n.** in greco quod in latino ar
ticulus dicitur significat quandam coaptationem
aliquarum partium distinctarum et ideo particule corpori
sibi inuicem coaptate dicuntur membra articuli
Et similiter in grammatice apud grecos dicitur
articuli quedam presertim orationis coaptate alijs
dictionibus ad exprimentum earum genus nume
rum vel casum. **Et** sicut in rethorice articuli
dicuntur quedam partium coaptaciones. **Dicit** enim
Tullius in 2° rethorice quod articulus dicitur cum
singula verba inualis distinguuntur cetera orati
one hoc modo. **Ac**rimonia voce vultu ad
uersarios perterruisti. **Unde** et credibilia fidei
christiane dicitur non particulos distinguere in quantum
in quasdam partes diuiduntur habentes aliquam
coaptationem ad inuicem. **Est** autem obiectum fidei ali
quid non visum circa diuina ut supra dictum est.
Et ideo ubi occurrit aliquid speciali ratione non vi
sum ibi est spatium articuli. **ubi** autem multa sunt eandem
ratione sunt cognita uel non cognita ibi non
sunt articuli distinguendi sicut aliam difficulta
tatem habet ad videndum quod deus sit passus. et aliam
quod mortuus surrexerit. **Et** ideo distinguuntur articuli
surrexerit ab articulo passus. sed quod
sit passus mortuus et sepultus vna et eadem dif
ficultate habent. ita quod vno suscepto non est diffi
cile aliam suscipere. et propter hoc omnia hec pertinent ad
vnum articulum. **Ad** primum ergo dicendum quod aliqui
sunt credibilia de quibus est fides secundum se. Alii
vero sunt credibilia de quibus non est fides secundum se sed
solum in ordine ad alia: sicut etiam in alijs scientijs
quoddam proponuntur ut per se intenta et quoddam ad mani
festationem aliorum. **Quia** vero fides principaliter est
de his que videnda sperantur in patria. secundum illud
Heb. xi. Fides est substantia sperandarum rerum. et
ideo per se ad fidem pertinet illa que directe nos or
dinat ad vitam eternam. sicut sunt tres persone oipo
tentis dei. mysterium incarnationis christi. et alia
huiusmodi. **Et** secundum ista distinguuntur articuli
fidei. **Quedam** vero proponuntur in sacra scriptura
ut credenda non quasi principaliter intenta sed ad
predictorum manifestationem. sicut quod **Abraham** habu
it duos filios. quod tactum ossium **Delisei** sus
citarum est mortuus. et alia huiusmodi que narra
tur in sacra scriptura in ordine ad manifesta
tionem diuine maiestatis uel incarnationis
christi et secundum talia non oportet articulos dis

tinguere. **¶** **Ad** secundum dicendum quod ratio for
malis obiecti fidei potest accipi dupliciter
Uno modo ex parte ipsius rei credite. et sic ratio
formalis omnium credibilium est vna scilicet veritas
prima. et ex hac parte articuli non distinguuntur. **Alio**
modo potest accipi ratio formalis credibilium ex parte
nostra. et sic ratio formalis credibilium est ut non
sit visum. et ex hac parte articuli fidei distinguuntur
ut visum est. **¶** **Ad** tertium dicendum quod illa distinctio
dat de articulo magis secundum quadam etymologiam
nominis potest habere derivationem latinam quam
secundum eam veram significationem prout a greco
deriuatur. vnde non est magni ponderis. **Do**
test tamen dici quod hoc ad credendum necessitate
coactionis nullus artetur. cum credere sit vo
luntarium. artatur tamen necessitate finis quia
attendere ad deum oportet credere et sine fide
impossibile est placere deo. ut apostolus dicit **Heb. xi.**

Ad septimum sic pro

cedit. **Vide** quod articuli fidei non creuerint
secundum temporum successionem. quia ut apostolus dicit ad
Heb. xi. Fides est substantia sperandarum rerum. sed om
ni tempore sunt eadem substantia ergo omni tempore sunt eadem
credenda. **¶** **In** scientijs humanis ordinatis per
successionem temporum augmentum factum est propter
defectum cognitionis in primis que scientias iuueni
runt. ut patet per primum in 2° methaphisice. sed docet
na fidei non est inuenta humanis sed tradita a
deo. dei enim donum est ut dicit **Eph. 2.** cum ergo in deum
nullus defectus scientie cadat: videtur quod a prin
cipio cognitio credibilium fuerit perfecta. et quod
non creuerit secundum successionem temporum. **¶**
Operatio gratie non minus ordinate procedit quam
operatio nature. sed natura spiritus in initium sumit a
perfectis. ut **Boetius** dicit in libro de consolati
one ergo etiam videtur quod operatio gratie a perfectis
initium supererit. ita quod primo illi qui tradiderunt
fidem perfectissime eam cognouerunt. **¶**
Sic per apostolos ad nos fides christi puenit ita etiam
in populo veteri testamento per patres ad
posteriores diuenit cognitio fidei. secundum illud
Deut. 22. Interroga patrem tuum et annuntiabit
tibi. sed apostoli plenissime fuerunt instructi de
mysterijs acceperunt. n. sicut et tempore prius ita
et ceteris abundantius. ut dicit **glossa** super illud
Ro. 8. Nos ipsi primitias spiritus habentes. ergo
videtur quod cognitio credibilium non creuerit per
temporum successionem. **¶** **Sed** est quod **Bregorius**
dicit quod secundum incrementa temporum erunt scientia scriptura
partium et quanto viciniores aduentui saluatoris

fuerunt. tanto sacra salutis plenius pceperunt
R. dicendum quod ita se habent in doctrina ar-
ticuli fidei sicut principia per se nota in doctrina
quod per rationes naturales habent in quibus principia
ordo quidem inuenitur ut quedam in alijs impli-
cite continentur: sicut omnia principia reducuntur
ad hunc sicut ad primum impossibile est nisi affirmari
et negare: ut patet per philosophum in 4. methaphisicis. Et sicut
omnes articuli implicite continentur in alijs primis con-
dibilibus: sicut ut dicitur deus esse et prouidentia habere
circa hominum salutem: sicut in illis ad Hebr. xi. Acce-
dente ad deum oportet credere: quia est: et quod inquiren-
tibus se remunerator sit. In eodem non in-
cluduntur omnia que credimus in deo eterniter existere in
quibus nostra beatitudo existit. In fide autem per
uidetiam includuntur omnia: que temporaliter a deo
dispensat: ad hominum salutem que sunt in beati-
tudine: et per hunc et modum aliorum subsistentium
articulorum quedam in alijs continentur: sicut in fide
redemptionis humane implicite continentur et in car-
nationis christi et eius passio: et omnia huiusmodi
Sic ergo dicitur quod quantum ad sciam articulorum fidei
non est factum eorum argumentum per temporum
successionem: quia quecumque posteriores credi-
derunt continebantur in fide precedentium patrum: licet
implicite: sed quantum ad explicatioem creuit numerus
articulorum: quia quedam explicite cognita sunt a
posterioribus que a prioribus non cognosce-
bantur explicite. Unde dominus moysi dicit. Exo. 4.
Ego sum deus abraham: deus Isaac: deus Jaco-
cob: et nomen meum adonai non indicavi eis. Et
David dicit: Super senes intellexi. Et apostolus
dicit ad Eph. 3. In alijs generationibus non est
agnitum mysterium christi sicut nunc reuelatum est san-
ctis apostolis et prophetis. Ad primum ergo dicendum
quod si fuerit eadem speranda apud homines a christo
quia tamen ad hanc speranda homines non pueni-
erunt nisi per christum: quanto a christo fuerunt ratio-
niores sicut tempus tanto a consecutione speran-
dorum longiores. Unde apostolus dicit ad Hebr.
xi. Juxta fidem defuncti sunt omnes isti non acce-
ptis re promissionibus. sed a longe eas re-
spicientes. Quanto autem aliquo a longioribus uidetur
tanto minus distincte uidetur: et ideo bona speranda
distinctius cognouerunt que fuerunt aduentui
christi uicini. Ad secundum dicendum quod profe-
tus cognitionem dupliciter contingit. Uno
modo ex parte docentis que in cognitione perficit
sue unum: siue plures per temporum successionem. et in
sua est ratio argumenti in scientiis per rationes huma-
nitas inueniuntur. Alio modo ex parte addiscētis

ficut magister qui nouit totam artem non statim
a principio tradit eam discipulo quia capere non
posset. sed paulatim delectans ei capacitati et
hac ratione profecerunt homines in cognitione fidei
per temporum successionem. Unde apostolus ad Gal. 3. et
parat statum veteris testamenti pueritiae.
Ad tertium dicendum quod ad generationem natu-
ralem due cause preexistunt. scilicet agens et ma-
teria. Secundum ordinem cause agentis natura-
litur prius est quod est perfectius. et sic natura a per-
fectis sumit exordium. quia imperfecta non ducuntur
ad perfectionem nisi per aliqua perfecta persistencia.
Secundum vero ordinem cause materialis prius est quod est
imperfectum. et sicut in hac natura precedit ab im-
perfecto ad perfectum. In manifestatione autem fidei
dei deus est sicut agens que habet perfectam scientiam
ab eterno. homo autem est sicut materia recipiens influ-
rum dei agentis: et ideo oportuit quod ab imperfecto
ad perfectum prederet cognitio fidei in hominibus.
Et licet in hominibus quidam se habuerunt per mo-
dum cause agentis. quia fuerunt fidei doctores
tamen manifestatio spiritus sancti talibus ad utilitatem
communem ut patet per ad Cor. 12. Et ideo tantum daba-
tur per quos erat institutores fidei de cognitione
fidei quantum oportebat per tempore illo populo tradi
ul' nude ul' in figura. Ad quantum dicendum quod vl-
tima consummatio gratie facta est per christum. unde et tem-
pus eius dicitur tempus plenitudinis ad Gal. 4.
Et ideo illi que fuerunt propinquiores christo ul' ante
sicut Iohannes baptista. ul' post sicut apostoli. plenius
mysteria fidei cognouerunt: quia et circa statum
hominis hoc videtur quod perfectio est in iuuentute. et
tanto habet homo perfectiorem statum ul' ante uel
post. quanto est iuuentuti propinquior.

Ad octauum sic proce-

dit. Videtur quod inconuenienter articuli fidei e-
numerentur. Et enim que possunt ratione demon-
stratiua sciri non pertinent ad fidem ut apud homi-
nes sunt credibilia. sicut supra dictum est. sed deum esse
unum potest esse scitum per demonstrationem. Unde et
philosophus in 12. methaphisicis. probat. et multi alij
philosophi ad hanc demonstrationem duxerunt gratiam deum esse
unum non deus potest unum articulus fidei. Sic ideo
necessitate fidei est quod credamus deum omnipotentem
ita etiam quod credamus eum omnia scientem et omnibus
prouidentem. et circa utrumque horum aliqui errauerunt
obuit ergo in articulo fidei fieri mentio de sapientia
et prouidentia diuina. sicut et de omni potentia.
Et eadem est notitia patris et filij. secundum illud
Ioh. 14. Qui uidet me uidet et patrem. ergo unum

trī articulus debet esse de p̄re et filio. et eadē rōne de sp̄u sc̄o. ¶ **P**ersona p̄ris nō est miōr q̄ filij et sp̄us sc̄i. s̄z plures articuli ponūf circa p̄sonā sp̄us sc̄i. et similit̄ circa p̄sonā filij. q̄ plures articuli debent poni circa p̄sonā patris. ¶ **S**icuti p̄sone p̄ris et p̄sone sp̄us sc̄i aliquid appropriat̄. ita et p̄sone filij sc̄oz diuinitatē. s̄z in articulis ponit̄ aliq̄d op̄ appropriatū patri. s. opus creatōis et filij aliq̄d op̄ appropriatū sp̄ui sc̄o. s. q̄ locut̄ ē p̄ p̄phas. q̄ etiā int̄ articulos fidei debet aliq̄d opus appropriari filio s̄m diuinitatē. ¶ **S**acramētū eucharistie habet speciale difficultatē pro multis articulis. q̄ d̄ ea debuit poni sp̄alis articulus. nō videt̄ q̄ q̄ articuli sufficiēt enumerēf. ¶ **S**ed ī h̄riū ē auctoritas ecclesie sic enumerātis. ¶ **R**o. dicēdū q̄ si cut d̄m ē illa p̄ se p̄tinēt ad fidē q̄rū visionē ī vita ēna p̄fruemur. et p̄ q̄ ducemur ad vitā ēnā. Duo aut̄ nobis vidēda p̄ponūf. s. occultū diuinitatis cui⁹ visio nos beatos facit. et mysteriū h̄ūanitat̄ xp̄i. p̄ q̄d ī gloriā filiorum dei accessum habemus ut dicitur ad Ro. 5. ¶ **U**nde d̄r Joh. 7. Dec est vita eterna ut cognoscāt te deū verū. et quē nisi st̄i ih̄z xp̄z. Et iō p̄ma distinctio credibilium ē q̄ q̄dā p̄tinet ad maiestātē diuinitat̄ q̄dam vero p̄tinet ad mysteriū h̄ūanitat̄ xp̄i q̄d ē pietat̄ sacramētū. ut d̄r. i. ad Thimot̄ 4. ¶ **C**irca maiestātē aut̄ diuinitat̄ tria nobis credēda p̄ponūf. p̄ q̄dā vnitas diuinitatis. et ad h̄ p̄tinet prim⁹ articulus. 2. trinitas p̄sonaz. et d̄ h̄ sunt tres articuli s̄m tres p̄sonas. 3. v̄o p̄ponūf nob̄ opa diuinitatis p̄p̄ia. quoz primū p̄tinet ad eē nature et sic p̄ponūf nob̄ articulus creatōis. Secūdū v̄o p̄tinet ad eē gr̄e. et sic p̄ponūf nobis sub vno articulo oīa p̄tinetia ad sc̄ificationē h̄ūanā. Tertiuū v̄o p̄tinet ad eē gl̄ie. et sic p̄ponūf nobis ali⁹ articulus de resurrectione carnis et de vita ēna. et ita sunt septē articuli ad diuinitatē p̄tinetes. S̄ilr etiam circa h̄ūanitatē xp̄i ponūf septē articuli. quorū p̄mus ē de incarnatione siue d̄ceptione xp̄i 2. de natiuitate eius ex v̄gine. 3. de passioe ei⁹. et morte. et sepultura. 4. de descensu ad inferos. 5. de resurrectione. 6. de ascensu ad iudiciū. et sic in vnuerfo sūt q̄tuordecī. Quidā n̄ distinguūt duodecī articulos fidei. sex p̄tinetes ad diuinitatem. et sex p̄tinetes ad humanitatē. Tres

enī articulos triū p̄sonaz p̄phēdūt sub vno quia eadem ē cognitio triū p̄sonaz. Articulus vero de opere glorificationis distinguit ī duos. s. in resurrectionē carnis et gloriāz aie. S̄ilr articulus d̄ceptionis et natiuitat̄ iungunt̄ in vnū. ¶ **A**d primū q̄ dicēdū q̄ m̄ta p̄ fidē tenemus de deo q̄ naturali ratione iuestigare p̄hi nō potuerūt. puta circa p̄uidētia eius et oīpotētia. et q̄ ip̄e sol⁹ sit colendus. que oīa p̄tinet̄ sub articulo vnitat̄ dei. ¶ **A**d secūdū dicēdū q̄ ip̄m nomē diuinitatis ip̄ortat̄ p̄uisionē qua ndā ut in p̄li dictū ē. Potētia aut̄ in habētibus intellectū nō opat̄ nisi s̄m volūtātē et cognitionem et ideo oī potētia dei includit quodāmodo oīuz sciam et p̄uidētia. nō. n. posset oīa que vellet ī istis inferioribus agē nisi ea cogscēt et eoz p̄uidētia haberet. ¶ **A**d t̄tiū dicēdū q̄ p̄ris et filij et sp̄us sc̄i ē vna cognitio quantum ad vnitatem essentie que p̄tinet ad primū articulū. ¶ **Q**um vero ad distinctiōez p̄sonaz q̄ est p̄relationes originis q̄dāmodo in cognitioe patris includit̄ cognitio filij. Nō enī esset p̄r si filium nō haberet. quoz nexus ē sp̄us sc̄i. et quantum ad h̄ b̄n moti sunt qui posuerunt vnū articulū triū p̄sonaz. S̄z q̄a circa singulas p̄sonas sunt aliq̄a attendenda circa q̄ attingit esse errorem q̄tū ad hoc d̄ tribus p̄sonis p̄nt poni tres articuli. Arri⁹ enī credidit p̄rem oīpotētē et ēnum. s̄z nō credidit filiū coequalē et cōsubstantialē patri: et ideo necessariū fuit apponere articulos d̄ p̄sona filij ad hoc d̄terminandū. Et eadē rōne contra macedoniū necesse fuit ponē articulū tertiuū de p̄sona sp̄us sc̄i. Et s̄ilr etiā cōceptio christi et natiuitas. et etiā r̄surrectio et vita ēna s̄m vnā rōnē p̄nt p̄prehendi sub vno articulo inq̄stū ad vnū ordināf. et s̄m aliā rōnē p̄nt distingui inq̄stū seorsū habēt speciales difficultates. ¶ **A**d q̄rtū dicēdū q̄ filio et spiritui sancto cōuenit mitti ad sanctificandā creaturā circa q̄d plura credenda occurrūt. et ideo circa p̄sonā filij et sp̄us sancti plures articuli multiplicāf q̄s circa p̄sonam patris que nūq̄ mittit̄. ut in p̄ dictū ē. ¶ **A**d quintū dicēdū q̄ sanctificatio creature p̄ gratiā. et cōsumatio p̄ gl̄iam fit etiā p̄ donū caritatis quod appropriat̄ spiritui sc̄o et p̄ donū sapie q̄d appropriat̄ filio et ideo vtrūq̄ op̄ p̄tinet et ad filium et ad sp̄um sanctū p̄ appropriatiōez sc̄oz rōes diuersas. ¶ **A**d sextū

dicens q̄ in sacro eucaristie . duo possunt
considerari. Unū . s. q̄ sacm̄ ē . z hoc bz eandē
rōnē cū alijs effectibus gr̄e sanctificātis. Ali
ud ē q̄ miraculose ibi corp⁹ xp̄i cōtinetur . z
sic cludif s̄b oipotētia . sic z oīa alia miracu
la que omnipotētie attribuuntur .

Ad nonum sic proce

dit. **V**idetur q̄ inconuenienter articuli fidei in
symbolo ponant. **S**acra . n. scriptura ē regula
fidei cui nec addere nec subtrahere licet. **D**r
.n. **P**etrus . 4. **N**ō addetis ad verbū qd̄ vobis
loquor . nec aufertis ab eo . g. illicitu fuit ali
ud symbolū cōstituire q̄ regulā fidei p̄ sacra
scripturā editā. **P**. **S**ic ap̄tus dicit ad eph .
3. **U**na ē fides . sed symbolū est p̄fessio fidei
ḡ inconuenienter traditur multiplex sym
bolum. **P**. **P**rofessio fidei que in symbolo
continetur ptinet ad oēs fideles . sed nō omi
bus fidelibus cōueit credere i deū . sed solū il
lis q̄ habēt fidē formatā ḡ icōuenienter sym
bolū fidei tradit sub hac forma verbor . cre
do i vnū deū . **P**. **D**escensus ad inferos est
vnus de articulis fidei . sicut . s. dictū ē . sed in
symbolo patrū nō fit mētio de descēsu ad i
feros . ḡ videt̄ insufficienter collectū. **P**. **S**i
cut Aug⁹ dicit exponens illud Job . 14. **C**re
detis i deū z i me credite . **P**etro aut **P**aulo
credim⁹ . sed dicimur credere nisi i deū . cū ḡ
ecclesia catholica sit pure aliqd̄ creatū . videt̄
q̄ inconuenienter dicat . **I**n vnā sanctā catho
licā z apostolicā ecclesiam. **P**. **S**ymbolū
ad hoc tradit̄ . ut sit regula fidei . sed regula fi
dei debet oibus p̄poni z publice . qd̄libet ḡ .
symbolū deberet i missa cātari sicut symbo
lū patrū . nō videt̄ ḡ eē cōueniens editio arti
culorū fidei i symbolo. **S**ed 3 ē q̄ ecclesia
vniuersalis nō pōt errare . q̄a spū scō guber
nat . ḡ ē spūs veritatis . **H**oc . n. promisit dñs
discipulis Job . 16. dicēs . **C**ū venerit ille spūs
veritatis docebit uos oēs v̄itatē . s. symbolū
ē auctoritate vniuersalis ecclesie editum . ni
hil ḡ inconueniēs in eo continet . **P**. **D**icē
dū q̄ sicut ap̄tus dicit ad **H**eb . xi. **A**scēdēte
ad deū o3 credere . crederē at nō pōt aliqs nisi
ei v̄itas quā credit p̄ponat . **E**t iō necessari
um fuit fidei veritatē in unū colligi ut facili⁹
possz oibus proponi . ne aliquis p̄ i gr̄atiam fi
dei a v̄itate desicerz . z ab hui⁹ mōi s̄niay fidei
collectiōe nomē symboli ē acceptū. **A**d p̄
mū ḡ dicēduz q̄ veritas fidei i sacra scripta

diffuse cōtinet̄ z varijs modis . z in quibusdā
obscurē . ita q̄ ad eliciēdū fidei veritatē ex sa
cra scriptura r̄grit̄ lōgū studiū z exercitium
ad qd̄ n̄ p̄nt puenire o3 illi qd̄ necessariū est
coḡscere fidei veritatē quoz pleriqz alijs ne
gocijs occupati studio uacare n̄ p̄nt . z iō su
it necessariū ut ex snis sacre scripture aliqd̄
manifestū sūmarie colligeret̄ . qd̄ p̄poneret̄
oibus ad credēdū . qd̄ quidē n̄ ē additū sac̄
scripturę . s. pot̄ ex sacra scriptura ab̄suptū.
Ad secūdu dicēdu q̄ in oibus symbolis e
adē fidei doceat v̄itas . sed ibi o3 pplm̄ diligen
tius instrui d̄ fidei v̄itate . ubi errores in̄fgūt
ne fides simpliciū per hereticos corrupat̄ . **E**t
hec fuit causa q̄r necesse fuit edere pl̄ra sym
bola . q̄ in nullo alio differūt nisi q̄ i uno ple
nius explicat̄ q̄ in alio cōtinēt̄ ip̄licite fm̄
q̄ exigebat hereticorū instātia. **A**d t̄tiuz
dicēdu q̄ cōfessio fidei tradit̄ i symbolo q̄si
ex p̄sona toti ecclesie q̄ p̄ fidē unif . **F**ides at
ecclesie ē fides formatā . talis eīz fides inuenit̄
i oib⁹ illis q̄ sūt nūero z merito d̄ ecclesia . **E**t
iō cōfessio fidei i symbolo tradit̄ fm̄ q̄ cōue
nit fidei formate . ut ēt siḡ fideles fidez forma
tā n̄ h̄nt ad h̄c formā p̄ger̄ studeat̄ . **A**d
quartū dicēdu q̄ d̄ descēsu ad inferos nullo
error erat exortus ap̄d hereticos . z iō nō fuit
necessariū aliquā explicationē circa h̄ fieri . z
p̄pter h̄ n̄ reiterat̄ i symbolo patrū . s. suppo
nit̄ tāqz p̄determinatū i symbolo ap̄lorū . n . n .
symbolū sequēs abolet p̄cedēs . s. pot̄ illō
exponit ut dictū ē . **A**d q̄ntū dicēdu q̄ si di
cat̄ i scām ecclesiam catholicā . ē h̄ intelligēdū
secundum q̄ fides n̄ra refert̄ ab sp̄m̄ sanctū
q̄ s̄ctificat ecclesiam . ut sit s̄ctus . credo i sp̄ri
tū s̄ctū s̄ctificatē ecclesiam . sed melius ē
z fm̄ cōiōrē v̄ sū vt nō ponat̄ ibi . in . s. simpli
cif̄ dicat̄ . sanctā ecclesiam catholicā . sicut etiā
Leo papa dicit̄ . **A**d sextū dicēdu q̄ q̄
symbolū patrū ē d̄claratiū symboli ap̄lorū
z etiā fuit cōditū fidei iā manifestata z eccle
sia pacem habente . pp̄ hoc publice in missa
cātat̄ . **S**ymbolū aut̄ ap̄lorū qd̄ tpe p̄secutō
nis editū fuit fidei nōdū publicata . o culte vi
cif̄ i p̄ima z i p̄pletorio . ubi cōtra tenebras
errorum p̄teritorū z futurorū .

Ad decimū sic proce

cedit . **V**idetur q̄ nō ptineat ad sūmū . pontifi
cē fidei symbolum ordinate . **N**oua . n. editō

ad partē sēfitiuā .ut in p̄ dictū ē . ḡ cogitatio
ad fidem nō ptinet . ¶ **C**redere ē actus
intellectus : q̄ eius obiectū ē verū . s̄ assen
tire nō videt̄ eē act⁹ intellect⁹ sed volūtatis
sicut etiā cōsentir̄ . ut s̄ dcm̄ est . ḡ credere n̄
ē l̄ cum assensioe cogitare . ¶ In t̄riū est q̄
Aug⁹ sic diffinit credere in li⁹ de p̄destinati
one scōz . ¶ **R** dicēdū q̄ cogitare triplicif
sumi pōt . Vno mō dicit̄ p̄ qualicūq̄ actuali
cōsideratione intellect⁹ sicut Aug⁹ dicit̄ i 14.
de trini . Hanc nūc dico intelligētā quam
intelligim⁹ cogitātes . Alio mō dicit̄ cogita
re magis pp̄tē cōsideratio intellect⁹ que est
cū quadā inḡfitione anteq̄ pueniat ad p̄fec
tionē intellect⁹ per certitudinē visionis ⁊ se
cūdum hoc Aug⁹ dicit̄ i 5.
de trini . q̄ dei fili
us non cogitatio dī . sed v̄bū dei dicit̄ . cog
gitatio quippe n̄ra pueniens ad id qd̄ scim⁹
atq̄ inde formata verbū n̄m̄ v̄z ē . ⁊ ideo
verbū dei sine cogitatione debet intelligi . n̄
aliqd̄ h̄is formabile qd̄ possit eē informe .
⁊ scdm̄ hoc cogitatio p̄p̄e dī mot⁹ animi d̄
liberantis nondū p̄fecti p̄ plenā visionē ve
ritatis . sed q̄a tal̄ mot⁹ pōt eē v̄l̄ aī deliberā
tis circa intentiones vniuersales . qd̄ p̄tinēz
ad intellectiūā p̄tēz . uel circa int̄tiones p̄ti
culares qd̄ p̄tinēt ad p̄tē sēfitiuā . ideo cog
itare . 2.
modo sumitur pro actu intellect⁹
deliberantis . 3.
modo pro actu virtutis cog
itatiue . Si ḡ cogitare sumat̄ cōmunit̄ se
cūdū pp̄m̄ modū . sic ḡ qd̄ dī cū assensioe
cogitare nō dicit̄ totā rōnē ei⁹ qd̄ est credere
Nā p̄ h̄ic modū etiam qui cōsiderat ea que
scit ul̄ intelligit cū assensioe cogitat . Si v̄o
sumat̄ cogitare 2.
mō sic in hoc intelligitur
tota ratio hui⁹ act⁹ q̄ est credere . Actiū . n̄ .
ad intellectū p̄tinētū qd̄ h̄nt firmā assensi
onē absq̄ tali cogitatione . sicut cum aliq̄
cōsiderat ea q̄ scit ul̄ intelligit : talis . n̄ . con
sideratio iam est formata . Quidā v̄o actus
intellect⁹ habēt qdā cogitationē informēz
absq̄ firma assensioe . siue in neutrā p̄tem
declinēt . sicut accidit dubitanti . siue in vnā
partē magis declinēt . s̄ tenētur aliq̄ leui sig
no sicut accidit suspicanti . siue vni p̄ti ad
hereat . t̄n̄ cū formidine alterius qd̄ accidit
opināti . s̄ act⁹ iste q̄ ē credere habet firmā
adhesioēz ad vnā p̄tē in q̄ conuenit credens
cū sciētē ⁊ intelligētē . ⁊ t̄n̄ ei⁹ cognitio n̄ est
p̄fecta p̄ maximā visionem . in q̄ cōuenit cū
dubitātē suspicātē ⁊ opinātē . et sic pp̄rium

ē credētis ut cū assensu cogitet . p̄pter hoc
distinguit̄ iste act⁹ q̄ ē credē ab oībus actib⁹
intellect⁹ q̄ sunt circa v̄z uel falsū . ¶ Ad p̄
mū ḡ dicēdū qd̄ fides nō habet inḡfitionem
rōnis natural̄ demōstrantis id qd̄ creditur
h̄z t̄n̄ inḡfitionē quandā eoz p̄ que induciē
homo ad credēdū puta q̄a sunt dicta a deo
⁊ miraculis cōfirmata . ¶ Ad secūdū dicēdū
q̄ cogitare nō sumit̄ h̄ . put̄ ē act⁹ cogitatie
virtutis . s̄ p̄ ut ptinet ad intellectū ut dcm̄
est . ¶ Ad tertiū dicēdū qd̄ intellect⁹ credētī
determinat̄ ad v̄nū . non p̄ rōnē s̄ p̄ volūta
tem . ⁊ ideo assensus hic accipitur pro actu
intellectus secundum q̄ a . voluntate deter
minat̄ ad v̄nū

Ad secundū sic pro

cedit̄ . ¶ Videt̄ q̄ inconueniēt̄ distinguatur
actus fidei p̄ ḡ qd̄ ē credere deo . credere d̄z
⁊ credere in deū . Vni . n̄ . habit⁹ unus est ac
tus : sed fides est un⁹ habitus cum sit vna v̄
tus . ḡ inconueniēt̄ ponit̄ plures actus fi
dei . ¶ **P** id qd̄ ē cōe oī actui fidei n̄ d̄z pōt ut
particularis act⁹ fidei : s̄ credere d̄o inueniē
cōiter i quolibet actu fidei : quia fides inicit̄
p̄me veritati . ḡ videt̄ q̄ inconueniēt̄er distin
guat̄ a ḡbusdā alijs actib⁹ fidei . ¶ **P** id qd̄
ouenit ē nō fidelib⁹ non pōt poni actus fi
dei : sed credere d̄m̄ eē ouenit ē infidelibus
ergo non debet poni inter actus fidei . ¶ **P**
moueri in finē pertinet ad volūtātē : cuius
obiectum est bonū ⁊ finis : sed credere non
est actus volūtatis : sed intellectus . ḡ non
debet poni d̄ria vna eius qd̄ est credēt̄ i d̄m̄
qd̄ ip̄ortat motū i finē . ¶ **S** 3.
ē q̄ Augu
bāc distinctionē pōit̄ i li⁹ d̄ uerbis d̄ni . ⁊ sup
Joānez . ¶ **R** dicēdū qd̄ act⁹ cuiuslibet po
tenti e uel habit⁹ accipit̄ sm̄ ordinē porētē
uel habitus ad suū obiectū . Obiectū aut̄ fi
dei pōt tripliciter considerari . cū . n̄ . credere
ad intellectū p̄tineat . put̄ uest volūtate mot⁹
ad assētiēdū ut dcm̄ ē . pōt obm̄ fidei accipi
ul̄ ex p̄te ipsi⁹ intellect⁹ : ul̄ ex parte volūtati
intellectū mouētis . Si ḡdē ex p̄te intellect⁹
sic i s̄bo fidei duo p̄nt̄ cōsiderari sicut s̄ dicit̄
ē : quoz unū ē materiale obiectū fidei . ⁊ sic
ponit̄ act⁹ fidei credere d̄m̄ : q̄ sic supra d̄z
ē . nihil p̄ponit̄ nobis ad credēdū : nisi sm̄ q̄
ad deūz pertinet . Aliud aut̄ est formalis rō
obi quod ē sicut mediū p̄pter quod tali cre
dibili assentit̄ . ⁊ sic ponit̄ actus fidei credēt̄

deū : ga sicut s̄ dictū est . formale obiectum fidei ē vitas p̄ma cui inheret hō . ut pp̄t eā creditis assentiat . **S**i vō osideres 3̄ . mō obiectū fidei sc̄dm q̄ ē intellect⁹ mot⁹ a voluntate . sic ponit act⁹ fidei credere ī deū . **V**eritas enī p̄ma ad voluntatē refert sc̄dm q̄ habet rōnē finis . **A**d p̄mū ḡ dicēdū q̄ p̄ ista tria nō designāt diuersā act⁹ fidei . sed vnus ⁊ idē act⁹ habens diuersā relationē ad fidī obiectum . **E**t p̄ hoc patet respōsio ad secū dū . **A**d tertiū dō q̄ credere deū nō ouēit infidelibus sub ea rōne qua ponitur actus fidei : **N**ō enī credūt deū eē sub his cōditio nibus quas fides determinat . ⁊ ideo nec vē deum credūt : ga ut ph̄us dic . xi . methaph . **I**n simplicibus d̄fect⁹ cognitiōis ē solū ī nō attingendo totalit̄ . **A**d q̄rtum dicendum q̄ sicut supra dictū est voluntas mouet intellectū ⁊ alias vires aīe in finē . ⁊ sc̄d̄z h̄ poīf actus fidei credere in deum .

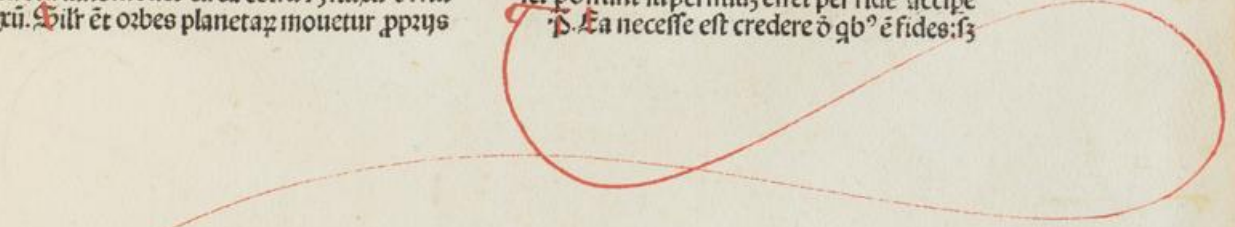
Ad tertium sic poce

Vidēt q̄ credere nō sit necessariū ad salutē . **A**d salutē . n . ⁊ p̄fectionē cuiuslibet rei ea sufficere vidēt que oueniūt ei fm suā naturā . sed ea q̄ sunt fidei excedūt naturalem hōis rōnē . cū sunt nō apparētia ut supra d̄z ē . ḡ credere n̄ vidēt necessariū eē ad salutē . **P**ericulose hō assentit illis in qb⁹ nō pōt iudicare vtz illud qd̄ ei . p̄ponitur sit verum vel falsum secundum illud **Job . i2 .** : **N**ōne auris verba dei iudicat . sed tale iudiciū hō habere non pōt in his q̄ sunt fidei . q̄ re homo nō pōt ea resoluerē in principia p̄ ma p̄ q̄ de oibus iudicam⁹ . ḡ piculosū ē talibus fidē adhibere . credere ḡ nō ē necessariū ad salutē . **S**alus hōis in deo consistit sc̄dm illud ps̄ . **S**alus aut̄ iustoz a d̄no s̄z in uisibilia dei p̄ ea q̄ facta sunt intellecta ⁊ sp̄ciūf sempit̄na quozq̄ vt̄ e⁹ et diuinitas . ut d̄r **Rō . p̄ .** que aut̄ sp̄ciūf intellectū nō credūt ē . ḡ nō ē necessariū ad salutē ut hō aliqua credat . **S**z ē qd̄ d̄r **Deb . x .** **S**ine fide ipossibile est placere deo . **R̄ .** dicēdū q̄ ī omnibus naturis ordinatis iuenit q̄ ad p̄fectionē nature inferioris duo occurrunt **U**nū quidē qd̄ est sc̄d̄z . pp̄m motū . **A**liud autem est quod fm motum superioris n̄ae : sic aq̄ fm motū pp̄ū mouet ad cētrū . s̄z aut̄ motū lune mouet circa cētrū s̄z fluxū ⁊ refluxū . **S**ilr̄ ē orbes planetaz mouetur pp̄rys

motibus ab occidente in orientem . motu at̄ pp̄ry orbis ab oriente in occidentem . **S**ola aut̄ n̄a rōnal̄ creata habz īmediatū ordinē ad deū . quia ceterē creature nō attingunt ad aliqd̄ v̄se sed solū ad aliqd̄ p̄riculari parti cipātes diuā bonitatē . vel in essendo tantū sicut inaiata . **V**l etiā in viuēdo ⁊ cōḡscendo singularia . sicut plāte ⁊ aialia . **N**ā aut̄ rati onalis īq̄stū cōḡscit v̄sem boni et entis rōnem habz īmediatū ordinē ad vniuersale ef sendi p̄ncipium . **P**erfectio ḡ rational̄ creature nō solū cōsistit in eo qd̄ ei cōpetit fm suam n̄az sed in eo etiā qd̄ ei attribuit̄ ex q̄ dam sup̄naturali p̄fectione diuine bonitati **U**nde ⁊ supra dictū est q̄ vltima beatitudo hōis consistit in q̄dam sup̄naturali dei visione ad quā qdem visionē homo p̄tingere nō potest nisi p̄ modū addiscētis a deo doctore se cū dū illud **Job . 6 .** **D**īs qui audit a patre ⁊ didicit vēit ad me . **D**ui⁹ at̄ discipline sit hō particeps nō statī s̄z successiue fm modum sue nat̄e . **D**is aut̄ tal̄ addiscēs oꝝ q̄ credat ad hoc q̄ ad p̄fectā sciētā pueniat . sicut ēt ph̄us dicit q̄ optz addiscētē credere . vnde ad hoc q̄ hō perueniat ad p̄fectā visionē b̄ti tudinis perigif q̄ credat deo tāq̄z discipul⁹ magistro docētī . **A**d p̄mū ḡ dicēdum q̄ quia natura hōis dependet a sup̄iori natura ad ei⁹ p̄fectionē n̄ sufficit cognitio n̄al̄ s̄z req̄ rit qd̄ā sup̄n̄alis ut supra d̄m ē . **A**d secū dū dicēdū q̄ sicut homo p̄ n̄ale lumē intel lectus assentit principijs . ita homo v̄tuosus per habitū fidei habet rectū iudicium de his que cōueniūt illi v̄tuti . ⁊ hoc modo etiam pl̄ lumē fidei diuī⁹ infusū hōi homo assentit his q̄ sunt fidei nō aut̄ d̄rys . ⁊ ideo nihil piculi v̄l damnationis uest̄ his q̄ sunt in x̄po ībū ab ip̄o illuminati p̄ fidez . **A**d t̄tū dicē dū q̄ inuisibilia dei altiori mō q̄tū ad plu ra p̄cipit fides q̄ rō n̄al̄ ex creaturis ī deū p̄ cedēs . **U**n̄ d̄r **Ecl . 3 .** **P**l̄ma sup̄ sensū ho mis ostensa sunt tibi .

Ad quartum sic pro

Vidēt q̄ ea q̄ rōe naturali p̄bari p̄nt nō sic neciuz credere . **I**n opib⁹ . n . dei nihil sup̄fluū iuenit multo min⁹ q̄ ī opib⁹ nat̄e sed ad id qd̄ p̄ unum pōt fieri sup̄flue ap̄ponit̄ aliud . ḡ ea q̄ p̄ naturale rōnem cogno sci possunt sup̄fluuz esset per fidē accipe **P** . **E**a necesse est credere d̄ qb⁹ ē fides : s̄z

nō ē de eadē scia & fides: ut supra hitum est. cū ḡ scia sit d̄ oib̄ illis que naturali rōe coḡ sci p̄nt. uidet̄ q̄ nō oporteat credere ea que p̄ naturalē rōez pbātur. ¶ **P** oia scibilia uidet̄ eē uni rōis. si ḡ quedā eoz pponit̄ hōi ut credēda: pari rōe oia hui⁹ moi necesse eēt credere: B̄ at̄ ē falsū. nō ḡ ea q̄ per naturalem rationē cognosci p̄nt necesse est credere.

Sed contra est. q̄a necesse ē d̄m credere esse unū & incorporeū: que naturali rōe a phis p̄bant. ¶ **D**icēdū q̄ necessariū ē hōi accipere p̄ modum fidei nō solum ea q̄ sūt supra rationē: sed et̄ ea que p̄ rōez cognosci p̄nt. & h̄ pp̄ tria. p̄mo quidē ut citius hō ad ueritatē diuine cognitionez pueniat. Scia. n. ad quā pertinz pbat̄ deū eē. & alia hui⁹ moi de deo: ultima hoib⁹ addiscēda pponit̄ presuppositis mult̄ alijs scis. & sic nō nisi post multū tēpus uite sue hō ad d̄i cognitionē pueniret. 2° ut cognitio d̄i sit color. Multi. n. i studio sciētie pficere n̄ p̄nt: uel pp̄ hebetudinē ingenij uel pp̄ alias occupationes & necessitates temporāl̄ uite: uel et̄ pp̄ torporē ad discēdi q̄ oio dei cognitione fraudarēt̄ nisi proponerēt̄ eis diuina p̄ modū fidei. 3° mō pp̄ certi. uidi nē. **R**ō. n. humana i reb⁹ diuinis est multū deficiēs: Cui⁹ signū ē quia p̄bi de rebus hūanis naturali inuestigatione p̄scrutantes i ml̄ti errauerūt & sibi ip̄is d̄ia sēsūt: ut ḡ eēt idu bitata & certa cognitio apud homies de deo oportuit q̄ diuina eis per modū fidei traderent̄ q̄ia deo dicta q̄ mētiri nō p̄t. ¶ **A**d p̄mū ḡ dicēdū q̄ inuestigatio natural̄ rōis nō sufficit hūano generi ad cognitionē diuinorū etiā que rōe oñdi possūt: & iō nō ē sup̄fluz ut talia credāt̄. ¶ **A**d s̄m dicēdū q̄ de eodez nō p̄t eē scia & fides apud eūdē: sed id quod ē ab uno scitū p̄t eē ab alio creditū: ut supra dictū ē. ¶ **A**d tertiū dicēdū q̄ si oia scibilia cōueniāt i rōe scie: non t̄n cōueniūt i h̄ q̄ eḡ lit̄ er ordinēt̄ ad beatitudinē: & iō nō equalit̄ oia proponit̄: ut credēda.

Ad quintuz sic proce

ditur. Videt̄ q̄ nō teneat̄ hō ad credēdum a liquid̄ explicite. Nullus. n. tenet̄ ad id qd̄ n̄ ē in ei⁹ p̄tate: s̄ credere aliqd̄ expl̄ cite nō ē i hōis potestate. **D**ī eīz **R**ō. 1°. **D**uo credēt̄ in illū quē n̄ audierūt: quō audiet̄ sic predicāte quō at̄ predicabūt nisi mittāt̄ ḡ credere ali quid̄ explicite homo n̄ tenet̄. ¶ **P**. Sicut p̄

fidem ordinamur in deū: ita et̄ p̄ caritatē. sed ad cōsuetūdū precepta caritatis hō nō tenet̄. sed sufficit sola preparatio animi: sicut p̄z in illo precepto d̄ni qd̄ ponit̄ **M**atth. 5°. **S**i q̄ percusserit te in una maxilla prebe ei & aliam & i alijs ḡsimilib⁹: ut **Aug.** expōit̄ i li. de s̄mo ne d̄ni i mōte. ḡ et̄ n̄ tenet̄ hō explicite aliqd̄ credere: s̄ sufficit qd̄ hāt̄ aiuz p̄paratū ad cre dēdū ea q̄ a deo pponit̄. ¶ **P**. Bonū fidei in quadā obediētia ḡsistit s̄z illō **R**ō. p̄. **A**d obediendū fidei in oib⁹ ḡtib⁹: sed ad uirtutē obediētie nō regit̄ q̄ hō aliqua determinata p̄cepta obfuet̄: s̄ sufficit q̄ hāt̄ p̄p̄tū animū ad credēdū s̄m illud psalmiste. **D**a ratus sum & nō sū turbatus: ut custodiā mā data tua: ḡ uidet̄ q̄ et̄ ad fidē sufficiat q̄ hō habeat̄ p̄p̄tū aiuz ad credēdum ea que ei diuinitus proponi p̄nt: absq̄z hoc q̄ explicite aliquid̄ credat. ¶ **S**ed 3° est quod d̄r ad **Deb. 11°**. **A**ccedēt̄ ad deū oī credere: quia ē & q̄ inq̄rēt̄ib⁹ se remunerator ē. ¶ **R**. dicē dum q̄ precepta legis que hō tenetur imple re dāt̄ d̄ actib⁹ v̄tutū qui sūt via pueniendi ad salutem. **A**ctus at̄ v̄tutis sicut d̄ dictū est sumit̄ s̄m habitudinē habit⁹ ad obiectū: s̄ i ob̄o cuiuslibet v̄tutis duo p̄nt considerari. s. id qd̄ proprie & p̄ se ob̄m v̄tutis qd̄ necessari us ē i oī actu v̄tut. & itez qd̄ ē p̄ accūs siue cō sequēter se habet ad p̄p̄riam rōez obiectū: si cut ad ob̄m fortitudis p̄p̄rie & per se pertinet sustinere pericula mori & aggredi hostē cū periculo pp̄ bonū: sed q̄ homo armef̄ uel ense pcutiat i bello iusto: aut aliqd̄ hui⁹ mōi faciat: reducit̄ qd̄ ad ob̄m fortitudis: s̄z p̄ accidēs. **D**eterminatio ḡ v̄tutis act⁹ ad p̄p̄riū: & p̄ se ob̄m v̄tut. ē sub necessitate p̄cepti: sicut & ip̄e uirtut. act⁹: sed determinatio act⁹ uirtutis ad ea q̄ accidēt̄: uel secundario se hāt̄ ad p̄p̄riū & per se uirtutis obiectū nō cadunt sub necessitate p̄cepti: nisi pro loco & tempore. **D**icēdū ē ḡ q̄ fidei ob̄m p̄ se id quod hō beatus efficitur: ut supra dictum est. per accidēs aut̄ aut̄ secundario se hāt̄ ad obiectum uirtutis omia que in sacra scriptura diuinus tradita continentur: sicut q̄ abraham habuit duos filios. q̄ **Dauid** fuit filius **Isai**: & alia hui⁹modi. **Q**uātū ergo ad prima credibilia que sūt articuli fidei & tenetur homo explicite credere sicut & tenetur habere fides. **D**icētz aut̄ ad alia credibilia non tenet̄ homo explicite credere: sed solū implicite: uel i p̄paratōe

animi in q̄tū parat' ē credē quicqd̄ diuina
 scriptura continet. s; tūc solū hui' mōi tenetur
 explicite credere q̄ B ei cōstitit i' doctri-
 na fidei contineri. ¶ Ad p̄mū q̄ dīcēdū q' si i'
 potestate hoīs eē dicat aliqd̄ exclusio auxili-
 o gratie. sic ad mltā tenet homo ad' que nō
 potest sine grā reparante: sicut ad diligēdū
 deum & p̄ximū. & similit' ad credēdū articu-
 los fidei. sed tamē hoc pōt homo cū auxilio
 gratie. qd̄ qdē auxiliū q̄buscūq; dīnitus
 dat. misericordit' dat: q̄bus aut nō dat ex
 iusticia nō dat in penā p̄cedentis peccati et
 saltem original' peccati. ut Aug' dic in li'
 d' correctione & grā. ¶ Ad secūdū dīcēdū
 q' homo tenet ad determinate diligēdū ea
 diligibilia q̄ sūt p̄p'e & p' se caritatis obiecta
 .s. deus & p̄ximus s; obiectio p̄cedit d' illis
 p̄cept' caritatis q̄ q̄si cōter p̄tinet ad obiec-
 tū caritatis. ¶ Ad t̄tū dīcēdū q' virt' obe-
 dientie p̄p'ie in volūtate cōsistit. & ideo ad
 actū obedientie sufficit p̄mptitudo volūtatis
 subiecta p̄cipienti q̄ est p̄p'e & p' se obm obe-
 dientie. s; h' p̄ceptū v' illud' p' accūs ul' cōtē
 se hnt ad p̄p'rium & p' se obm obedientie.

Ad sextus sic proce

dit. Videt q' equalit' oēs tenent ad habē
 dū fidem explicitā. Ad ea enī q̄ sūt d' neces-
 sitate salutis oēs tenentur. sicut p̄ d' p̄ceptis
 caritatis. sed explicatio credēdoz ē de ne-
 cessitate salutis ut dcm ē. q̄ oēs eq̄lit' tenent
 ad explicite credēdū. ¶ **P.** Nullus debz ex-
 aminari d' eo qd̄ explicite credere nō videt
 sed q̄s simplices examināt de nimis arti-
 culis fidei. q̄ oēs tenent explicite oīa credē
 ¶ **P.** Si mīores non tenent habere fidem
 explicitā s; solū implicitā. oportet q' habe-
 ant fidē implicitā i' fide maior'. s; h' videtur
 piculosū: q̄a posset tringere q' illi maiores
 erraret. q̄ videt q' mīores etiā debeāt ha-
 bere fidē explicitā. sic q̄ oēs equalit' tenent
 ad explicite credēdū. ¶ Sed d' ē qd̄ d' Job
 p. q' boues arabāt & asine pascebāt iuxta eos
 q̄a videlicet mīores q' signātur per asinos
 debēt i' credēdis adhēre maiorib' q' p' boues
 signant. ut Greg' expōit i' 2' moral'. ¶ **P.**
 dīcēdū q' explicatio credēdoz fit p' reuelati-
 onē diuinā. ¶ Credibilia. n. nālem rōnē ex-
 cedunt. Reuelatio aut dīna ordine quodā ad
 inferiores p̄uenit p' supiores. sic ad hoies p'
 āgelos. & ad inferiores āgelos p' supiores. ut

p̄p' Dyō. in cele. ierar. ¶ Et iō pari rōne expli-
 catio fidei ōz q' p̄ueniat ad inferiores hoies
 p' maiores. & iō sic supiores angeli q' inferio-
 res illumināt habēt pleniorē noticiā de r̄b'
 dinis q̄ inferiores. ut dicit Dyō. i. 2. ca. cele-
 ierar. ita etiā maiores hoies ad quos p̄tinz
 alios erudire tenent habere pleniorē notici-
 am de credendis & magis explicite credere
 ¶ Ad p̄mū q̄ dīcēdū q' explicatio credēdo-
 rum nō eq̄lit' q̄tū ad oēs ē de necessitate salu-
 tis q̄a plura tenent explicite credere maiores
 qui hnt officiū alios instruendi q̄ aly. ¶ Ad
 secūdū dīcēdū q' simplices nō sūt examinā-
 di d' subtilitatib' fidei nisi q̄si habent suspitio-
 q' sint ab hereticis d̄p̄uati. q' in his q̄ ad
 s̄bilitatē fidei p̄tinet solēt fidē simpliciū de-
 prauare. si tñ inueniūt nō p̄tinacit' p̄uerse
 doctrine adherere. si in t̄ibus ex simplicitate
 deficiāt n̄ eis imputat. ¶ Ad t̄tū dīcēdū q'
 mīores n̄ hnt fidē implicitā i' fide maior' nisi
 q̄te' maiores adherēt doctrine dīne. ¶ Un' & a
 pls dīc p' ad Cor. 4. ¶ Imitatores mei estote
 sic & ego xpi. vñ hūana cōgnitio n̄ sit r̄gula fi-
 dei s; vītas dīna a q̄ si aliq' maior' d̄ficiāt nō
 p̄iudicat fidei simpliciū q̄ eos rectā fidē habe-
 re credūt. nisi p̄tinacit' eoz errozib' i' p̄ticu-
 lari adherēt d' vniuersal' ecclie fidē que nō
 pōt deficere d̄no dicēte Luc. i. 2. ¶ Ego pro te
 rogavi Petre ut nō d̄ficiat fides tua.

Ad septimus sic pro

cedit. Videt q' credere explicite mysterium
 xpi nō sit d' necessitate salutis apud oēs. Nō enī
 tenent hō explicite credē ea q̄ āgeli iqrāt q̄a
 explicatio fidei fit p' reuelationē dīnā q̄ p̄icit
 ad hoies mediantib' āgelis ut dcm est. sed
 etiā angeli incarnationis mysteriū ignora-
 uerūt. vñ q̄rāt i' psalmo. Quis ē iste rex glo-
 rie? Et Ysa 4. Quis ē iste q' veit d' edom. ut
 Dyō exponit 7. ca. cele. ierar. q̄ ad credē-
 dū explicite mysteriū incarnationis. hoies
 nō tenebāt. ¶ **P.** Cōstat beatū Johēz bap-
 tistā de maiorib' fuisse & p̄p' q̄sūmū xpo d' q'
 dñs dīc Mat. xi. Ant' natos mulier' null'
 maior eo surxerit: s; Johes baptista nō vidē
 ē xpi mysteriū explicite cognouisse. cum a
 xpo q̄sērit. Tu es q' vētur' es. an alium ex-
 pectam'. ut h' Mat. xi. q̄ nō tenebātur
 etiā maiores ad hndū explicitā fidē de xpo
 ¶ **P.** Mlti gētiliū adepti sunt salutem per
 mysterium angelorū. ut dicit Dyō 9. ca.

celestia. sed gentiles non habuerunt fidem de christo nec explicitam nec implicitam: ut uidetur: quia nulla eius reuelatio facta fuit. quod uidetur quod credere explicitum christi mysterium non fuerit omnibus necessarium ad salutem. **S**ed est quod Augustinus dicit in libro de correctioe et gratia. Illa fides sana est qua credimus nullum hominem siue maioris siue parue etatis liberari a tragico mortis: et obligatione peccati nisi per unum mediatorem dei et hominem iesum christum. **R**espondeo dicendum quod sicut est dictum est. illud proprie et per se pertinet ad obiectum fidei: per quod homo beatitudinem consequitur. **U**nde autem hominibus ueniendi ad beatitudinem est mysterium incarnationis et passionis christi. **D**icit enim actus. 4. Non est aliud nomen datum hominibus: in quo oporteat nos saluos fieri. et ideo mysterium incarnationis christi aliquatenus oportuit omnibus tempore esse creditum apud omnes. diuersimode tamen secundum diuersitatem temporis et personarum. **N**am ante statum peccati homo habuit explicitam fidem de christi incarnatione sed quod ordinabatur ad assumptionem glorie: non autem secundum quod ordinabatur ad liberationem a peccato per passionem et resurrectionem: quia homo non fuit prescius peccati futuri. **U**idetur autem incarnationis christi prescius fuisse per hoc quod dixit. **P**ropter hoc filius hominis et mater: et adheret uxori sue: ut habetur Genesim 2. **E**t hoc apostolus ad Ephesios 5. dicit sacramentum magni esse in christo et ecclesia: quod quidem sacramentum non est credibile primis hominibus ignorasse. **P**ost peccatum autem fuit explicitum creditum mysterium christi: non solum quantum ad incarnationem: sed et quantum ad passionem et resurrectionem: quibus humanum genus a peccato et morte liberatur: aliter enim non figurasset christi passionem quibusdam sacrificiis et ante legem et sub lege: quorum quidem sacrificiorum signatum explicitum maiores cognoscebant. minores autem sub uelamine illorum sacrificiorum credentes ea diuinitus esse disposita de christo uenturo quodammodo habebant uelata cognitionem: et sic supra dictum est ea que ad mysteria christi pertinent: tanto difficilius cognouerunt: quanto a christo remotiores fuerunt: et tanto facilius cognouerunt: quanto christo propinquiores fuerunt. **P**ost tempus autem gratie reuelate tam maiores quam minores tenent habere fidem explicitam de mysteriis christi precipue quantum ad ea que communiter in ecclesia solennizantur et publice proponuntur sicut sunt articuli incarnationis: de quibus sanctus dominus est. **A**lii autem subtiliter considerationes circa incarnationis articulos tenent aliqui magister uel minus explicitum credere secundum quod conuenit statui et officio u-

nus cuiusque. **A**d primum quod dicitur quod angelos non omnino latuit mysterium regni dei: sic Augustinus dicit super Genesim. ad litteram. quosdam tamen rationes habet mysterium perfectius cognouerunt christo reuelate. **A**d secundum dicitur quod Iohannes baptista ad aduentum christi in carne non quasiuit quasi habet gratiam cum ipse habet expresse confessus fuerit dicens: Ego uidi et testimonium perhibui quia hoc est filius dei ut habetur Iohannes 5. **U**nde non dixit: tu es qui uenisti: sed tu qui uenturus es. quoniam de futuro non de preterito. **S**ilicet non est credendum quod ignorauerit eum ad passionem uenturam. **I**pse enim dixerat: Ecce agnus dei qui tollit peccata mundi preueniens eius immolationem futuram. **E**t cum habet propheta alij etiam non cognouerunt sed ante prederunt: sic precipue patet Ysaia 53. **P**ro testis ergo dicit sic Gregorius dicit quod ingruit ignorans an ad infernum eum in propria persona descenderet. **S**ciebat autem quod uerum passionis eius extendenda erat usque ad eos qui in libro detinebantur: sed illud Zacharias 9. **T**u quasi sanguine testi tui emisisti uinctos in lacu in quo non est aqua: nec habet tenebas explicitum credere ante eum impletum quod per ipsum deberet descendere. **U**el potest dici sicut Ambrosius dicit super Lucam. quod non ignorauit ex dubitatione seu ingratiatate sed magis ex pietate. **U**el potest dici sicut Crisostomus dicit quod non ignorauit quia ipse ignoraret: sed ut per christum satisficeret eius discipulus. unde et christus ad discipulorum instructionem nudit signa operum ostendens. **A**d tertium dicitur quod multis gentitibus facta fuit reuelatio de christo ut patet per ea que prederunt. **N**am Iob 2. dicitur Scio quod redemptor meus uenit. **S**ibilla etiam preueniens quidam de christo ut Augustinus dicit Inuenit etiam in historiis romanorum quod tempore Constantini augusti et Helene matris eius inuentum fuit quoddam sepulchrum in quo iacebat homo aurea laminata hinc in pectore in quo scriptum erat: christus nascetur ex uirgine: et ego credo in eum. **D**icitur Helene et Constantini temporibus iteque me uidebis. **S**ig tamen saluari fuerunt in quibus reuelatio non fuit facta: non fuerunt saluati absque fide mediatoris. quia et si non habuerunt fidem explicitam: habuerunt tamen fidem implicitam in diuina prouidentia credentes deum esse liberatorem hominum secundum modos sibi placitos: et secundum quod aliquibus ueritatem cognoscentibus spiritus reuelasset secundum illud Iob 35. **Q**ui docet nos super iumenta terre.

Ad octauum sic proceditur uidetur quod credere trinitatem explicitum non fuerit de necessitate salutis. **D**icit enim apostolus ad Hebreos 11. credere est

accedente ad deū: quia ē. ⁊ quia inq̄rētib⁹ se remunerator ē: s; h̄ p̄ credi absq; fide trinitatis. q̄ n̄ oportebat explicite fidē de trinitate h̄re. ¶ **D**ñs dicit Job. i. 7. **P**r̄ manifestaui nom̄ tuū hoib⁹: qd̄ exponēs Aug. dicit. n̄ id̄ nomē tuū q̄ uocaris de⁹. sed quo uocaris p̄r meus. ⁊ postea subdit ē. In h̄ q̄ deus se cit̄ hūc mūdū notū in omnib⁹ gētib⁹ in h̄ q̄ n̄ ē cū dys falsis colēd⁹ not⁹ i iudea de⁹. In h̄ uero q̄ p̄r ē hui⁹ xp̄i per quē tollit peccata mūdi h̄ nomē ei⁹ pri⁹ occultū: nūc māifesta uit eis. ḡ añ xp̄i aduētū nō erat cognitū q̄ in diuinitate eēt paternitas ⁊ filiatio: nō ḡ trinitas explicite credebaf. ¶ **I**llud tenemur explicite credere i dō qd̄ est beatitudis obm̄ sed obm̄ beatitudis ē bonitas sūma q̄ pōt̄ intelligi in dō ēt sine personarū distinctione: ḡ nō fuit neciūz explicite credere trinitatē. ¶ **P**z ē q̄ i ueteri testō multiplicat̄ exp̄ssa est trinitas psonarū sic statim i p̄n: Bene. dicit̄ ad exp̄pressionē trinitatis. **F**aciam⁹ hoīez ad imaginē ⁊ similitudinē nr̄az: ḡ a prin⁹ de necessitate salutis fuit credere trinitatē. ¶ **R**: dicēdū q̄ mysteriū xp̄i explicite credi nō pōt̄ sine fide trinitatis: qz i mysterio xp̄i h̄ continetur q̄ filius dei carnē assūperit: q̄ p̄ gr̄az sp̄s sc̄i mūdū renouauerit: ⁊ itez q̄ de sp̄s sc̄o conceptus fuerit: ⁊ id̄ eodē mō quo mysterium xp̄i añ xp̄s fuit explicite creditū a maioribus ip̄licite at̄ ⁊ q̄i obūbrata a minorib⁹: ita ē ⁊ mysteriū trinitatis. Et id̄ ē post tēp⁹ gr̄e diuulgate tenēt̄ ōs ad explicite credēdū mysteriū trinitatis. ⁊ ōs q̄ renascūt̄ i xpo h̄ ad ip̄scūt̄ p̄ inuocationē trinitatis. fm̄ illō mat̄hei ult. **S**ūtes docete ōs gētes: baptizātes eos in noīe p̄ris ⁊ filii ⁊ sp̄s sc̄i. Ad primū ḡ dicēdū q̄ illa duo explicite credere de deo oī tpe et q̄ ad ōs neciūm fuit: n̄ tñ ē sufficiēs oī tpe ⁊ q̄ ad ōs. ¶ **A**d secūdū dicēdū q̄ a te christi aduētū fides trinitatis erat occulta in fide maior sed per christū manifestata est mūdo per ap̄s. Ad t̄riū dicēdū q̄ sūma bonitas dei fm̄ modū q̄ nūc intelligitur per effectus pōt̄ intelligi absq; trinitate psonarū: s; fm̄ q̄ itelligit̄ i se ipsa put̄ uidet̄ a beatis: n̄ pōt̄ itelligi sine trinitate psonarū. ⁊ itez ip̄a uisio psonarū dinarū pduc̄ nos ad beatitudiēz.

Ad nonum sic procedit. Uidet̄ q̄ crederē n̄ sit meritoriū. Principiū. n. merēdi ē caritas: ut s̄ dictū ē. s; fidei

ē p̄bula ad caritatē sicut ⁊ nā ḡ sicut actus nature nō est meritori⁹: q̄a naturalib⁹ nō meremur ḡ nec act⁹ fidei. ¶ **C**redere meritiū ē i ter opinari ⁊ scire uel cōsiderare scita: sed cōsideratio scie n̄ est meritoria: s; n̄ at̄ nec opiniō: ḡ ēt neq; credere ē meritoriū. ¶ **A**lle q̄ assēt̄ alicui rei credēdo aut h̄z cām sufficiēter iducētē ip̄z ad credēdū: aut nō. Si h̄z sufficiētiēs iductiū ad credēdū: n̄ uidet̄ h̄ ei eē meritoriū: q̄a nō ē ei iā libez credere: ⁊ non credere. Si at̄ nō h̄z sufficiētiēs iductiū ad credēdū: leuitat̄ ē crederē: fm̄ illud Eccl. 8. Qui cito credit leuis ē corde. Et sic nō uidet̄ esse meritoriū. ḡ credere nullo mō ē meritoriū: s; ē qd̄ dicit̄ ad Heb. xi. q̄ sc̄i per fidē adepti sūt repromissiones: qd̄ nō eēt nisi credendo mereret̄: ḡ credere est meritoriū. ¶ **R**: dicēdū q̄ sicut supra dictū ē actus n̄r̄i sūt meritorij i q̄tū pcedit̄ ex libero arbitrio moto a dō p̄ gr̄az. Unde oīs act⁹ hūan⁹ q̄ subicit̄ libero arbitrio si sit relat⁹ i dōm pōt̄ meritorius esse. Ip̄s at̄ credere ē act⁹ intellectus assēt̄iētis ueritati dīne ex ip̄io uolūtatis a deo mote p̄ gr̄az: ⁊ sic subiacet libero arbitrio i ordie ad deū. Unde act⁹ fidei pōt̄ esse meritoriū.

Ad primū ḡ dicēdū q̄ nā oparat̄ ad caritatē q̄ ē merēdi p̄cipiū sicut mā ad formā fides at̄ oparat̄ ad caritatē sicut dispositio p̄cedens ultimā formā. Manifestū ē aut̄ q̄ subm̄ vel mā nō pōt̄ agē nisi uirtute forē. neq; etiāz dispositio p̄cedēs añq; forā adueniat. s; postq; forā aduenit̄. tā subm̄ q̄z dispō p̄cedēs agit i uirtute forē q̄ ē p̄ncipale agēdi p̄ncipiū. sic calor ignis agit i uirtute forē s̄balis. Sic ergo neq; nā neq; fides sine caritate p̄nt̄ pducē actū meritoriū. sed caritate supueniente act⁹ fidei sit meritori⁹ p̄ caritatē. sic ⁊ act⁹ nē ⁊ natural̄ liberi arbitrij.

Ad secūdū dicēdū q̄ in scia duo possunt cōsiderari. s. ip̄e assensus scientis ad rem scitā. ⁊ cōsideratio rei scite. Assensus aut̄ scie nō subicit̄ libero arbitrio q̄a scie cogit̄ ad assentiendum p̄ effectū demonstrationis. ⁊ id̄ assensus scientie non est meritori⁹. Sed cōsideratio actual̄ rei scite subiacet libero arbitrio. Est. n. i potestate hoīs cōsiderare uel nō cōsiderare. ⁊ id̄ cōsideratio scientie pōt̄ eē meritoria si referatur ad finē caritatis. i. ad honorē dei ul̄ utilitatē pximi. sed in fide utriq; subiacet libero arbitrio. ⁊ id̄ q̄tū ad utriq; act⁹ fidei p̄t̄ eē meritori⁹. s; opinio nō habet firmum assensūz

docimus sic procedit

infidelium insultatōez s; alyz tēporibus istruere homines d̄ fide nō ptinet ad oēs fideles
Ad t̄riū dicēdū q̄ si turbatio infidelium oriatur d̄ cōfessione fidei manifesta absq; aliq; utilitate fidei vel fidelium nō est laudabilē in tali casu fidē publice confiteri. Unde dñs dicit **Matth. 7.** Nolite sc̄m dare canib; neq; margaritas v̄ras spargere añ porcos: ne dirūpant vos. s; si utilitas aliq; fidei speret̄ aut necitas assit cōtēpta turbatiōe fidelium. debz hō publice fidē cōfiteri. **Uñ math. 15.** d̄. q̄ cū discipuli dixissēt dño q̄ pharisei audito ei; v̄bo scādalicati sūt. dñs respōdit: Sinite illos. s; turbari. ceci sūt ⁊ duces cecorum

Inde cōsiderandum est d̄ ipsa fidei v̄tute
d Et p̄ q̄dē de ipsa fide. 2. de habitibus fidei. 3. de cā sū dei. 4. de effectib; ei;. **Circa p̄mū querūt octo.** p̄ qd̄ sit fides. 2. in q̄ vi aie sit sicut in subo. 3. vtz forma eius sit caritas. 4. vtz eadē numero sit. fides formata ⁊ informis. 5. vtz fides sit virtus. 6. vtz sit vna virt;. 7. de ordine eius ad alias v̄tutes. 8. de cōparatiōe certitudinis eius ad certitudinem virtutum intellectualium.

Ad primū sic proce

dit. Videt̄ q̄ sit icōpotēs fidei diffinitio quā apl̄s pōit ad **Heb. xi.** dicēs: Fides est suba spandaz rez. argumētū nō apparētū. **Nulla. n.** q̄litas ē suba s; fides ē q̄litas cuz sit v̄tus theologica ut s̄ dcm̄ est q̄ nō ē suba
P. Diuersaz v̄tutū diuersa sūt oba. s; res spanda ē obm̄ spei: nō q̄ debet poni i diffinitōe fidei tāq; ei; obm̄.
P. Fides magis pficiat̄ p̄ caritatē q̄ p̄ spem: q̄ caritas ē forma fidei ut infra patebit. magi q̄ poni debuit i diffinitōe fidei res diligēda q̄ res spanda
P. Idē nō debet pōi i diuersis generib; s; suba ⁊ argumētū sūt diuersa gnā nō subalternatim posita. q̄ i noueniēt̄ fides d̄ suba ⁊ argumētū.
P. Per argumētū v̄tas manifestat̄ ei; ad qd̄ iducit̄ argumētū. s; illud dicit̄ eē apparētū cui; v̄tas est manifestata. q̄ videt̄ oppositū implicari in hoc q̄ dicit̄ argumētū nō apparētū. q̄ argumētū facit rez p̄us nō apparētū postea apparere. q̄ male d̄ rez nō apparētū incōueniēt̄ q̄ describit̄ fides.
P. In t̄riū sufficit auctoritas apl̄

R. dicēdū q̄ l; qdā dicāt p̄dicta v̄ba apl̄ non eē fidei diffinitōe. tñ si q̄s recte cōfideret omnia ex q̄b; fides pōt diffiniri i p̄dicta descriptione tāq; l; v̄ba nō ordinent̄ sub forma diffinitōis. sic etiam apud phos premissa syllogistica forma syllogismoz p̄incipia tāq; l; **A**d cui; euidentia cōsiderandū ē q̄ cū habit; cogitant̄ pact;. et act; p̄ oba. fides cū sit habit; qdā debet diffiniri p̄ p̄riū actū i cōparatiōe ad p̄riū obm̄. act; at fidei ē credē sicut s̄ dictū ē. q̄ act; ē itellē determinati ad v̄nū ex ipio volūtatis. sic q̄ actus fidei hz ordinē. ⁊ ad obm̄ volūtati qd̄ ē bonū ē finis. ⁊ ad obm̄ itellē quod ē verū. Et q̄a fides cū sit v̄t; theologica sicut s̄ dictum est. habet idē p̄ obō et fine necē est q̄ obm̄ fidei ⁊ finis p̄portionabilit̄ sibi cōrpondeāt. **D**ictū ē aut̄ s; q̄ v̄tas p̄ma est obm̄ fidei scdm̄ q̄ ipsa est nō v̄sa. ⁊ ea q̄b; p̄pter ipsā inheret̄. ⁊ fm̄ hoc oportz q̄ ipsa v̄tas p̄ma se habeat ad actū fidei p̄ modū finis fm̄ rōez rei non v̄se. qd̄ ptinet ad rōez rei spate. fm̄ illud apl̄ ad **Ro. 8.** Qd̄ non videm; speramus. veritatē. n. videre ē ipaz habere. nō autem spat̄ aliq; id qd̄ iā habet sed spes ē de hoc qd̄ nō habet ut s̄ dictum est. **S**ic q̄ habitudo act; fidei ad finē q̄ est obm̄ volūtatis significat̄ in hoc qd̄ dicit̄: si des ē s̄ba rez p̄ sandaz. **S**ubstātia enī solet dici p̄ma inchoatio cuiuscūq; rei. ⁊ maxie qñ tota res sequēs continet̄ virtute in p̄mo p̄ncipio. puta si dicam; q̄ p̄ma p̄ncipia idē monstrabilia sunt substātia sciētie. q̄a. s. p̄mū qd̄ in nobis est d̄ sciētia sunt huiusmodi p̄ncipia. ⁊ in eis v̄tute cōtinet̄ tota sciētia
Per hūc q̄ modū dicit̄ fides esse suba rerū sperādz. q̄a. s. p̄ma i choatio rerum sperādz in nobis est p̄ assensū fidei que virtute cōtinet̄ oēs res sperādas. **I**n h̄ enī speram; beatificari q̄ videbim; apta v̄siōe veritatē cui; p̄ fidē adberem;. ut p̄ ea que s̄ de felicitate dicta sūt. **H**abitudo aut̄ act; fidei ad obm̄ itellē scdm̄ q̄ ē obm̄ fidei de signat̄ in h̄ q̄ d̄. argumētū nō apparētū ⁊ sumit̄ argumētū ⁊ argumētū effectū. **P**er argumētū. n. itellē inducit̄ ad ibere dū alicui vero. vñ ipsa firma adhesio itellē ad v̄tatē fidei non apparētem vocatur hic argumētū. **U**nde alia littera habet conuictio: q̄a. s. p̄ auctoritatē diuinā itellē cre dentis; cōuictū qd̄ assentiēdū his q̄ nō. vidz

Si q̄s ḡ in formam diffinitōis h̄mōi v̄ba
 reducere velit p̄t dicere q̄ fides ē h̄i^o men
 tis q̄ i choat̄ vita ēt̄na i nobis faciēs intellec
 tū assentire nō apparētib^o. Per B. n. fides
 ab oib^o alyis distiguif̄ q̄ ad itellectū ptinent
 Per B. n. qd̄ d̄f. arguītū. Distiguif̄ fides
 ab opiniōe suspitōe ⁊ dubitatōe p̄ q̄ nō ē p̄
 ma adhesio itellect^o firma ad aliqd̄. Per B.
 at̄ qd̄ d̄f. nō apparētū. Distiguif̄ fides a scia
 ⁊ itellectu p̄ q̄ aliqd̄ sit apparēs. Per B. aut̄
 qd̄ d̄f. suba sperādaz̄ rez. Distiguif̄ v̄t^o fidei
 a fide v̄t̄ supra q̄ nō ordinat̄ ad beatitudiez̄
 spatā. Q̄s at̄ alie diffinitōes q̄czq̄ d̄ fide
 d̄at̄ explicatōes st̄l hui^o quā apl^o p̄oit. Nō
 .n. dicit̄ Aug^o. Fides ē v̄t^o q̄ credūt̄ q̄ non
 vidēt̄ ⁊ qd̄ d̄c. Damas. qd̄ fides nō ē i q̄sit^o
 cōsē. ⁊ qd̄ aly dicunt qd̄ fides ē certitudo ai
 qd̄a de absētib^o supra opidēz̄ ⁊ ifra sciaz̄. idē
 ē ei qd̄ apl^o dicit̄. argumētuz̄ nō apparētū
 Nō v̄o. D̄yo^o d̄c. 7°. ca^o. de diuī. no. qd̄ fi
 des ē manēs credētūz̄ fundamētūz̄ collocāf̄
 eos i v̄tate. ⁊ in ip̄is veritatē. idē ē ei qd̄ d̄f
 suba rez sperādaz̄. Ad p̄mum ḡ dōm qd̄
 suba nō sūt h̄ fm qd̄ ē ge^o generalissimuz̄ ⁊
 alia genera diuisūz̄. s̄ fm qd̄ i q̄libz̄ genere in
 uenit̄ qd̄a silitudo sube p̄ ut .s. p̄mūz̄ i q̄libz̄
 genere cōtinēs i se alia v̄tute dicit̄ eē suba illo
 rū. Ad secunduz̄ dōm qd̄ cūz̄ fides p̄ineat
 ad itellectū fm qd̄ ipaf̄ a voluntate o3 qd̄ or
 dīnēf̄ sicut ad finē ad obiecta illaz̄ v̄tutuz̄ q̄
 b^o p̄ficiūt̄ voluntas it̄ q̄s ē spes. ut infra pate
 bit ⁊ iō i diffinitōe fidei ponit̄ obiectuz̄ spei
 Ad t̄tūz̄ dōm qd̄ electio p̄t eē ⁊ visoz̄ et
 nō visoz̄ ⁊ p̄ntūz̄ ⁊ abnūz̄ ⁊ iō res diligēda
 nō ita p̄pe adaptat̄ fidei sic res sperāda. cūz̄
 spes sp̄ sit absētūz̄ ⁊ nō visoz̄. Ad q̄rtuz̄ di
 cēdūm qd̄ suba ⁊ arguītūz̄ fm qd̄ in diffini
 tōe fidei ponit̄ nō ipotāt̄ diuersa genera
 fidei neq̄ d̄f̄os act^o. s̄ d̄f̄as bitudies vni^o
 act^o ad diuersa obiecta ut ex dictis p3. Ad
 quitūp̄icēdū qd̄ arguītūz̄ qd̄ sūt ex p̄p̄ys
 p̄ncipys rei facit̄ rē eē apparētē. s̄ argumē
 tū qd̄ sūt ex auctoritate dīna n̄ facit̄ rē in se
 eē appetē. ⁊ t̄le argūi p̄oit i diffinitōe fidei.
Ad secundū sic pro
 cedif̄. Videt̄ qd̄ fides nō sit i intellectu sicut
 i subo. Dicit̄ .n. Aug^o. i li^o d̄ p̄destinatione
 scōz̄ qd̄ fides i credētū voluntate cōsistit s̄
 voluntas ē alia potētia ab itellectu. ḡ fides
 nō ē i intellectu sic i subiecto. **F.** Assensus

fidei ad aliquid credēduz̄ p̄ueit ex volunta
 te deo obediēte: tota ḡ laus fidei ex obediē
 tia eē videt̄. s̄ obediētia ē i voluntate ḡ ⁊ fi
 des n̄ ē i intellectu. **F.** Intellect^o ē v̄l specula
 ti^o v̄l practic^o. s̄ fides nō ē i intellectu specu
 latio. cū nihil dicat de vitabili ⁊ fugiēdo. ut
 d̄f̄ i 3° d̄ aīa. n̄ ē ḡ p̄ncipiū opatōis. fides aut̄
 ē qd̄ p̄ dilectōez̄ opaf̄ ut d̄f̄. Gal. 5°. **S.** Illi etiā
 nec i intellectu practico cui^o obiectū ē veruz̄
 cōtigēs factibile l'agibile. Obiectū .n. fidei ē
 ver. ēt̄nū. ut ex supra d̄cis p3. n̄ ḡ fides ē i in
 tellectu sicut i subiecto. **S.** 3° ē qd̄ fidei sic
 cedit visio patrie. fm illud .i. ad Cor. 13°. Vi
 dem^o nūc p̄ speculū i enigmate. tūc at̄ facie
 ad faciē. s̄ visio ē i itellē. ḡ ⁊ fides. **R.**
 dōm qd̄ cū fides sit qd̄a v̄t^o. o3 qd̄ act^o ei^o sit
 p̄fect^o. Ad p̄fectōz̄ at̄ act^o qd̄ ex duob^o actiuis
 p̄ncipys p̄cedit. r̄ q̄rif̄ qd̄ v̄trunq̄z̄ actiuoz̄
 p̄ncipiū sit p̄fē. **N.** o. n. bñ p̄t secari nisi ⁊
 secās hēat artē. ⁊ terra sit bñ disposita ad se
 secādum. Dispositio at̄ ad bñ agēdum i ill
 potētys aīe q̄ se hñt ad obiecta ē h̄i^o ut su
 pra d̄c̄m ē. Et iō o3 qd̄ act^o p̄cedēs ex duab^o
 t̄lib^o potētys sit p̄fē bitu aliq̄ p̄x̄itē i v̄tra
 qz̄ potētiaz̄. D̄c̄m at̄ ē supra qd̄ credēf̄ ē ac
 tus itellē fm qd̄ mouet̄ a voluntate ad affēti
 ēdum. Procedit at̄ h̄mōi act^o ⁊ a volunta
 te ⁊ ab itellē qz̄ v̄trunq̄z̄ nat^o ē p̄ bitum p̄
 fici fm p̄d̄ca. ⁊ iō o3 qd̄ tā i voluntate sit ali
 q̄s h̄i^o q̄s i itellē si debet̄ act^o fidei eē p̄fē
 sicut etiā ad b^o qd̄ act^o occupiscibil̄ sit p̄fē. o3
 qd̄ sit h̄i^o prudētie i rōe. ⁊ h̄i^o tēpātie i ocu
 piscibili. Credēf̄ at̄ ē i mediate act^o itellect^o
 qd̄ obiectum h̄i^o act^o ē v̄rū qd̄ p̄pe p̄tinz̄ ad i
 tellē. ⁊ iō n̄cē ē qd̄ fides q̄ ē p̄ncipiū p̄p̄
 h̄i^o act^o sit i intellectu sicut i subiecto. Ad p̄
 mū ḡ dōm qd̄ Aug^o. fidē accipit p̄ actu fidei
 qd̄ d̄f̄ cōsistere i credētū voluntate i q̄tū ex ip̄
 lo voluntatis itellē credibili^o assētīt. Ad se
 cūdū dōm qd̄ n̄ solū o3 voluntatē eē p̄mptaz̄
 ad obediēdū. s̄ etiā itellē eē bñ disposituz̄
 ad sequēduz̄ ip̄iuz̄ voluntatē sic o3 occupiscibi
 lē eē bñ dispositū ad sequēdū ip̄iū rōis ⁊ iō
 n̄ solū o3 eē h̄i^o virtutē i voluntate ip̄ate. s̄
 etiā i itellē assētiete. Ad t̄tū dō qd̄ fides
 ē i itellē speculario sicut i subiecto. ut māi
 feste p3 ex fidei obiecto. s̄ qd̄ veritas p̄ma q̄
 ē fidei obiectum ē fis oīum d̄siderioz̄ ⁊ acti
 onum n̄faz̄. ut p3 p. Aug. i p̄ d̄ trini. Nō ē
 qd̄ p̄ dilectōez̄ opaf̄: sicut etiā itellē speculario
 tu^o extēsiōe sit practic^o. ut d̄f̄ 3° de anima

est de rōne ipi? ga ē sōra eēntial ei? .s. aīa et iō mortuū fieri viuū non pōt. s. aliud spē ē qd ē mortuū r qd ē viuū. Sed id qd facit fidē eē formatā ul' viuā. nō ē de eēntia fidei. et iō nō ē file. ¶ Ad tūū dicēdū q' grā facit fidē nō solū qn fides de nouo icipit eē in homine. s. etiā qdiu fides durat. Dictū ē .n. s. q' de? semp opaf iustificatōez hoīs. sic sol sp opaf illuminatōez aeris. vñ grā nō mi' facit adueniēs fideli q' adueniēs infideli quia in vtroq' opaf fidē .in vno qdē cōfirmādo r pfiēdo. in alio de nouo creādo. Vel pōt di ci q' b ē paccīs .s. ppē dispōnē subī q' grā nō cāt fidē in eo q' b. sicut eōrio secundum pctm mortale nō tollit grām ab eo qui eam amisit p pctm mortale pcedēs. ¶ Ad qrtuz dicēdū q' p b q' fides formata sit informis nō mutat ipa fides. s. mutat subm fidei qd est anima qd qnq' qdem habet fidē sine caritate qnq' autem cum caritate.

Ad quintum sic pro

ceditur. ¶ Uidel q' fides nō sit vtr? ¶ Virt. n. ordinat ad bonū. nā vtr? ē q' bonū facit hntē ut dic phs i 2? ethicoz. s. fides ordinat ad verū. g fides nō ē vtr? ¶ P. Perfectior ē vtr? infusa q' acq'ita. s. fides ppē sui impfectio nē non ponit int vtutes intellectuales acq' fitas : ut p3 p h m in 6? ethicoz. g multo minus pōt poni vtus infusa. ¶ P. Fides sōra r informis sunt eiusdē spēi ut dcm est s. fides informis nō ē vtus : ga nō hz cōnexionē cū alijs vtutib? . g nec fides formata est vtr? ¶ P. Gratia gratis date r fruct? distinguūt a vtutib? . sed fides enumerat int grās grati datas. i. ad Cor. 12? r s' s' int fruct? ad Gal 5? g fides nō ē vtus. ¶ Sed hō ē q' bō p vtutes iustificat. nā iusticia ē tota vtus ut d' in 5? ethicoz. s. p fidē bō iustificat. fm illō ad Ro. 5? ¶ Iustificati in fide pacē hēam? zc. g fides ē vtus. ¶ B. dicēdū q' sic ex supra d' cis p3 vtr? hūana ē p quā actus hūanus reddīt bonus . vñ q' cūz bit? ē sp pncipium bōi act? . pōt dici vtr? hūana . tal' aut bit? est fides formata. Cū enī credere sit act? itellē? assentientis vō ex impio volūtatis . ad B q' iste act? sit pfect? duo requit . qz vñū ē ut i fallibilē intellectus tendat in suum bonum qd ē vtr? aliud aut ē ut infallibilē ordinetur ad vltimū finē ppē quē volūtas assentit vō r vtrūq' inuenit i actu fidei formate. Nam

ex rōne ipi? fidei est q' intellect? sp seraf in verū : ga fidei nō pōt subesse falsū . ut supra habitū ē . Ex caritate autē q' format fidē . hz aīa q' ifallibilē volūtas ordinē i finē bonū et iō fides formata ē vtr? . Fides at informis nō ē vtus : ga r si habeat pfectionē debitam act? fidei informis ex pte intellect? . n. nō habet pfectionē debitā ex pte volūtatis . Sic etiā si tēpātia cēt in cōcupi cibili. r prudētia nō cēt in rōnali . tēpātia nō cēt vtr? ut supra dcm ē sed ad actū tēpātie fgrif rō r actus cōcupiscēcie . sicut ad actū fidei regit actus volūtatis r act? itellect? . ¶ Ad p mū g dicēdū q' ipz vtr? ē bonū itellect? . cū sit ei? pfectio . r iō i q' tū p fidē itellect? . d' mīat ad vtr? fides hz ordinē i bonū qdōā . s. vltius in q' tū fides sōra p caritatē . hz etiā ordinē ad bonū fm q' ē volūtatis obm . ¶ Ad secundum dicēdū q' fides de q' phus loqur in itit rōi hūane nō ex nccitate cōcludēti cui pōt subeē falsū . r iō t' is fides nō ē vtus . s. fides d' qua loqur in itit vtati dīne q' ē infallibilē . r ita nō pōt ei subeē falsū . r iō tal' fides pōt eē vtr?

¶ Ad tūū dicēdū q' fides sōrata r iformis nō differūt spē sicut i diuersis specieb? existētes : differūt aut sicut pfectū r impfectū in eadē spē : vñ fides informis cū sit impferta nō ptingit ad pfectā rōnē vtutis . nā vtr? est pfectio qdā . ut d' i 7? phicoz . ¶ Ad qrtuz dicēdū q' qdā ponūt q' fides q' cōnumerat int grās gratis datas ē fides iformis . s. hō nō cōueniēt dicif : ga grē gratis date q' ibi enumerant nō sunt rēs oibus mēbris ecclesie ¶ Uñ aplis ibi dicit . Diuis fides grāz sunt ¶ Et itez . Alj daf hoc alj daf illud . Fides aut in formis ē cōis oibus mēbris ecclesie : ga iformitas nō est d' sba ei? fm qd ē donū grati tū . ¶ Uñ dicēdū ē q' fides suif ibi p aliqua fi dei excellētia sic p stātia fidei . ut dic glo . l' p fmōe fidei . Fides at poif fruct? scōz q' hz aliqz dlectatiōez i suo actu rōe certitudinis : ¶ Uñ ad Gal. 5? ubi enumerat fruct? . expoif fides de inuisibilibus certitudo .

Ad sextum sic proce

dit ¶ Uidel q' nō sit vna fides . Sic . n. fides ē donū dei . ut d' ad Ap. 5? ita etiā sapiēti a r scia int dona dei cōputat . nt p3 Ysa. xi? s. sapia r scia differūt p b q' sapia ē de efnif scia vō de tpalib? . nt p3 . p Aug. 13? d' trini . cū g fidel sit r d' efnis r d' q' b' ufdā tēporalib?

videt qd nō sit vna fides: sed distiguat i ptes
¶ Confessio est act^o fidei: ut s̄ dictū ē s̄
n̄ ē una ⁊ eadē confessio fidei apd̄ oīs. Nā qd
nos ostentur factū atiq̄ patres cōfitebātur
futurū: ut p̄. Ysa. 7. Ecce vgo incipiet. ḡ nō ē
una fides. **¶** Fides ē cois oib⁹ fidelibus
xpi. s̄ unū actū nō pōt eē i diuersis subie
ctis. ḡ nō pōt eē una fides oīum. Sed cōtra
ē qd̄ Ap̄ls dicit ad Eph. 4. **¶** Un^o dñs una fids
¶ R^o dicēdū qd̄ fides si sumat p̄ habitu du
pliciter pōt considerari. Uno: ex pte obi. ⁊
sic ē una fides. Obiectū. n. formale fidei est
ueritas p̄ma: cui ē inherēdo credim⁹ q̄cū
q̄ sub fide cōtinēt. Alio mō ex parte subi: ⁊
sic fides diuersificat s̄m q̄ ē diuersoz. Ma
nifestū ē at̄ qd̄ fides sicut ⁊ qlibet ali⁹ bitus
ex formali rōe obi h̄z sp̄z: s̄ ex subiecto in
diuiduat: ⁊ iō si fides sumat p̄ bitū quo cō
dimus: sic fides ē una sp̄z ⁊ differēs nūero
i diuersis. Si vō sumat p̄ eo qd̄ credit. sic
ē una fides: qz idē ē qd̄ ab oib⁹ credit. ⁊ si
sint diuersa credibilia q̄ coit omnes credūt
tamē oīa reducūt ad unū. Ad primū ḡ di
cēdū qd̄ tēporalia q̄ in fide pponūt nō p̄ti
nēt ad oīm fidei nisi i ordie ad aliqd̄ etnū
q̄ ē ueritas p̄ma: sicut supra dē m̄. Et iō fi
des una ē de tēporalib⁹ ⁊ etnis. Secus at̄
ē de sapia ⁊ scia que cōsiderāt tēporalia ⁊ et
na s̄m pprias rōes utrorūq̄. **¶** Ad s̄z dicē
dū qd̄ illa d̄ria preteriti ⁊ futuri nō cōgit ex
aliqua diuersitate rei credite: sed ex diuersa
habitudine credētū ad unā rē creditā: ut ē
supra bitū ē. **¶** Ad t̄riū dicēdū qd̄ illa rō p̄
cedit de diuersitate fidei secūdū nūmez.

**Ad septimūz sic pro
cedit.** Videt qd̄ fides n̄ sit p̄ma iter uirtutes
Dicif. n. Luce. xi. i glo. sup̄ illud. Dico vobis a
micis meis qd̄ fortitudo ē fidei fundamētū
s̄z fundamētū ē pri⁹ eo cui⁹ ē fudamētū. ḡ fids
n̄ ē p̄ma uirt⁹. **¶** Qdā glo. dicit sup̄ illuz p̄z.
Noli em̄lari qd̄ spes itroducit ad fidē. spes
at̄ ē uirtus qdā ut s̄ra dicit. ḡ fides nō ē p̄
ma uirtutum. **¶** S̄ supra dictū ē qd̄ intelle
ctus credentis inclinatur ad assentiendum
bis que sūt fidei ex obia ad deum: sed obia
ē ēt quedā uirtus. nō ḡ fides ē p̄ma v̄tus.
¶ Fides iformis n̄ ē fudamētū. s̄z fides for
mata sicut i glo d̄. i. ad Cor. 13. format aut̄
fides p̄ caritatē. ut supra dēz ē. ḡ fides a cari
tate h̄z qd̄ sit fudamētū. caritas ḡ est mai⁹ fū

damētū q̄ fides. nā fudamētū ē p̄ma pars
edificij. ⁊ ita videt qd̄ sit p̄or fide. **¶** Sed
ordinē actū intelligit ordo habitūū. s̄z i ac
tu fidei act^o volūtatis que pficit caritas p̄ce
dit actū intellect⁹ que pficit fides sic cā q̄
p̄cedit effectū. ḡ caritas p̄cedit fidē non ḡ
fides ē p̄ma v̄tutū. **¶** Sed s̄ ē qd̄ ap̄ls dicit
ad Heb. xi. qd̄ fides ē suba sperādaz rerum
s̄z suba h̄z rōne p̄mi. ḡ fides ē p̄ma in v̄tutes
¶ R^o dicēdū qd̄ aliqd̄ pōt eē pus altero du
pliciter. Uno mō p̄ se. Alio mō p̄ accūs. Per
se qd̄ in oēs v̄tutes p̄ma ē fides. Cū. n. in
agibilib⁹ finis sit p̄ncipiū. ut s̄ dē m̄ ē: necē ē
v̄tutes theologicas q̄z obm ē vltim⁹ finis eē
p̄ores ceteris v̄tutib⁹. ipe aut̄ vltim⁹ finis o
portet qd̄ p̄ sit i intellectu q̄ i volūtate: quia
voluntas nō fert i intellectu nisi pur ē in intel
lectu apprehēsi. Cū cuz vltimus finis sit q
dem in volūtate p̄ spem ⁊ caritatē. in intel
lectu aut̄ p̄ fidē: necē ē qd̄ fides sit p̄ma inter
oēs v̄tutes: qa nāl cognitio nō pōt attiger̄
ad deū scdm̄ qd̄ ē obm b̄itudinis put ten
dit in ip̄m spes ⁊ caritas. S̄z p̄ accūs potest
aliq̄ v̄t⁹ eē p̄or fide. Causa. n. p̄ accūs est p̄
accidēspoz: i mouere aut̄ p̄hibēs p̄tinēt ad
causā p̄ accūs. ut p̄z p̄m in 8° phisicoz. ⁊
s̄m h̄ aliq̄ v̄tutes p̄t dici p̄ accūs p̄ores fi
de inq̄stū i mouēt impedimēta credēdi. sic
fortitudo i mouēt inordinatū timorē ipedi
entē fidē hūilitas aut̄ sup̄bia p̄ quā intell⁹
recusat se submittere veritati fidei. Et idēz
pōt dici de aliq̄ alyz v̄tutib⁹: q̄nis n̄ sit
vere v̄tutes nisi p̄supposita fidē. ut p̄z p̄ Augl
i l^o 5 Julianū. Cū p̄z responso ad primūz
¶ Ad s̄m dicēdū qd̄ spes nō pōt uniuersalr
introducere ad fidē. Nō. n. pōt spes haberi
ō eterna beatitudie nisi credat possibile: qa
ipossibile n̄ cadit sub spe: ut ex supra dictis
p̄z: s̄z ex spe aliq̄ itroduci pōt ad h̄ qd̄ perse
ueret i fide: ut qd̄ fidei firmiē adbr̄cat: ⁊ s̄z
h̄ of spes itroducer̄ ad fidē. **¶** Ad t̄riū dicē
dū qd̄ obia duplicif d̄. Q̄n̄z. n. importat in
clinationē volūtati ad iplēdū dīna manda
ta. ⁊ sic n̄ ē sp̄alis uirtus: s̄z generalr icludif
i oī v̄tute: qa oīs act⁹ v̄tutum cadūt sub pre
ceptis legi dīne ut supra dictū ē. ⁊ h̄ mō ad
fidē req̄rif obia. Alio mō pōt accipi obia s̄z
q̄ iportat iclinationē q̄stū ad iplēdū man
data s̄m qd̄ h̄t rōne: debiti. ⁊ sic obia sp̄al
uirt⁹ ē pars iusticie. Addit. n. sup̄iori debi
tū obediendo sibi: ⁊ hoc mō obia seq̄ fidē

p quā manifestat hōi q̄ de^o sit supior cui d̄
 bear obedire. **A**d q̄rtū dicēdū q̄ ad rōnē
 fūdamētī n̄ solū r̄q̄rīt q̄ sit p̄mū. s̄z etiam q̄
 sit alyis p̄tib⁹ edificij cōnexū. Nō. n. eēt fun
 damētū nisi ei alle p̄tes edifitij cohererēt: cō
 nexio autē spūalis edifitij ē p̄ caritatē. fm̄ il
 lud Col. 3. **S**up oīa caritatē habete q̄ ē vin
 culū p̄fectionis. z iō fides sine caritate fun
 damētū eēt nō pōt. nec tñ oz q̄ caritas sit p̄
 oz fide. **A**d quītū dicēdū q̄ act⁹ volūtari
 p̄terigīt ad fidē. nō tñ act⁹ volūtari caritate
 informar⁹: s̄z tal act⁹ p̄supponit fidē: quia
 nō pōt volūtas p̄fecto amore i deū tendere
 nisi intellect⁹ rectā fidē habeat circa ipsuz.

Ad octauū sic proce

dit. **V**idē q̄ fides nō sit certior scia z alyis
 v̄tutib⁹ intellectualib⁹. **D**ubitatio. n. oppo
 nit certitudini. vñ vidē illud eēt certi⁹ quod
 min⁹ pōt habere de dubitatōe. sicut ē albi⁹
 quod ē nigro ipemirū s̄z intellectus z scia
 z ēt sapia nō h̄nt dubitationem circa ea q̄z
 sunt. credēs autē intēdū pōt pati motū dubi
 tionis z dubitare de his q̄ sūt fidei. **S** fides n̄
 ē certior v̄tutib⁹ intellectualib⁹. **V**isio ē
 certior auditu. s̄z fides ē ex auditu ut d̄r⁹ R o
 x^o. in intellectu autē z scia z sapia iccludit q̄dā
 intellectualis visio. **S** certior ē scia v̄ intellect⁹
 q̄z fides. **P**ro alio q̄ p̄fecti⁹ i his que
 ad itellēm p̄tinēt. t̄nto ē certi⁹. s̄z intellectus
 ē p̄fectior fide. q̄ p̄ fidē ad itellēm p̄uenit
 fm̄ illud 1^a 28. **N**isi crederitis nō itelli
 getis fm̄ aliā l̄fāz. **A**ug^o dic etiā d̄ scia
 14. de trini. q̄ p̄ scia z roborat fides. **S** vidē
 q̄ certior sit scia ul⁹ intellect⁹ q̄z fides. **S**z
 5 ē q̄d apls dicit. i. ad Thessal. 2. **A**ū accepit
 setis a nob⁹ v̄bū audit⁹. s. p̄ fidē accepistis id
 nō ut v̄bū hoīuz. s̄z sicut vere ē verbū dei. s̄z
 nihil certi⁹ verbo dei. **S** scia nō ē certior fide
 nec aliqd aliud. **R**o. dicēdum q̄ sic supra
 dēm ē virtutū intellectualiū due sūt circa cō
 tigētia. s. prudētia z ars. q̄b⁹ p̄ferit fides in
 certitudine rōne sue m̄ae: q̄a ē d̄ c̄nis q̄ nō
 atigit aliē se h̄re. **T**res at̄t fliq̄ virtutes. s. sa
 pia scia z itellē⁹ sūt d̄ necessarijs. ut s̄ dēm
 ē. **S**z sciēdū ē q̄ sapia z scia z itellē⁹ dupli
 cif dicūt. **U**no mō fm̄ q̄ ponūt v̄tutes itel
 lectuales a p̄ho i 7. et bicoz. **A**lio⁹ q̄z q̄ po
 nūt dona spūs sci. p̄ mō dicēdū ē q̄ certitu
 do pōt cōsiderari duplicif. **U**no⁹ ex cā certitu
 dis. z sic d̄r eēt certi⁹ illud q̄d h̄z certiorē cāz

z h̄ mō fides ē certior trib⁹ p̄dictis. q̄a fide
 inicit v̄itati d̄ine. tria at̄ p̄dicta inicit rōnē
 hūane. **A**lio mō pōt cōsiderari certitudo ex pi
 te subī. z sic d̄r esse certius q̄d pleni⁹ cōsegt
 itellē⁹ hoīs. z p̄ hūc modū q̄a ea q̄ sūt fidei
 sūt s̄ itellēm hoīs. n̄ at̄ ea q̄ subsūt t̄b⁹ p̄dic
 tis iō ex hac pte fides ē m̄i⁹ certa. **S**z q̄a vñū
 q̄d q̄z iudicat simplicif q̄dē s̄z cāz suā. fm̄ at̄
 dispōnē q̄ ex pte s̄bi ē iudicat scōz quid **I**n
 de ē q̄ fides ē simplicif certior s̄z alia sūt cer
 tiora fm̄ q̄d. s. q̄ ad nos. **S**ilic̄ autē si accipi
 ant̄ tria p̄dicta fm̄ q̄d sūt dona p̄stitū vite co
 opant̄ ad fidē sic ad p̄ncipiū q̄d p̄supponūt
 vñō etiā fm̄ h̄ fides ē eis certior. **A**d p̄mū
 q̄ dicēdū q̄ illa dubitatio non est ex pte cāe
 fidei. s̄z q̄ ad nos inq̄tū nō plene assēq̄mur
 p̄ itellēctū ea q̄ sūt fidei. **A**d secūdū⁹ d̄o
 q̄ ceteris parib⁹ visio est certior auditu. sed
 si ille a quo auditur. multum excedit visum
 videntis. sic certior est auditus q̄z visus. sic
 aliquis parue sciētie magis certificaf de eo
 q̄d audit ab aliq̄ sciētifico q̄z de eo q̄d sibi se
 cūdū suā rōnē vidē. z multo magis h̄o cer
 tior ē de eo q̄d audit a deo qui falli n̄ potest
 q̄z de eo q̄d vidit. p̄p̄a rōne q̄ falli pōt. **A**d
 t̄tū dicēdū q̄ p̄fectio itellē⁹ z scie excedit
 cognitōez fidei q̄tū ad maiore manifestati
 onē n̄ tñ q̄tū ad certiore i b̄fioez: q̄a tota c̄
 titudo itellē⁹ uel scie fm̄ q̄ sunt dona. p̄ce
 dit a certitudine fidei. sic certitudo cognitō
 onis cōsonū. p̄cedit ex certitudine p̄ncipio
 rū. **S**cōz at̄ q̄ scia z sapia z itellē⁹ sūt v̄tu
 tes itellectuales inicit n̄ali lumini rōnis q̄d
 d̄ficit a c̄titudine z a v̄bo dei cui innitit fides

Quoniam **E**inde consi
 derādū ē de h̄ntibus fidem
 Et circa h̄ q̄rūtū q̄tuoz. p̄
 v̄tz āgelus aut h̄o in prima
 suū cōditione h̄uerit fidez. 2°
 v̄tz demones h̄beāt fide. 3° v̄tz heretici ez
 rātes i vno articulo fidei habeant fidem de
 alyis articulis. 4°. v̄trū fidem h̄ntiū vnus
 ab alio habeat maiore fidem.

Ad primū sic proce

dit. **V**idē q̄d āgel⁹ aut h̄o in sua p̄ma cōdi
 tiōe fidē nō habuerit. **D**icit. n. **H**ugo de scō
 victore q̄ q̄a h̄o oculū cōtēplātōis nō habz
 deū z q̄ in deo sūt videre nō valet. s̄z āgel⁹
 in statu sue p̄me cōditōis an̄ confirmatiōez

ut patz p Augl. sup illud Job. 20. Si nō ue
 nisse ⁊ locutus eis fuisset pccm nō haberet
 nūc aut excusatōem nō hnt de pccō suo: s; i
 qbusdā hoibus ē pccm infidelitatis: si ḡ fi
 des esset i demoibus aliq; ⁊ hoibus pccm essz
 ḡuius pccō demonū: qd vi detur esse i cōue
 niēs n ḡ fides ē i demoib⁹. ¶ S; 3 ē qd dī
 Jac. 2. Demōes credūt ⁊ tremescūt. R⁹
 dicēdū q sic. s. dēm ē intellect⁹ credētis af
 fen tit rei credite nō qā ipam videat l'fm se
 ul' per resolutionē ad pzia pncipia p se visa
 sed ppter ipium voluntatis. ¶ Aut volūtas
 moueat itellectū ad affētiēdū. pōt otingere
 ex duobus. Uno ex ordine volūtatis ad bo
 nū ⁊ sic credere ē actus laudabil'. Alio qā i
 tellect⁹ cūct' ad b qd iudicet esse credēdū
 his q dicit'. s; nō cōuicat p euidētiā rei: sic
 si aliqs ppha pnciaret i f' mone dñi aliqd
 futurū. ⁊ adhiberet signū mortuū suscitādo
 ex b signo cūiceretur intellect⁹ vidēt' ut co
 gnosceret manifeste b dicit a deo q nō mē
 tit: s; illō futurū qd p dicit i se euidēs n' esset
 vñ p h rē fidei n' tollerē. Dicēdū ē ḡ q isid
 libus xpi laudat fides fm primū modū: ⁊
 s; b n' ē i demonibus: s; solū 2⁹. ¶ Vident. n.
 multa manifesta iudicia ex qbus pncipiūt do
 crinam ecclie a deo esse: qūis ipi res ipas
 quas ecclia docet nō videāt. puta deuz esse
 trinū ⁊ vñū l' aliqd h' moi. Ad pmū ḡ dicē
 dū q demonū fides ē qdāmō coacta ex si
 gnōz euidētia: ⁊ iō nō p'inet ad laudez vo
 lūtatis ipoz q credūt. ¶ Ad scōm dicēdūz
 q fides q ē donū ḡre iclinat homiez ad cre
 dēdū scōm aliqūe effectū boni etiā si sit in
 formis. vñ fides que ē in demonibus nō est
 donū ḡre: s; magis cogūf ad credēdū ex p
 spicacitate nālis itellect⁹. ¶ Ad tertiu dicē
 dū q b ipsū demonibus displicet q signa
 fidei s; tā euidētia ut p ea credere pcellātur
 ⁊ iō i nllō malitia eoz minuit p b q credūt

Ad tertium sic proce
 ditur. ¶ Videl' q heretic⁹ q discredit vñū āti
 culū fidei possit h're fidē i formē d alyz arti
 culis. Nō. n. intellect⁹ nāl h'rtici ē potētior
 q̄ itellect⁹ catholici: s; itellect⁹ catholici in
 diget adiuuari ad credēdū quēcūq; articlū
 fidei dono fidei. ḡ videt q nec h'rtici aliqs
 articlōs fidei creder' possit sine dono fidei i
 foris. ¶ S; sic s; b fide p'inet mlti articuli fi
 dei: ita sub vna scia puta geometriā otingēf

mlte dclones: s; hō aliqs pōt habere sciaz
 geometrie circa qsdā geometrical' dclones
 alyz ignoratis ḡ hō aliqs pōt habere fidē d
 aliqb' articl' fidei aliqs nō credēdo. ¶ S;
 Sic hō obedit deo ad credēdū articulo s; fi
 dei: ita etiā ad fūādā mādata leg' s; hō pōt
 eē obediēs circa qdā mādata ⁊ n' cir ca alia.
 ḡ p' habet fidē circa qsdā articlōs ⁊ n' cē ali
 os. ¶ S; 3 ē. Sic pccm mortale h'riat cari
 tati: ita discredere vñū āticulū h'riatur fidei
 s; caritas n' remanet i hoie p' vñū pccz mor
 tale. ḡ neq; fides p' q̄s discredit vñū articlū
 fidei. ¶ R⁹ dicēdū q i heretico discredēte
 vñū articulū fidei nō manet fides neq; for
 mata neq; i formis. Cui⁹ rō ē qā spēs cūct' i
 libert' habet' rez depēdet ex formali rōne ob
 iecti: q iublata spēs habet' remanere n' pōt
 Formale aut obm fidei ē vītas pma scōz q
 manifestat i scripturis sacris ⁊ doctrina ec
 clese q pcedit ex vītate pma. ¶ Vñ qdūq; nō
 iherz sic infallibili ⁊ dīne regule doctrine ec
 clese q pcedit ex veritate p'ia in scripturis
 sacris maifestata: ille non hz habitū fidei: s;
 ea q sūt fidei alio mō tenet qz p fidē: sicut si
 aliqs teneat mēte aliquā cōclōnē n' cogno
 scens mediū illi⁹ demonstratōnis manifestū
 ē q n' habz eius sciaz sed opioez solū. ¶ Mai
 festū ē aut q ille q iheret doctrine ecclie tā
 q̄ infallibili regule oib' assentit q ecclia do
 cet: aliqñ si d' his q ecclia docet: q vult te
 net: ⁊ que nō vult nō tenet. non iam iheret
 ecclie doctrine sicut infallibili regule sed
 pprie volūtati ⁊ sic manifestum ē q hereti
 c⁹ q p' tinaciter discredit vñū articulū fidei
 n' ē parat' seq' i omib' doctrinā ecclie. ¶ Si. n.
 nō p' tinacit. iam nō. est h'rticus: s; solū errāf
 ¶ Vñ maifestū ē q talis h'rticus circa vñū az
 ticulū: fidē nō hz d alyz articulis s; opionē
 quādā fm ppriā volūtate. ¶ Ad pmū ḡ di
 cēdū q alios articulos fidei de qbus hereti
 cus nō errat. nō t3 eodē modo sicut tenz eos
 fidelis. s; simpliciter iherēdo p'ine vītati ad
 qd indiget hō adiuuari p habitū fidei. sed te
 net ea q sunt fidei ppriā volūtate ⁊ iudicio
 ¶ Ad secundum dicēdum q indiuerfis c
 clusionibus vnius scie sunt diuersa media
 p que pbanf quoq; vñū pōt cognosci sine
 alio. ¶ Et iō hō pōt scire qsdā dclones vnius
 scie ignoratis alyz. s; oibus articlis fidei i
 herē fids pp' vñū mediū. s; pp' vītatē pma
 ppoitā nob i scripturis s; doctrināz ecclie

intelligētis sane. et id quod ab **B** medio decidit
totaliter fide caret. **A**d tertium dicendum quod
diuersa precepta legis possunt referri uel ad di-
uersa motiua prima et sic unum sine alio ser-
uari potest uel ad unum motiuum primum quod est perfec-
te obedire deo a quo decidit quicquid unum pre-
ceptum transgreditur. sicut illud **Ioh. xi.** Qui offe-
dit in uno factus est omni reus.

Ad quartum sic pro-

cedit. **V**idetur quod fides non possit esse maior in
uno quam in alio. **Q**uātitas enim habet attendit
secundum obiecta. sicut quicquid habet fidem credit omnia que sunt fi-
dei quia que deficit ab uno totaliter amittit ut si
dictum est. **g** videtur quod fides non possit esse ma-
ior in uno quam in alio. **P**rimo ea que sunt in summo non re-
cipiunt magis nisi minus. sicut ratio fidei est in summo. re-
grit enim ad fidem quod homo libereat prime veritati super
omnia. **g** fides non recipit magis et minus. **P**rimo
Ita se habet fides in cognitione generaliter sic intel-
lectus principiorum in cognitione natali. eo quod arti-
culi fidei sunt prima principia generaliter cognitionis
ut ex dictis patet. sicut intellectus principiorum equaliter in-
uenitur in omnibus fidelibus. **S**icut. **U**bi cuique inuenit
primum et magnum ibi inuenitur magis et minus. sicut in
fide inuenitur magnum et primum. **D**icit enim dominus **Pe-**
tro Mat. i. 4. Modice fidei quarum dubita-
sti. **E**t mulieri dixit **Mat. i. 5.** Mulier ma-
gna est fides tua. **g** fides potest esse maior in uno
quam in alio. **R**espondeo dicendum quod sic. sicut dicitur in generaliter
habitus ex duobus attendi potest. **U**no. ex ob-
iecto. sicut participat deo subi. **D**ebet autem fidei potest
dupliciter considerari. **U**no. secundum formalem rationem
Alio. secundum ea que materialiter credenda proponuntur.
Somale autem obiecta fidei est unum et simplex. sicut veritas
prima ut si dicitur est. unum ex hac parte fides non di-
uersificatur in creditibus. sicut una species in omnibus
ut si dicitur est. **S**ed ea que materialiter credenda pro-
ponuntur sunt plura. et prout accipiuntur magis et minus
explicite et sicut potest unum homo plura explicite cre-
dere quam alius. et sic in uno potest esse maior fides sicut
maior fidei explicatō. **S**i vero consideretur
fides secundum participatōem subi. **B** contingit du-
pliciter. **N**am accipit fidei preedit ex intellectu et ex
voluntate ut si dicitur est. **P**otest ergo fides in aliquo
dici maior uno modo ex parte intellectus. propter
maiorē certitudinē et firmitatē. **Al**io. ex parte
voluntatis propter maiorē promptitudinē seu
deuotionē uel confidentiā. **A**d primum ergo dicitur
dum quod ille qui pertinaciter discredidit aliquid eorum que

sub fide continentur. non habet habitum fidei quem habet
ille. qui non explicite credit omnia sed paratus est
omnia credere. et sicut habet ex parte obiecti unum habet maio-
rem fidem quam alius in quantum plura explicite credit.
ut dicitur est. **A**d secundum dicendum quod dicitur ratio fi-
dei est ut veritas prima omnibus preferat. sicut in eorum quod
eā omnibus preferunt quodam certius et deuotius ei
se libereant quam alii. et sicut habet fides est maior in uno
quam in alio. **A**d tertium dicendum quod intellectus prin-
cipiorum sequitur ipsam naturam humanam que equaliter
omnibus inuenitur. sicut fides sequitur donum gratie quod non
est equaliter in omnibus ut si dicitur est. unum non est ea-
dem ratione et tamen sicut maiorē capacitatē intellectus
unus magis uel minus cognoscit ueritatē pri-
cipiorum quam alius.

Quando consi-

derandum est de causa fidei. **E**t circa
hoc querunt duo. primum utrum fides
sit homini infusa a deo. secundo
utrum fides informis sit donum.

Ad primum sic proce-

dit. **V**idetur quod fides non sit omni infusa a deo.
Dicit enim **Aug. i. 4.** de trinitate quod per sciam gignit in
nobis fides. nutrit. defendit. et roboratur. sicut
ea que per sciam in nobis gignit magis videtur acq-
sita quam infusa. **g** fides non videtur in nobis esse ex
infusione diuina. **R**espondeo. **I**llud ad quod homo pertin-
git audiendo et videndo videtur ab homine esse acq-
sita. sicut homo pertingit ad credendum et videndo mira-
cula et audiendo fidei doctrinam. **D**icitur enim
Ioh. 4. Cognit per quia illa hora erat in qua dixit
ei **Ihs. fili tu uiuit. et credidit ipse et domus**
eius tota. **A**t **Rom. x. 17.** dicitur quod fides est ex auditu
ergo fides habet ab homine tantumque acq-
sita. **R**espondeo. **I**llud
quod consistit in hominis voluntate ab homine potest acquiri.
sicut fides consistit in creditiui voluntate. ut **Aug.**
dicit in libro. de predestinatione sanctorum **g** fides potest
esse ab homine acq-
sita. **S**icut est quod dicitur ad **Epistolam**
2. Cor. 13. estis saluati per fidem. et non ex uobis ne-
que glorie. donum enim dei est. **R**espondeo dicendum quod ad fidem
duo requiruntur. **Q**uorum unum est ut homini credibili-
a proponantur. quod requiritur ad hoc quod homo aliquid
explicite credat. **A**liud autem quod ad fidem requiritur
est assensus creditis ad ea que proponuntur. **Q**uod tamen
ad primum horum necesse est quod fides sit a deo. **E**t eius
que sunt fidei excedunt rationem humanam. unum non ca-
dunt in reuelatione hominis nisi deo reuelante. sicut
busdam quod reuelantur immediate a deo. sicut sunt
reuelata apostolis et prophetis. quibusdam autem proponuntur

a deo mittete fidei pdicatores. fm illud Ro
 10. Quod pdicabunt nisi mittant. Quatum vo
 ad secu du. f. ad assensu hois i ea q sut fidi
 pot ofiderari duplex ca. Una qde exterius
 induces. sic miracu visu. uel psuasio homi
 nis inducētis ad fide qz neutru e sufficiēs
 ca. Vidētū. n. vnu z ide miraculu z audiē
 tiu eandē pdicatōem qdā credūt z qdā nō
 credūt. z iō oz ponere aliā cam interiorē: q
 mouet hominē interius ad assentiendū his
 q sut fidei. Hāc at caz pelagiani ponebāt so
 lū libez arbitriū hominis z pp h dicebāt q
 initū fidei e ex nobis inq̄tu. f. ex nobis e q
 parati sumus ad assentiendū his q sunt fidei
 sz ofūmatio fidei e a deo p quā nobis ppo
 nūtur ea p q credere debem. Sz h e falsū
 qz cū hō assentiēdo his q sut fidei eleuet. s. na
 tā suā. oz qz h iust ei ex supnali pncipio iteri
 us mouēte qd e deus. z iō fides q̄tu ad as
 sentiēdū q e pncipal act? fidi: e a deo interi
 mouēte p gr. sz. Ad p̄mū. g dicēdū q per
 sciētā gignit fides: z nutrit p modū. exteri
 oris psuasione q fit ab aliq scia: sz pncipal
 z ppa ca fidei e id qd interius mouet ad as
 sentiēdū. Ad secu dū dicēdū q etiā rō illa
 pcedit d ca pponēte exterius ea q sut fidei
 l p̄radēte ad credēdū l vbo l factō. Ad
 tertiu dicēdū q credē qdē i volūate credē
 tiū ofilit. sed oz q volūtas hominis ppare
 tur a deo p grām ad hoc q eleuet in ea q sē
 supra naturam. ut. s. dictū est.

Ad secunduz sic pro

cedit. Videtur q fides iformis nō sit donū
 dei. Dicit. n. Deut. 32. q dei pfecta sūt opa
 fides aut informis e qdā ipfectum. g fides
 iformis nō e op? dei. Sz. Sic actus dicit
 deformis pp hoc q caret debita forma ita
 et fides of iforis p hoc q carz debita forma
 sed actus deformis pccū nō e a deo. ut. s. di
 ctum ē. g neqz etiā fides informis e a deo.
 Sz. Quēcuqz de? sanat. totalitē sanat. Df
 n. Joh. 7. Si circūcisionē accipit hō i sab
 bato ut nō soluat lex moysi. mibi idignamī
 ga totū hoīem sanū feci i sabbato: sz p fidē
 hō sanat ab ifidelitate. qcuqz g donū fidei
 a deo accipit fil sanat ab oibus pccis: sz hoc
 nō sit nisi p fidē formatā. g sola fides forāta ē
 donū dei. n. g fides iforis e a deo. Sed s
 e qd qdā glo. dic. i. ad Cor. 13. q fides q ē

sine caritate ē donū dei. hec aut ē iformis
 g fides i formis ē donū dei. Sz. dicēdū
 q inforitas p̄uato qdā ē. Sz at ofiderādū
 q p̄uatio qnqz qdē ptinet ad rōnē spēi qn
 qz at non. sed supuenit rei iam hūti. ppriaz
 spēm: sicut p̄uatio debite cōmensurati oīs
 humoz ē d rōnē spēi ipius egritudinis. tene
 brofitas aut nō ē de rōnē spēi ipius dyapha
 ni. sed supuenit: qā g cū assignat ca alicui
 rei intelligitur assignari ca ei? fm q i p̄pa
 spē existit. iō qd nō ē ca p̄uato oīs. n. pot eē
 ca illi? rei ad quā ptinet p̄uatio sic exns d
 rōe spēi illi. Nō. n. pot dici ca egritudinis
 qd nō ē ca oīstēpantie humoz. Dōt tñ dici
 aliqd esse ca dyaphani: q̄uis n sit ca obscu
 ritatis: q nō ē d rōnē spēi dyaphani. Infor
 mis aut fides nō ptinet ad rōnē spēi ipius fi
 dei. cū fides dicat informis pp defectū cui
 usdā exterioris forme. sic dcm ē. z iō illud ē
 ca fidei informis qd ē ca fidei simplicit dce
 hoc aut ē deus. ut dcm ē. Un relingitur q
 fides iforis sit donū dei. Ad p̄mū. g di
 cēdū q fides iforis z h nō sit pfecta simplici
 pfectiōe vtutis. ē tñ pfecta qdā pfectiōe q
 sufficit ad fidei rōnē. Ad secu dū dicēdū
 q deformitas actus ē d rōnē spēi ipius act?
 fm q ē actus moralis. ut. s. dictū ē. Df. n.
 actus deformis p p̄uatoem forme itrisece
 q ē debita cōmensuratio circūstātiar act? z
 iō nō pot dici ca actus deforis de? q nō ē ca
 deformitatis: sz sit ca actus iōtū est act?
 Vel dicēdū q deformitas nō solū ipoztat
 puatoem debite forme. sed et hūti dispōnē
 Un deformitas se hz ad actū sic falsitas ad fi
 dē z iō sicut act? deforis nō ē a deo: ita nec
 aliqua fides falsa. z sic fides iforis est a deo
 ita et actus q sūt boni ex genere q̄uis non
 sint caritate formati: sicut plerūqz in pctōri
 bus rtingit. Ad tertiu dicēdū q ille q
 accipit a deo fidē absqz caritate nō simplici
 ter sanat ab ifidelitate: qā nō remouet cul
 pa p̄cedētis infidelitatis. sed sanat fm qd
 ut. s. cesset a tali pctō. Hoc aut frequenter
 rtingit q aliqs desistit ab vno actu pcti etiā
 deo hoc fauēte. q tñ ab actu alterius pcti n
 desistit ppria vanitate suggerente. Et per
 hunc modū dat aliqui hoī a deo q credat:
 nō tñ datur ei caritat donū. sicut etiā aliq
 bus absqz caritate datur donum. p̄p̄tēie.
 uel. aliquid simile.

Quod de dono intellectus

Et circa donū intellectus
quod octo. **P** vtz intellectus
fit donū spūs sci. **1** vtz possit fil' eē i eodē
cū fide. **3** vtz intellectus q est donum spūs
sci fit speculatiu' tñ vlt' practice. **4** vtz oēs
q sūt i grā habeāt donū intellectus. **5** vtz hoc
donū inueniāt i aliqbz abscqz grā. **6** quō se
hēāt donū intellectus ad alia dona. **7** de hoc
quod rñd; huic dono i bñtudinibz. **8** d' eo quod
rñdet ei in fructibus.

Ad primū sic proce

dit. **V**idēt q intellectus nō sit donū spūs sci
Dona. n. g'uita distinguūt a donis nālibus
supaddit. n. eis. s; intellectus ē qdam habitus
naturalis i aīa q cognoscitur p'cipia natu
ralit' nota: ut p; i 6. ethicor. g' n' debet poni
donū spūs sci. **P**. Dona dīna p'cipant a
creaturis fm eoz p'portionē r modū: ut p;
p' d'yo. i li. d' diuī. n. s; modus hūane nāe ē
ut nō simplicif vītate cogscat: qd p'inet ad
rōez intellectus: s; discursiue: qd ē p'pziū rōnis.
ut patet p' d'yo. 7. c. d' diuī. n. g' cognitio dī
na q hoībz dat magis debet dici donū rōnis
q intellectus. **P**. In potētys aīe intellectus
volūtate diuidit: ut patz i 3. d' aīa: sed nullū
donū spūs sci dicit volūtas. g' ē nullū do
nū spūs sci o; dici intellectus. **S**; ē qd dicit
ysa. xi. **R**eges cet sup euz spūs dñi spūs sa
pie r intellectus. **R**. dicit dū q nomē intel
lectus quādā intīmā cognitiōē importat
dicit. n. intelligere qī itus legere. r b' maīse
ste p; cōsiderātibus dīam intellectus r iēsus
Nā cognitō sēstīua occupat cē qūitates sē
sibiles exteriores: cognitio at intellectiua pe
netrat vsqz ad essentiā rei. **O**bm aut intelle
ctus ē qd qd ē: ut d' i 3. de aīa. **S**ūt at mlta
genera eorū q iteri' latēt. ad q o; cognitio
nē hoībz qī intrinsecus penetrare. nā sub acci
dētibus latet nā a rez subalis s; v'bis latēt
hīgta v'borum s; similitudinibus r figuris la
tet vītate figurata: Res. n. itelligibiles sūt q
dāmō iterores respectu rez sensibiliū que
exteri' sentiūt: r i cāis latent effectus r eoz
vñ respectu horū oīum pōt dici intellectus
S; cū cognitio hoīs a sensu īcipiat qī ab ex
teriori: maīfestū ē q quāto lumē intellectus

ē forti': tanto pōt magis ad intima penetrā
lumē aut naturale nri intellectus ē finite vtu
tis: vñ usqz ad deterioratū aliqd p'ingere pōt
Indiget g' hō supnāli lumine ut vlteri' pene
tret ad cognoscēdū qdā q p lumē naturale
cognoscere nō valz r illud lumē supnatura
le hōi datū: vocat donū intellectus. **A**d p
mū g' dicit dū q p lumē naturale nobis inoi
tū statī cognoscūt qdā p'cipia coīa q sē na
fals' nota s; qz hō ordiat ad bñtudiez supnā
le: ut s' dicitū ē: necē ē q hō vlteri' p'ingat
ad qdā altiora r ad b' regrit donū intellectus
Ad secūdū dicit dū q discursus rōis sp
īcipit ab intellectu r t'niat ad itelle ctū. **R**ō
cinamur. n. pcedēdo ex gbus dā intellectus. et
tūc rōnis discursus p'ficiē qñ ad hoc pueni
mus ut itelligam' id qd p'us erat īgtum. q
g' rōcinatur ex aliquo pcedēt i intellectu p
cedit. **D**onū aut grē nō pcedit ex lumē na
ture. sed supaddit ei qī p'ficiēs ipz: et iō ista
supadditio nō dicit rō s; magis intellectus
ga ita se hē lumen supad dītū ad ea q nobis
supnaturalit' inotescit: sicut se h; lumē nā a
le ad ea q p'mordialit' cognoscim'. **A**d ē
tū dicit dū q volūtas nōiat simplicit' appeti
tīuū motū absqz determinatōe alicuius excel
lentie: s; intellectus nōiat quādā excellentiaz
cognitiōis penetrandi ad intima. r iō sup
naturale donū magis nōiat noīe intellectus
q; noīe volūtatis

Ad secūdum sic pro

cedit. **V**idēt q donū intellectus nō fil' habe
atur cū fide. **D**ic. n. Aug. i li. 83. q. q id qd i
telligit. intelligētis p'prehensione sumitur. s;
iō qd creditur nō p'phēditur fm illud aplī ad
p'bil. 3. **N**ō ga p'phēderim aut p'fect' sim
g' videtur q fides r intellectus nō p'nt eē i eodē
p'. **D**ē qd itelligitur intellectus: videtur nā a
lit. sed fides ē de nō apparētib': ut s' dicitū ē.
g' fides nō pōt fil' eē i eodē cū intellectu. **P**. In
tellectus ē certior q; scīa. s; scīa r fides nō p'nt
esse i eodē: ut s' dicitū ē. multo g' min' itelle
ctus r fides. **S**ed ē qd b' reg' dicit i li.
moral. **V**idem' q intellectus de auditis mē
tē illustrat. s; aliqs hñs fidē pōt eē illustrat'
mēte circa audita. **V**ñ d' Luce vlt. q dñs
apuit discipulis suis sensū ut itelligerēt scri
pturas. g' intellectus pōt esse fil' cū fide. **R**.
dicit dū q h' duplici distinctione ē op'. **U**na
qdē ex pte fidei. **A**lia aut ex pte intellectus
b. 5.

Ex pte qdē fidei distinguendū est q̄ quedā p se ⁊ directe cadūt sb fide q̄ naturalē rōnē excedūt: sicut deū eē trinū ⁊ vnū: filiū dei eē incarnatū. Quedā vō cadūt sub fide quasi ordinata ad ista fm aliquē modū sic oīa q̄ i scriptura dīna tinent. **Ex** pte vō intellect⁹ distinguendū ē: q̄ dupliciter dici possum⁹ aliqua intelligere. **¶** Uno: pfecte q̄n. i. ptingimus ad cognoscēdū essētiā rei intellecte: ⁊ ip̄z veritatē enūciabilis intellecti s̄z q̄ i se est: ⁊ hoc mō ea q̄ directe cadūt sub fide intelligere nō possum⁹ durate statu fidei: s̄z qdā alia ad fidē ordiata q̄ h modo intelligi p̄nt. Alio mō t̄ngit aliqd̄ intelligi impfecte q̄n. i. ip̄a essētia rei uel vītas p̄pōnis nō cognoscitur qd̄ sit: aut quō sit: s̄z nō cognoscit s̄z q̄ ea q̄ exterius apparēt vītati nō h̄riant: in q̄ntū. i. hō intelligit q̄ pp̄ ea q̄ exteri⁹ apparēt nō ē recedēdū ab his q̄ sūt fidei. ⁊ fm̄ b̄ nihil p̄hibet durate statu fidei intelligere ēt ea q̄ p se sub fidē cadūt. **Et** p hoc p̄z m̄sio ad oba. Nā p̄rie tres rōnes p̄cedūt fm̄ q̄ aliqd̄ pfecte intelligit. **¶** Ultima aut̄ rō. p̄cedit de intellectu eorum que ordinantur ad fidem.

Ad tertiu⁹ sic proceditur. **¶** Videtur q̄ intellectus q̄ ponit donū spūs sci nō sit practic⁹ s̄z speculatiu⁹ tm̄. **¶** Intellect⁹ n. ut Greg⁹ dicit i p̄ moral. altiora q̄ dā penetrat. s̄z ea q̄ p̄tinent ad intellectuū practiciū nō sūt alta s̄z qdā infirma. i. singularia circa q̄ sūt actus. **¶** Intellectus q̄ ponit donū nō ē intellectus practic⁹. **¶** Intellectus q̄ ē donū ē digni⁹ aliqd̄ q̄ intellect⁹ q̄ ē v̄t̄ intellectualis. s̄z intellectus q̄ ē v̄t̄ intellectualis ē solū circa nccia: ut p̄z p̄ phm̄ i 6: ethicoꝝz ḡ multo magis intellectus q̄ ē donū ē solum circa nccia. s̄z intellectus practic⁹ nō ē circa nccia: s̄z circa cōtingētia aliis se h̄re q̄ ope humano fieri p̄nt. **¶** Intellect⁹ q̄ ē donū nō ē intellectus practic⁹. **¶** Donū intellect⁹ illustrat mētes ad ea q̄ nālē rōez excedūt. s̄z opabilia humana q̄z ē practic⁹ intellect⁹ nō excedūt nālē rōnē q̄ dirigit in rebus agēdis: ut ex s̄ dictis p̄z. **¶** Intellectus q̄ ē donū: nō ē intellectus practic⁹. **¶** S̄z ē qd̄ in ps̄ d̄. Intellectus bonus oibus faciētibus eū. **¶** R̄: dicēdū q̄ sic dictū ē donū intellectus nō solū se h̄z ad ea que p̄ ⁊ p̄ncipalit̄ cadūt sub fide: s̄z ēt ad oīa q̄ ad fidē ordinantur. opatōes aut̄ bone que dā ordinē ad fidē habent. **¶** H̄z fides p̄ dilec

tionē opat: ut ap̄ls dīc̄ ad Gal. 5: **Et** iō donū intellect⁹ etiā ad qdā opabilia se extendit nō qdē ut circa ea p̄ncipalit̄ v̄set: s̄z i q̄ntū in agēdis regulamur rōnib⁹ etnis: q̄b⁹ v̄spiciēdis ⁊ v̄sulēdis fm̄ Augl. 12: de trini. iheret supior rō q̄ dono intellect⁹ p̄ficiē. **¶** Ad p̄m̄ mū dicēdū q̄ opabilia huana fm̄ q̄ i se v̄s̄i derāt nō h̄nt aliquā excellētie altitudinem s̄z fm̄ q̄ referūt ad regulā legis etne ⁊ ad finē b̄titudis dīne: sic altitudinē h̄nt ut circa ea possit eē intellect⁹. **¶** Ad secūdū dicēdū q̄ b̄ ipsuz p̄tinet ad dignitatē doni quod est intellect⁹ q̄ intelligibilia etna ul' nccia cōfiderat nō solū fm̄ q̄ in se sūt: s̄z etiā fm̄ q̄ sunt r̄gule qdā huanoꝝz actūū: q̄a quāto v̄t̄ cognoscitiua ad plura se extendit tāto nobilior ē. **¶** Ad t̄tū dicēdū q̄ r̄gula huanoꝝz actūū est et rō huana et lex etna: ut s̄ d̄cm̄ ē: lex at̄ etna excedit nālē rōz: ⁊ iō cogni⁹ huanoꝝz actūū fm̄ q̄ regulat̄ a lege etna excedit nālē rōnē. ⁊ idiger supnāli lumine doni spūs sci

Ad quartū sic proceditur. **¶** Videtur q̄ donū intellect⁹ nō sit oibus h̄ntib⁹ grām. **¶** Dic. n. Greg⁹ 2: moral. q̄ donū intellect⁹ dat̄ s̄ hebetudinē mētis. s̄z mlti h̄ntes grām ad huc patiūt̄ mētis hebetudinē. **¶** ḡ donū intellect⁹ nō ē in oibus h̄ntibus grām. **¶** R̄. In ea q̄ ad cognitōez p̄tinent sola fides videt̄ eē necessaria ad salutē: q̄a p̄ fidē x̄ps̄ i habitat i cordib⁹ nr̄is: ut dicitur ad Eph. 3: s̄z nō oēs h̄ntes fidē h̄nt donū intellect⁹: imo q̄ credit̄ d̄bet̄ oxare ut intelligat̄ sic Aug⁹ dīc̄ in l̄ de trini. ḡ donū intellect⁹ nō ē necessariū ad salutē. n̄ ḡ ē i oib⁹ h̄ntib⁹ grāz. **¶** R̄. Ea q̄ sūt coīa oib⁹ h̄ntibus grām nūq̄z ab h̄ntibus grāz subtrahūt̄. sed grā intellectus ⁊ alioꝝz donoꝝz aliq̄n se vtiliter subtrahit. q̄nq̄z. n. dū sublimia intelligēdo i elatōe se aiys erigit: in r̄bus imis ⁊ vilib⁹ ḡni hebetudine pigrescit: ut Greg⁹ dīc̄ i 2: moral. ḡ donū intellect⁹ nō ē i oibus habentibus grām. **¶** S̄z ē qd̄ d̄r̄ i ps̄. Nesciēt̄ neq̄z intellexerūt q̄ in tenebris ambulāt. s̄z nullus h̄ns grām abulat i tenebris: fm̄ illō Joh. 8: Qui seq̄tur me nō abulat i tenebr̄. ḡ nullus h̄ns grām caret dono intellectus. **¶** R̄: d̄o q̄ i oibus h̄ntibus grām nccē ē eē rectitudinē volūtatis: q̄a p̄ grām p̄paratur volūtās hoīs ad bonū: ut Aug⁹ dīc̄. Volūtās autēz nō p̄t̄ recte ordinari i bonū nisi p̄existente

esse aliquo modo ad inuicē distincta: quia distinctio est principium numeri. scilicet donum intellectus connumeratur alijs donis: ut patet ysa. xi. § donum intellectus est distinctum ab alijs donis. **R.** dicendum quod distinctio doni intellectus ab alijs tribus donis. scilicet pietate fortitudine et timore: manifesta est: quia donum intellectus pertinet ad vim cognoscitivam: illa vero tria pertinent ad vim appetitivam. scilicet orationem huius doni intellectus ad alia tria. scilicet sapientiam: scientiam et consilium: quod etiam ad vim cognoscitivam pertinet: non est adeo manifesta. Videtur autem quibusdam quod donum intellectus distinguitur a dono scientie et consilii: per hoc quod illa duo pertinent ad practicam cognitionem: donum autem intellectus ad speculativam. **A.** dono vero sapientie quod etiam ad speculativam cognitionem pertinet distinguitur in hoc quod ad sapientiam pertinet iudicium: ad intellectum vero capacitas intellectus eorum quod proponitur seu penetratio ad intima eorum et hinc supra numerus donorum assignauimus. scilicet diligenter intuendi donum intellectus non solum se habet circa speculanda sed et circa operanda: ut dictum est. **E.** tunc etiam donum scientie circa utrumque se habet ut infra dicitur: et ideo orationem eorum distinctionem accipe. **D.**ia eius hinc quatuor dona ordinantur ad supernalem cognitionem quod in nobis per fidem fundatur. **F.**ides autem est ex auditu ut dicitur **R.**o. x. **U.**nus orationem aliam proponi homini ad credendum si sicut visa sed sicut audita quibus per fidem assentiat. **F.**ides autem primo quod dicitur et principaliter se habet ad veritatem primam: secundario ad quodammodo creaturas consideranda: et ulterius se extendit etiam ad directionem humanorum operum secundum quod per dilectionem operatur: ut ex dicto patet. **S.**ic ergo circa ea quod fidei proponitur credenda duo requiruntur ex parte nostra. per quod dicitur ut intellectus penetrare uel capiat. et hoc pertinet ad donum intellectus. **2.** autem orationem ut de eis homo habeat iudicium rectum ut estimet his esse inherendum: et ab eorum oppositis recedendum. **H.**oc ergo iudicium quantum ad res diuinas pertinet ad donum sapientie: quantum vero ad res creatas pertinet ad donum scientie: quantum vero ad applicationem ad singularia opera pertinet ad donum consilii. **A.**d primum ergo dicitur: quod predicta tria quatuor donorum manifeste operantur distinctioni eorum quod Gregorius ponit eis esse opposita. **H.**ebetudo enim acuitati operantur. **D.**icitur. n. per similitudinem intellectus acutus qui potest penetrare ad intima eorum quod proponitur. **U.**nus hebetudo mentis est per quam mens ad intima penetrare non sufficit. **S.**tultus autem dicitur ex hoc quod per uerse iudicat circa eorum finem uite. et ideo per se opponitur sapientie quod facit rectum iudi-

cium circa uel eorum causas. **I.**gnorantia vero importat defectum mentis etiam circa quecumque particularia et ideo opponitur scientie per quam homo habet rectum iudicium circa particulares causas. scilicet circa creaturas. **P.**recipitatio vero manifeste opponitur consilio per quod homo ad actionem non procedit ante deliberationem rationis. **A.**d secundum dicitur quod donum intellectus est circa prima principia cognitionis gratuitate: aliter tamen quam fides. **N.**am ad fidem pertinet eis assentire ad donum vero intellectus pertinet mente penetrare ea quod dicitur. **A.**d tertium dicitur quod donum intellectus pertinet ad utramque cognitionem. scilicet speculativam et practicam: non quantum ad iudicium sed quantum ad apprehensionem ut capiant ea que dicuntur.

A.d septimum sic proceditur.

V.idet quod dono intellectus non rideat breuitudo sexta. scilicet. **S.**exti mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. **M.**unditia. n. cordis maxime uidetur pertinere ad affectum. sed donum intellectus non pertinet ad affectum sed magis ad vim intellectivam. ergo per dicta breuitudo non rideat dono intellectus. **P.** Act. 15. dicitur. **F.**ide purificans corda eorum sed per purificatio cordis acquiratur munditia cordis ergo per dicta breuitudo magis pertinet ad uitam si dei quam ad donum intellectus. **P.** Dona spiritus sancti perficiunt homines in presenti uita. sed uisio dei non pertinet ad uitam presentem. ipsa. n. beatos facit ut sit habitus. ergo sexta breuitudo continet uisionem dei non pertinet ad donum intellectus. **S.**ed 3. est quod Augustinus dicit in libro de sermone domini in morte. **H.**ereta opatio spiritus sancti est intellectus uideat mundum corde quod purgato oculo potest uidere quod oculum non uidit. **R.** dicitur quod in sexta breuitudine sic ut in alijs duo continentur. **U.**nus per modum meriti. scilicet munditia cordis et aliud per modum premy. scilicet uisio dei: ut sit dictum est. **E.**t utrumque pertinet aliquid quomodo ad donum intellectus. **A.**st. n. duplex munditia. **U.**na quodammodo pambula et dispositiua ad diuisionem que est depuratio affectus ab inordinatis affectionibus et hinc quod munditia cordis fit per uirtutes et dona que pertinent ad vim appetitivam. **A.**lia vero munditia cordis que est quasi completiua respectu uisionis diuine. et hinc quod est munditia mentis depurate a fantasmatibus et erroribus ut. scilicet ea que de deo proponuntur non accipiant per modum corporalium fantasmatum neque secundum hereticas perversitates. et hinc munditia facit donum intellectus. **S.**icut etiam duplex est dei uisio. **U.**na quodammodo perfecta per quam uidetur dei essentia. **A.**lla vero imperfecta per quam et si non uideamur de deo quod est

videm? tñ qđ nō ē. z tātō i hac vita deum pfecti cogscim. quāto magi itelligim? euz excedere qđgd itellectu opbediē. Et vtraqz dei visio p̄tinet ad donū itellecti. p̄ma qđē ad donū itellecti cōsumatū s̄z qđ erit i patria secūda vero ad donū itellecti inchoatum fm qđ habet in via. Et p̄ h̄ p̄ r̄isio ab obiecta. Nā p̄me due rōnes p̄cedūt de p̄ma mūditia. t̄tia vero d̄ p̄fecta dei visioē. dona autē z huiusmōi nos p̄ficiūt fm quādā ichoatōez z in suso implebūt. ut s̄ dictum est.

Ad octauum sic procedit.

Vidēt qđ in fructib? fides nō respōdeat dono itellecti. Intellectus nō ē fructus fidei. Dicitur n. ysa. 7. Nisi credideritis nō itelligētis fm aliā s̄fraz ubi nos habem?. Si nō credideritis nō p̄manebitis. nō ḡ fructus ē fructus itellecti. P̄ Pri? nō ē fructus posterioris s̄z fides v̄r̄ esse prior itellectu: qđ fides est fundamētū toti? spūal̄ edūfity. ut s̄ dēm est. ḡ fides nō ē fructus itellectus. P̄ Plura sunt dona p̄tinetia ad itellectm qđ p̄tinetia ad appetitū. s̄z it̄ fructus ponit t̄m. v̄nū p̄tines ad itellectm. s̄. fides oia vero alia p̄tinet ad appetitū. ḡ fides nō magis videt̄ r̄idere itellectui qđ sapie ul̄ scie seu cōsilio. S̄z s̄ est qđ finis v̄niuscuiusqz rei ē fructus ei? s̄z donū itellecti videt̄ p̄ncipalit̄ ordinari ad certitudinē fidei qđ poit̄ fructus. Dicitur n. glo. ad Gal. 5. qđ fides ē qđ est fructus. z de i. uisibilib? certitudo. ḡ in fructib? fides r̄idet dono itellecti. R̄ dicēdū qđ sicut s̄ dēm est cum d̄ fructibus ageret. fructus spūs dicit̄ vltima z delectabilia q̄m nobis p̄ueniūt ex v̄tute spūs sci. Vltimū autē d̄lectabile h̄z rōnē finis qđ ē p̄p̄ū obiectū volūtatis. z iō ōz qđ illud qđ ē vltimū z d̄lectabile i volūtate sit quodāmo fructus oīuz alioz qđ p̄tinet ad alias potentias. Scdm̄ h̄ ḡ gen? doni uel v̄tutis p̄ficiēt̄ aliā quā potētiā pōt accipi duplex fructus. Unus qđēz p̄tines ad suā potētiā. Ali? autē qđ vltimus p̄tines ad volūtate. Et fm̄ h̄ dicēdū ē qđ dono itellecti r̄idet p̄ p̄p̄o fructu fides i. fidei certitudo. s̄z p̄ vltimo fructu r̄idet ei gaudium qđ p̄tinet ad voluntatem. Ad p̄mū ḡ dicēdū qđ itellectus ē fructus fidei qđ est v̄tus. sic autē nō accipit̄ fides cū d̄ fructus s̄z p̄ qđdam certitudine fidei ad quā hō p̄ueit p̄ donū itellecti. Ad secūdū dicēdū qđ fides nō pōt v̄lter p̄cedere itellectū. Nō enī

posset hō assentire credēdo aliqb? p̄positis nisi ea aliq̄liter itelligeret. sed p̄fectio itellecti cōsequitur fidē qđ ē virtus: ad quā qđē itellectus p̄fectionē sequitur qđā fidei certitudo. Ad tertiū dicēdū qđ cognitio p̄ practice fructus nō pōt esse i ip̄a: qđ talis cognitio nō scit p̄pter se: s̄z p̄ aliud. sed cognitio speculatiua habz fructū i seip̄a. s̄ certitudinēz eoz qđ ē. Et iō dono cōsilio qđ p̄tinet solū ad cognitioēz p̄ticipā nō r̄idēz aliq̄s fructus p̄p̄ius. Donis autē sapie itellectus z scie qđ p̄tinet etiā ad speculatiuā cognitioē p̄tinerē. r̄idet solū v̄nū fructus qđ ē certitudo siḡta noie fidei. Plures autē fructus ponūtur p̄tinetes ad p̄tē appetitiuā: qđ sic iā dictū ē rō finis qđ ip̄ortat i noie fructus magis p̄tinet ad v̄z appetitiuā qđ itellectiuā.

Quinde consi derādū ē de dono scie. Et c̄ica h̄ querūt quatuor. p̄ v̄trū scia sit donū. 2. v̄trū sit circa dīna. 3. v̄trū sit p̄ticipatiua. 4. que b̄ritudo ei r̄ideat

Ad primū sic procedit.

Vidēt qđ scia nō sit donū. Dona n. spūs sci naturalē factatē excedūt. s̄z scia ip̄ortat effectū quēdā naturalis rōis. Dicitur n. p̄bs i p̄ posterior qđ demonstratō ē syllogisim? faciet̄ scire. ḡ scia nō ē donū spūs sci. P̄ Dona spūs sci sūt coia oibus scis. ut s̄ dicitur ē. s̄z Aug? dicit. i. 2. de tri. qđ scia nō pollēt plurimi fideles q̄uis polleāt ipsa fide. ḡ scia nō ē donū. P̄ Donū ē p̄fecti virtute. ut s̄ dicitur ē. ḡ v̄nū donū sufficit ad p̄fectionē v̄nū v̄tutis. s̄z v̄tuti fidei r̄idet donū itellecti. ut s̄ dicitur ē. ḡ nō r̄idet ei donū scie. nec apparet cui alij v̄tuti r̄ideat. ḡ cū dona sint p̄fectioes v̄tutū. ut s̄ dicitur ē. videt̄ qđ scia nō sit donū. S̄z s̄ est qđ ysa. xi. op̄tat̄ int̄ septē dona. R̄ dicēdū qđ gr̄a ē p̄fectior qđ nat̄a v̄nū nō deficit i his in q̄bus hō p̄ nām p̄fici pōt. Cū autē hō p̄ nālē rōnē assentit s̄z itellectū ali cui v̄itati duplicit̄ p̄ficiē circa veritatē illaz p̄ qđē qđ capit eā. 2. qđ ea certū iudiciū h̄z. Et iō ad hoc qđ itellectus huān? p̄fecte assentiat v̄itati fidei duo requirūt: qđ v̄nū ē qđ sane capiat ea qđ p̄ponit. qđ p̄tinet ad donum itellectus. ut s̄ d̄c̄z ē. aliud autē est ut habeat certū z rectū iudiciū de eis discernendo. s̄.

credēda aut nō credēda. et ad hoc necium
ē donū scie. ¶ Ad primū g̃ dicēdū q̃ certi-
tudo cognitōis ī diuersis naturi iueitur di-
uersimode fm̃ diuersā d̃ditōem vni^o cuius
q̃ nāe. Nā hō cōsegitur certū iudiciū de vi-
tate p̃ discursū rōis. et iō scia huāna ex rōe
demonstratiua acgritur: sed ī deo ē certū iu-
diciū vitatis absq̃ oī discursu p̃ simplicē in-
tuitū. ut ī p̃ dēm ē et iō dīna scia nō ē discursi-
ua uel rōcinatiua sed absoluta et simplex.
cui filis ē scia q̃ ponit donū spūs scī: cū sit
qdā p̃cipatiua similitudo īpius. ¶ Ad s̃z dicē-
dū q̃ circa credēda duplex scia pōt haberi
¶ Una q̃dē p̃ quā hō scit qd̃ credere debeat
discernēs credēda a nō credēdis. et s̃z h̃ scia
ē donū: et cōuenit oib⁹ scī. Alia vō ē scia cī-
ca credēda p̃ quā hō nō solū scit qd̃ credi d̃-
beat s̃z et scit fidē manifestare. et alios ad cre-
dēdū iducere et d̃dictores conuicere: et ista sci-
ētia ponit iter gr̃as gratis datas q̃ n̄ datur
oibus s̃z q̃busdā. ¶ Un̄ Augl. p^o v̄ba iducta s̃b
iūgit. Aliud ē scire tm̄: qd̃ hō credere debe-
at. aliud scīr̄ quē ad madū h̃ ipm̄ qd̃ credi s̃
et p̃ys auribus opitulef: et h̃ ipios defēdaf.
¶ Ad tertū dicēdū q̃ dona sūt p̃fectiora
v̄tutib⁹ moralib⁹ et intellectualib⁹: n̄ s̃t at̄ p̃fe-
ctiora v̄tutib⁹ theologiac̄ s̃z magis oīa do-
na ad p̃fectōnē theologiac̄ v̄tutū ordinan-
tur sicut ad finē. Et iō nō ē iconueniēs si di-
v̄sa dona ad vnā v̄tutē theologiac̄ ordinēf
Ad secūdum sic pro-
cedit. ¶ Videl̄ qd̃ scie donū sit cīca res dīnas
Dic. n. Augl. 13° de trini. q̃ p̃ sciam gignitur
fides. nutrit̄ et roboratur. s̃z fides ē de rebus
dīnis q̃a obz̄ fidei ē v̄itas p̄ria. ut. s̄. habitus
ē. q̃ et donū scie ē de rebus dīnis. ¶ S̄. do-
nū scie ē digni⁹ q̃ scia acgrita: s̃z aliq̃ scia ac-
grita ē circa res dīnas sic scia methaph. g̃
multo magis donū scie ē circa res dīnas.
¶ Sicut d̄r̄ Ro. p̄. Inuisibilia dei p̃ ea q̃
facta sūt intellecta cōspiciūt: si g̃ ē scia circa
res creatas. videtur q̃ et sit circa res dīnas
¶ S̄z ē qd̃ Augl. 14° de trini. dic̄ rerū dī-
narū scia. p̃pe sapia nūcupet. humanarū at̄ p̃
pe scie nom̄ obtineat. ¶ R̄. dicēdū q̃ cer-
tū iudiciū d̄re aliq̃ maxie dat̄ ex sua cā et iō
s̃z ordinē cāz̄ os esse ordinē iudicioz̄. Sic
enī cā p̄ria ē cā se. ita p̃ cām p̄riam iudicat̄
d̄ cā fa. de cā at̄ p̄ria nō pōt iudicari p̃ ali-
am cām. et iō iudiciū quod sit p̃ cām p̄mas

ē primū et p̃fectissimū. In his at̄ ī q̃bus ali-
qd̃ ē p̃fectissimū nom̄ cōe generis a p̄p̄iat̄
his q̃ deficiūt a p̃fectissimo ipi autē p̃fectif-
simo adaptatur aliud sp̄ale nomē ut patz̄ īn-
logicif. Nā ī genire ouertibiliū illud qd̃ sigt̄
qd̃ qd̃ ē sp̄ali noie diffinitio vocat̄: que at̄ ī
h̃ deficiūt ouertibilia ext̄tia nomē cōe sibi
retinet. s̄. qd̃ p̄p̄ia dicūt. Quia g̃ nom̄ scie
īportat quādā certitudinē iudicy. ut d̄z̄ ē
si qd̃ certitudo iudicy sit p̃ altissimā cām
illius generis p̃ quā pōt d̄ oibus iudicaf: h̃z̄
sp̄ale nom̄ qd̃ ē sapia. Dicif. n. sapiēs ī vno
q̃z̄ gener̄ q̃ nouit altissimā cām illi⁹ gener̄
p̃ quā pōt d̄ oibus iudicare. Simplicif̄ aut̄
sapiēs d̄r̄ q̃ nouit altissimā cām simplicif̄. s̄.
deū et iō cognitio dīnarū rerū vocat̄ sapia.
cognitio vō rerū humanarū vocat̄ scia q̃i cōi-
noie īportate certitudinē iudicy appropria-
to ad iudiciū qd̃ fit p̃ cās secūdas. Et iō sic
accipiēdo scie nom̄ ponitur donū diffictus
a dono sapie. Un̄ donū scie ē solū circa res
huānas l̄ solū circa res creatas. ¶ Ad p̄mū
g̃ dicēdū q̃ l̄ ea de q̃bus ē fides sint res di-
uine et eterne: tm̄ ipa fides ē quodam̄: tp̄ale
ī aīo credētis. et iō scire qd̃ credēdū sit p̄tinz̄
ad donū scie. Scire at̄ ipas res creditas h̃z̄
seīpas p̃ quādā vnionē ad ipas: p̄tinz̄ ad do-
nū sapie. v̄n̄ donū sapie magl̄ r̄ndz̄ caritati
q̃ vnit̄ mētē hoīs deo. ¶ Ad secūdū d̄cen-
dū q̃ rō illa p̄cedit fm̄ q̃ cōiter nom̄ scie
sumit. sic aut̄ scia nō ponit sp̄ale donū. sed
fm̄ q̃ r̄strigif̄ ad iudiciū qd̃ fit p̄res crea-
tas. ¶ Ad tertū dicēdū q̃ sicut s̄ dictū ē gli-
bet cognoscitū⁹ habit⁹ forālī: qd̄ ē sp̄icat
mediū p̃ qd̃ aliq̃d̄ cognoscif: materialif̄ at̄
id qd̃ p̃ mediū cognoscif: et q̃a id qd̄ ē for-
male pot⁹ ē. iō ille scie q̃ ex p̄ncipys ma-
thematicis d̄clūdūt circa māz̄ nālē magl̄ cū
mathematicis cōnumerāt utpote eis similio-
res. l̄z̄ q̄stū ad māz̄ magl̄ cōueniāt cū nālī
et p̄p̄ h̃ d̄r̄ ī 2° p̄hicoz̄ q̃ sunt magl̄ nālēs. et
iō cū hō p̄res creatas deū cognoscit magis
videt̄ hoc p̄tinet̄ ad sciaz̄ ad quā p̄tin̄ et for-
malif̄ q̃ ad sapiētā ad quā p̄tin̄ māliē. et
es⁹ cū fm̄ res dīnas iudicem⁹ d̄ r̄b⁹ creati
magl̄ h̃ ad sapiētā q̃ ad sciaz̄ p̄tinet̄.

Ad tertium sic proce-
dit. ¶ Videl̄ q̃ scia q̃ ponit donū sit scia pra-
ctica. Dic. n. Augl. 13° de trini. q̃ actio q̃ ex-
teriorib⁹ r̄b⁹ vtimur. scie d̄ putat̄: s̃z scietia

cui deputat actio e pãctica. g̃ scia q̃ e donũ
 e scia practica. ¶ **S**ap̃. 8.º. No hz amaritudinẽ illius uerſa
 tio nec tediũ uicet illi. s; leticiã z gaudiũ
 g̃ pdicta bñtudo nõ cõueniẽt rñdet dono
 scie. ¶ **S**ap̃. 8.º. Donũ scie prius cõsistit i speculãtõ
 q̃ i opatione: s; q̃ cõsistit i speculãtõ nõ
 rñdet sibi lucrõ: q̃a intellectus speculatiuus
 nihil dicit d̃ imitabili z fugiẽdo. ut d̃ in 3.º
 de aia. neq; dicit aliqd letũ z triste. g̃ pdca
 bñtudo nõ cõueniẽt põt rñdere dono scie.
 ¶ **S**ed 3.º e qd̃ Aug̃. dicit i li.º d̃ finone dñi
 i mõte. Scia uenit lugẽtibz q̃ didicerũt
 qb̃ malis uicti sũt q̃ q̃ bona petierũt. ¶ **S**ap̃.
 dicendũ q̃ ad sciam pprie p̃tinet rectũ indi
 ciũ cfaturay. Creature aut̃ sũt ex qb̃ hõ oc
 casionaliter a deo auertit. s; illud Sap̃. 14.
 Creat̃ e facte sũt i odiũ z musculã pedib̃
 ispiẽtiũ. q̃. s. rectũ iudiciũ de his nõ hñt dũ
 estimãt i eis esse pfectũ bonũ. vñ i eis sinẽ
 stituendo peccãt z vep bonũ paũt. z h̃ dam
 nũ hõ i notescit p rectũ iudiciũ d̃ creaturis
 qd̃ habet p donũ scie. z iõ bñtudo lucrõ po
 nit rñdere dono scie. ¶ **A**d p̃mũ g̃ dicẽdũ
 q̃ bona creata ñ ercitat spũale gaudiũ nisi
 q̃tenus referũt ad bonũ dñi ex q̃ ppe cõsur
 git gaudiũ spũale z iõ directe gde z spũalis
 par z gaudiũ cõsequens rñdet dono sapie.
 Dono aut̃ scie rñdet qdẽ p̃mo luctus d̃ p̃i
 tis erratis z cõsequẽt cõsolatio dũ hõ p rectũ
 iudiciũ scie creaturas ordinat i bonũ dñi
 z iõ i hac bñtudine ponit luctus p merito
 z cõsolatio cõsequẽs p p̃mõ. q̃ qdẽ i choatur
 i hac vita. p̃ficiãt aut̃ in futõ. ¶ **A**d secũdũ di
 cẽdũ q̃ de ipa cõsiderãtõ vitatis hõ gaudz
 sed d̃ re circa quã cõsiderat vitatẽ põt trista
 ri qñq; z fm hoc luctus scie attribuitur.
 Ad tertiu dicẽdũ q̃ scie s; q̃ i speculãtõne
 cõsistit ñ rñdz bñtudo aliq; q̃a bñtudo hois
 nõ cõsistit i cõsi derãtõne creaturay: s; i cõte
 platõe dei: s; aliq̃liẽ bñtudo hois cõsistit i de
 bito vsu creaturay z ordiata affectõe circa
 ipas z hoc dico q̃tũ ad bñtudinẽ vie. Et iõ
 scie ñ attribuit aliq̃ bñtudo p̃tinent ad cõ
 tẽplatõem s; intellectui z sapie q̃ i cõ dõna.

Quõsequẽter
 cõsiderãdũ e de vitis oppo
 sitis. Et p̃ d̃ infidelitate q̃
 opponit̃ fidei. 2.º. de blasse
 mia q̃ opponit̃ cõfessõi. 3.º.
 de i grãtia z hebetudine q̃ opponit̃ sciẽtie

¶ **S**ap̃. 8.º. No hz amaritudinẽ illius uerſa
 tio nec tediũ uicet illi. s; leticiã z gaudiũ
 g̃ pdicta bñtudo nõ cõueniẽt rñdet dono
 scie. ¶ **S**ap̃. 8.º. Donũ scie prius cõsistit i speculãtõ
 q̃ i opatione: s; q̃ cõsistit i speculãtõ nõ
 rñdet sibi lucrõ: q̃a intellectus speculatiuus
 nihil dicit d̃ imitabili z fugiẽdo. ut d̃ in 3.º
 de aia. neq; dicit aliqd letũ z triste. g̃ pdca
 bñtudo nõ cõueniẽt põt rñdere dono scie.
 ¶ **S**ed 3.º e qd̃ Aug̃. dicit i li.º d̃ finone dñi
 i mõte. Scia uenit lugẽtibz q̃ didicerũt
 qb̃ malis uicti sũt q̃ q̃ bona petierũt. ¶ **S**ap̃.
 dicendũ q̃ ad sciam pprie p̃tinet rectũ indi
 ciũ cfaturay. Creature aut̃ sũt ex qb̃ hõ oc
 casionaliter a deo auertit. s; illud Sap̃. 14.
 Creat̃ e facte sũt i odiũ z musculã pedib̃
 ispiẽtiũ. q̃. s. rectũ iudiciũ de his nõ hñt dũ
 estimãt i eis esse pfectũ bonũ. vñ i eis sinẽ
 stituendo peccãt z vep bonũ paũt. z h̃ dam
 nũ hõ i notescit p rectũ iudiciũ d̃ creaturis
 qd̃ habet p donũ scie. z iõ bñtudo lucrõ po
 nit rñdere dono scie. ¶ **A**d p̃mũ g̃ dicẽdũ
 q̃ bona creata ñ ercitat spũale gaudiũ nisi
 q̃tenus referũt ad bonũ dñi ex q̃ ppe cõsur
 git gaudiũ spũale z iõ directe gde z spũalis
 par z gaudiũ cõsequens rñdet dono sapie.
 Dono aut̃ scie rñdet qdẽ p̃mo luctus d̃ p̃i
 tis erratis z cõsequẽt cõsolatio dũ hõ p rectũ
 iudiciũ scie creaturas ordinat i bonũ dñi
 z iõ i hac bñtudine ponit luctus p merito
 z cõsolatio cõsequẽs p p̃mõ. q̃ qdẽ i choatur
 i hac vita. p̃ficiãt aut̃ in futõ. ¶ **A**d secũdũ di
 cẽdũ q̃ de ipa cõsiderãtõ vitatis hõ gaudz
 sed d̃ re circa quã cõsiderat vitatẽ põt trista
 ri qñq; z fm hoc luctus scie attribuitur.
 Ad tertiu dicẽdũ q̃ scie s; q̃ i speculãtõne
 cõsistit ñ rñdz bñtudo aliq; q̃a bñtudo hois
 nõ cõsistit i cõsi derãtõne creaturay: s; i cõte
 platõe dei: s; aliq̃liẽ bñtudo hois cõsistit i de
 bito vsu creaturay z ordiata affectõe circa
 ipas z hoc dico q̃tũ ad bñtudinẽ vie. Et iõ
 scie ñ attribuit aliq̃ bñtudo p̃tinent ad cõ
 tẽplatõem s; intellectui z sapie q̃ i cõ dõna.

Quõsequẽter
 cõsiderãdũ e de vitis oppo
 sitis. Et p̃ d̃ infidelitate q̃
 opponit̃ fidei. 2.º. de blasse
 mia q̃ opponit̃ cõfessõi. 3.º.
 de i grãtia z hebetudine q̃ opponit̃ sciẽtie

[Marginal notes in a smaller hand, partially obscured and difficult to read.]

et intellectui. Circa primum considerandum est de infidelitate in communi. 2. de heresi. 3. de apostasia et fide. Circa primum quatuordecim. per vtrumque in fidelitas sit peccatum. 2. in quo sit sicut in subiecto. 3. vtrum sit maximum peccatorum. 4. vtrum omnis actio infidelium sit peccatum. 5. de speciebus infidelitatis. 6. de operatione earum ad iudicium. 7. vtrum cum infidelibus sit disputandum de fide. 8. vtrum sint cogendi ad fidem. 9. vtrum si eis conuincantur. 10. vtrum possint christianis fidelibus preesse. 11. vtrum ritus infidelium sint tollerandi. 12. vtrum pueri infidelium sint inuitis parentibus baptizandi.

Ad primum sic procedit.

Videtur quod infidelitas non sit peccatum. Deinde. peccatum est in nomine. ut patet per Damascenum. 1. 2. libro. sed in fidelitas non videtur esse in nomine. Dicitur enim Augustinus in libro de predestinatione sanctorum quod posse habere fidem sic posse habere caritatem nature est omnibus hominibus: habere autem fidem que ad modum habere caritatem gratie est si delinquit. ergo non habere fidem quod est infidelium non est in nomine. et ita non est peccatum. Nullus peccat in eo quod vitare non potest. quia omne peccatum est uoluntarium sed non est in preterito hominis quod infidelitatem vitet. quam vitare non potest nisi fidem habendo. Dicitur enim apostolus ad Romanos. 10. Quod credetis ei quem non audierunt: quomodo autem audiet sine predicante. ergo infidelitas non videtur esse peccatum. Sic enim dicitur in libro de septem vitiis capitalia ad quod omnia peccata reduciuntur: sub nullo autem horum videtur contineri infidelitas. ergo infidelitas non est peccatum. Sed contra. Virtuti contraria vitium sed fides est virtus cui contraria infidelitas. ergo infidelitas est peccatum. Respondeo dicendum quod infidelitas dupliciter accipi potest. Uno modo secundum puram negationem: ut dicatur infidelis ex hoc solo quod non habet fidem. Alio modo potest intelligi infidelitas secundum contrarietatem ad fidem que aliis repugnat auditui fidei vel etiam continet ipsam. secundum illud Ysaie. 53. Quis credit auditui nostro. et in hoc proprie proficit ratio infidelitatis. et hoc infidelitas est peccatum. Si autem infidelitas accipiat secundum negationem puram. sic in illis quod nihil audierunt de fide non habet rationem peccati sed magis penes: quia talis ignorantia dinorum ex peccato primi parentis consecuta est. Qui autem sic sunt infideles dantur quod proprie alia peccata que sunt fidei remitti non possunt non autem dantur proprie infidelitatis peccatum. Unde dominus dicit Iob. 15. Si non venisset et locutus es fuisse peccatum non haberent quod exponeret Augustinus dicit quod loquitur de illo peccato quod non crediderunt in christum. Ad primum ergo dicendum quod habere fidem non est in natura humana. sed in natura humana est

ut mens hominis non repugnet iteriori instinctui et exteriori vitatis predicationi vnde infidelitas secundum hoc est in nomine. Ad secundum dicendum quod ratio illa procedit de infidelitate secundum quod in portat simplicem negationem. Ad tertium dicendum quod infidelitas secundum quod est peccatum oritur ex superbia ex qua contigit quod homo intellectui suum non vult subicere regulam fidei et sano intellectui patrum. Unde Gregorius dicit 31. moralium quod ex iam gloria oriuntur nouitatus preceptis superbia. Quis possit dici quod sicut virtutes theologice non reducuntur ad virtutes cardinales sed sunt potius eis: ita est vitia opposita virtutibus cardinalibus non reducuntur ad vitia capitalia.

Ad secundum sic procedit.

Videtur quod infidelitas non sit in intellectu sic in subiecto. Quod enim peccatum in voluntate est. ut Augustinus dicit in libro de duobus animabus. sed infidelitas est quoddam peccatum ut dicitur est. ergo infidelitas est in voluntate non in intellectu. Sic enim infidelitas habet rationem peccati. ex eo quod predicatio fidei continetur sed contemnitur ad voluntatem pertinet. ergo infidelitas est in voluntate. Respondeo. 2. ad Cor. 11. super illud. Ipe sathanas tras figurat se in angelum lucis dicitur glo. quod si angelus malus se bonum fingat. et si credat bonus non est error. periculosus aut morbidus si faciat vel dicat que bonis angelis congruunt: cuius ratio esse videtur. prope rectitudinem voluntatis eius quod ei inheret intendens bono angelico adherere ergo totum peccatum infidelitatis esse videtur in perversa voluntate. non ergo est in intellectu sic in subiecto. Sed contra. Contraria sunt in eodem subiecto. sed fides cui contraria infidelitas est in intellectu sic in subiecto. ergo infidelitas in intellectu est. Respondeo dicendum quod sic. dicitur est: peccatum dicitur esse in illa potentia que est principium actus peccati. Actus autem peccati potest habere duplex principium. Unum quod est primum et vltimum. quod importat omnes actus peccatorum. et hoc principium est voluntas. quia omne peccatum est voluntarium. Aliud autem principium actus peccati est proprium et primum quod elicit peccati actus sicut occupabilis est principium gula et luxurie et hoc gloria et luxuria dicitur esse in occupabilibus. Dissentire autem quod est proprium actus infidelitatis est actus intellectus. sed motus a voluntate: sic et assentire. et ideo infidelitas sicut et fides est quidem in intellectu sicut in primo subiecto: in voluntate autem sicut in primo motu. et hoc modo dicitur omne peccatum esse in voluntate. Unde per rursus ad primum. Ad secundum dicendum quod contemnitus voluntatis contra dissentium suum intellectus in quo proficit ratio infidelitatis. vnde contra infidelitatis est in voluntate. sed ipsa infidelitas

est in intellectu. Ad tñu dicēdū q̄ ille qui credit malū angelū eē bonū .nō dissēt ab eo qd̄ ē fidei . quia sēsus corporis fallit: mēs vō nō remouet a vera rectaq; snia. ur ibidē dic glo. s; si aliquis sathane adheret cū īcipit ad sua adducere .i. ad mala z falsa . tūc n̄ ca ret pctō . ut ibidē dicitur

Ad tertium sic pro

cedit. **V**idel q̄ ifidelitas nō sit maximū peccator. **D**icit .n. Aug^o. z hēt .6. q. i. **U**trū catholicū pessis morib⁹. alicui heretico ī cui⁹ vita p̄ter id q̄ heretic⁹ ē nō inueniūt homies qd̄ r̄p̄bendāt p̄ponere debeam⁹. nō audeo v̄cipitare sniam . sed hereticus ē infidel. ḡ n̄ ē simplicit̄ dicēdū q̄ infidelitas sit maximū pctōz. **I**llud qd̄ diminuit. ul' excusat pctm̄ nō v̄r eē maximū pctm̄: s; infidelitas excusat uel diminuit peccatuz. **D**icit .n. ap̄ls i. ad **T**himoſ. p̄ Prius fui blasphem⁹ z p̄secutor z otumeliosus. sed miam c̄secut⁹ sū : q̄ ignorās feci in incredulitate : ḡ infidelitas nō ē maxim pctm̄. **M**aiori pctō d̄betur maior pena. s̄m illud Deut⁹ 25: **P**ro mēsurā pcti erit z plagaz mod⁹ . sed maior pena d̄betur fidelib⁹ peccātib⁹ q̄ infidelib⁹ . s̄m illud ad **H**eb. 10: **M**to magi putat⁹ d̄ciora mereri supplicia q̄ filiū dei d̄culcauerit . z s̄ā guinē testī pollutū duxerit ī q̄ sc̄ificat⁹ . ē . ḡ ī fidelitas n̄ ē maxim pctm̄. **S**z ē qd̄ **A**ugustin⁹ d̄ic̄ exponēs illud **I**oh. **S**i nō venissem z locut⁹ eis fuissē pctm̄ nō haberent **M**agnū qd̄ ingt qd̄dā pctm̄ sub generali noīe vult itelligi : **B**. n. ē pctm̄ . i. ifidelitatis q̄ tenētur cūtra pctā . ifidelitas ḡ ē maxim peccator. **D**icēdū q̄ oē pctm̄ foſalit̄ c̄stituit ī aduersiōe a deo . ut s̄ d̄c̄m ē . vñ tāto aliq̄ pctm̄ ē ḡui⁹ . q̄to p̄ ip̄z hō magi a deo sepatur . **P**er ifidelitatē at̄ maxie hō a deo elōgatur : q̄ nec verā dei cognitionē habet **P**er falsā at̄ cōgnitōem ip̄i⁹ n̄ app̄q̄t ei . s; magis ab eo elōgatur . nec pōt eē q̄stū ad qd̄ deū cōḡscat q̄ falsā op̄iōez de eo h; : q̄a id qd̄ ip̄e op̄inatur nō ē de⁹ . **U**n̄ manifestū ē q̄ pctm̄ ifidelitatis ē mai⁹ oib⁹ pctis q̄ c̄tigūt ī p̄uersitate mox . **S**ec⁹ at̄ ē d̄ pctis q̄ oppo nūt alyz v̄tutib⁹ theologice . ut ifra dicitur **A**d p̄mū ḡ dicēdū q̄ nihil phib; peccatū qd̄ ē ḡui⁹ s̄m suū gen⁹ . eē mi⁹ ḡue s̄m ali quas circūstārias . **E**t iō Aug⁹ noluit precipitare sententiā d̄ malo catholico z heretico

alias nō peccate : q̄a pctm̄ heretici z si sit ḡ uius ex genere : pōt tñ ex aliq̄ circūstātia al leuari . z eō⁹ pct; catholici ex aliq̄ circūstātia a aggruari . **A**d secūdū dicēdū q̄ ifidelitas h; īgrātia adiūctā . z h; v̄s̄s̄nū ad ea q̄ sunt fidei . z ex hac pte h; rōnē pcti ḡuissimī **E**x pte aut̄ īgrātie habet aliq̄ rōez excusati onis . z maxie quādo aliq̄ ex malitia nō peccat . sic fuit in ap̄lo. **A**d tñu dicēdū q̄ ifid lis p̄ pctō ifidelitatis ḡui⁹ punit⁹ q̄ ali⁹ peccator p̄ q̄cūq; alio pctō c̄siderato pcti gene re . s; p̄ alio pctō pura p̄ adulsiō si cōmittat a fideli z ab ifideli . ceteri parib⁹ ḡui⁹ peccat fidelis q̄ infidelis . tū p̄p̄ notitiā vitati ex fide . tū ēt p̄p̄ facta fidei q̄bus ē imbutus q̄ bus peccando cōtumeliā facit

Ad quartum sic pro

cedit. **V**idel q̄ q̄libet actio ifidel sit peccatū : q̄a sup̄ illud **R**o. 14: oē q̄ non est ex fide pctm̄ ē d̄ic glo. **D**is ifideliū vita ē peccatuz sed ad vitā ifideliū p̄inet oē qd̄ agūt . ḡ oīs actio ifidē ē pct; . **F**idelis it̄tiōez dirigit . s; nullum bonum potest esse qd̄ nō est ex it̄tiōe recta . ḡ ī ifidelib⁹ nulla actio pōt eē bona . **C**orrupto pori corripit⁹ z posterio sed act⁹ fidei p̄cedit act⁹ oīum virtutum ḡ cū ī ifidelib⁹ non sit act⁹ fidei . nullū bonū opus facere possunt : s; in oī actu suo peccāt . **S**z ē qd̄ **C**ornelio ad huc ifideli exi stētī d̄c̄m ē q̄ accepte erāt elyse ei⁹ deo . ḡ n̄ oīs actio ifidelis ē pctm̄ : s; aliq̄ ei⁹ actio ē bona . **R** dicēdū q̄ sic supra d̄c̄m ē : peccatū mortale tollit ḡz ḡui⁹ faciētē . n̄ at̄ tota lit̄ corripit bonū nature . **U**n̄ cū ifidelitas sit qd̄dā pctm̄ mortale : ifideles qd̄ ḡra ca rēt : remanet tñ ī eis aliq̄ bonū n̄ae . vñ manifestū ē q̄ ifideles nō p̄nt opari bona opa q̄ sūt ex ḡra . s; opa meritoria : tñ bona opera ad q̄ sufficit bonū n̄ae aliq̄lit̄ opari p̄nt . **U**n̄ nō o; q̄ ī oī suo ope peccēt : sed q̄ncūq; ali qd̄ op⁹ opant⁹ ex ifidelitate tūc peccāt . **S**i cut . n. h̄ns fidē pōt aliq̄ op⁹ cōmittere ī ac tu quē nō refert ad fidei finē vel uenialiter l̄ etiā mortaliter peccādo . ita etiā ifidelis pōt aliq̄ bonū actū facere in eo qd̄ nō refert ad finē ifidelitatis . **A**d p̄iū ḡ dicēdū q̄ v̄bū illud ē intelligēdū uel q̄a vita ifideliū nō pōt esse sine pctō : cū pctā sine fide n̄ tol lāt : uel q̄a qd̄ agūt ex ifidelitate : pctm̄ ē **U**n̄ ibidē subd̄it . **Q**uia oīs ifidelis uiuens

Ad secundum sic pro

Marginal notes on the left side of the page, including the heading 'Ad secundum sic pro' and various smaller text fragments.

vel agēs uehemēt peccat. ¶ Ad secūdu dīcē
dum q̄ fides dirigit intētiōez respectu finis
ultimi supnaturalis. s̄ lumē etiā natural' rō
nis pōt dirigere itētiōē respectu alicui' bo
ni onatural'. ¶ Ad tertiū dīcēdu q̄ p̄ ifidelita
tē nō corrūpit totalit' ifidelib' rō naturalis
qn̄ r̄maneat in eis aliq̄ veri cognitio p̄ quaz
facere p̄nt aliq̄ op' d' gener' bonoz. De cor
nelio tñ sciēdu ē q̄ ifidelis nō erat: aliogn
ei' opatio accepta nō fuisset deo cui sine fi
de null' pōt placere. Dabebat at̄ fidē iplici
tā nōdū maifestata euāgely uitate. vñ vt eū
ī fide pleni' istrueret mittit ad eū Petrus.

Ad quintum sic pro

cedit. ¶ Uides q̄ nō sint plures ifidelitat' spe
cies. Cū. n. fides et ifidelitas sint tria o3 q̄
sint circa idē. s̄ forale obm̄ fidei ē uitas p̄ma
a q̄ h3 unitatē h3 mltā maifestat' credat. ḡ etiā
ob3 ifidelitat' ē uitas p̄ma. Ea uo q̄ discre
dit ifidel' m̄aliū se h̄nt ī ifidelitate s̄ tria s̄
spēs nō at̄cedit fm̄ p̄ncipia m̄alia. s̄ fm̄ p̄n
cipia foralia. ḡ ifidelitat' n̄ se diuerse spēs fm̄
d̄r̄itate eoz ī qb' ifideles errāt. ¶ P̄. Infi
nit' mōis pōt aliq̄ a uitate fidei deniare. si
ḡ fm̄ d̄r̄itates erroz d̄r̄ se spēs ifidelitatis
assignēf. uides sequi q̄ sint ifinite ifidelta
tis spēs et ita hui' mōi spēs nō sūt cōsiderāde
¶ P̄. Idē nō inuenit in d̄r̄is spēs sed cō
tigit aliq̄ eē ifidelē. ex eo q̄ errat circa d̄r̄
sa ḡ d̄r̄itas erroz n̄ facit d̄r̄sas spēs ifidelta
tis. sic ḡ ifidelitatis nō sūt plures spēs. ¶ S3
est q̄ vnicuiq̄ uirtuti opponit̄ plures spēs
uicioz. bonū. n. trigit vno mō. malū uō mlt'
t̄plicat' ut p3 p̄ d̄yo. 4. ca. de diu. no. r̄per
p̄hm̄ ī 2. et̄bicoz. s̄ fides ē vna uirt' ḡ ei op
nūf plures ifideltatis spēs. ¶ P̄. dīcēdu
q̄ qlibet uirt' cōsistit ī h3 q̄ at̄tigit r̄gulā aliq̄
cognitōis v' opatōis huane. ut supra d̄cm ē
At̄tigit aut̄ r̄gulā ē vno mō circa vnā ma
teriā. s̄ a r̄gulā deuiare trigit mlt̄pliciter
et iō vni uirtuti multa uitia opponit̄. D̄nerfi
tas aut̄ uicioz q̄ vnicuiq̄ uirtuti opponit̄ pōt
cōsiderari duplicit'. Vno mō fm̄ d̄r̄sa h̄itudi
nē ad uirtutē et fm̄ h3 d̄r̄mate sunt quedam
spēs uicioz q̄ opponit̄ uirtuti. sic uirtuti mo
rali opponit̄ vni uitiū fm̄ excessū ad uirtutē
et aliud uitiū h3 d̄fectū a uirtute. Alio mō pōt
cōsiderari d̄r̄fitas uicioz oppo sitoz vni uirtuti
scōz corrūptiōē d̄r̄foz q̄ ad uirtutē regrunf
et scōz h3 vni uirtuti puta tēperatiōe uel fortitute

dini opponit̄ infinita uitia scdm̄ q̄ ifinitis
modis trigit d̄r̄sas circūstātiās utur̄ coruū
pi ut a rectitudie uirtutis recedat. vñ et py
thagorici malū posuerūt ifinitū. Sic ḡ dī
cēdu q̄ si ifidelitas at̄tēdat' circa opatōez ad
fidē. d̄r̄se sūt ifidelitat' spēs et numero uete
minate. Cū. n. peccm̄ ifidelitatis cōsistit ī remi
tēdo fidei. h3 pōt cōtingēf dupliciter. Quia
aut̄ renitit' fidei nōdū suscepte et talis ifide
litas ē paganoz siue gentiliū. Aut renititur
fidei xp̄iane suscepte. uel ī figura. et sic ē infi
delitas iudeoz. uel ī uita maifestatione ue
ritatis: et sic ē ifidelitas hereticoz. Uñ ī ge
nerali p̄nt assignari tres p̄red. cte spēs ifide
lita t'. Si uo d̄stinguat' ifidelitatis spēs h3 er
roz ī diuerfis q̄ ad fidē p̄tinet. tunc nō sūt
determinate ifidelitatis spēs: p̄nt. n. erroref
ī infinitū multiplicari: ut p3 p̄ Aug. ī lib. de
heresib'. ¶ Ad p̄mū ḡ dīcēdu q̄ forālis rō
alicui' pcti pōt accipi duplicit'. Uñ fm̄ in
tentiōez peccātis: et h3 h̄ id ad qd̄ cōuertit
peccās ē forāle ob3 pcti: et ex h3 d̄r̄ficat' ei'
spēs. Alio fm̄ rōnē mali: et sic illud bonū
a q̄ recedit ē forāle obm̄ pcti: s̄ ex p̄te pctm̄
nō h3 spēm. imo ē priuatio spēi. Sic ḡ dīcē
du ē q̄ ifidelitat' ob3 ē uitas p̄ma sic a q̄ re
cedit: s̄ forāle ei' ob3 sicut ad qd̄ cōuertitur
ē snia falsa quā sequit': et ex hac p̄te ei' spēs
d̄r̄ficat'. Uñ sicut caritas est vna que iberz
sūmo bono. sunt at̄ d̄r̄sa uitia caritati oppo
sita q̄ p̄ cōuersatiōē ad d̄r̄sa bona t̄palia re
cedūt ab vno sūmo bono: et itez fm̄ d̄r̄sas
habitudines iordiatas ad deū: ita etiā fidel'
ē vna uirtus ex h3 qd̄ ad beret vni p̄ime uitati
s̄ ifidelitatis spēs sūt multe ex h3 q̄ ifideles
d̄r̄sas et falsas snias sequūtur. ¶ Ad scōz dī
cēdu q̄ obiectio illa p̄cedit de distinctione
spēz ifidelitatis h3 d̄r̄sa ī q̄bus errat. ¶ Ad
tertiū dīcēdu q̄ sicut fides ē vna q̄ multa
credit ī ordine ad vnū: ita ifidelitas pōt esse
vna etiā si in mltis erret iqtū oia h̄nt ordi
nē ad vnū. nihil tñ p̄hibet hominē in d̄r̄sis
ifidelitat' spēs errare: sic etiā pōt vn' hō
d̄r̄sis vicys s̄biacē et d̄r̄sis corp'alib' morbis

Ad sextum sic proce

dit. ¶ Uides q̄ ifidelitas gētiliū siue pagano
rū sit grauior ceteris. Sic. n. corp'alis morbus
tāto ē grauior: quāto saluti p̄ncipalioz mē
bri mag' triat: ita peccm̄ tāto uidet' esse gra
ui' q̄sto triat ei qd̄ ē p̄ncipalius in uirtute

sed pncipali^o in fide e fides vnitatis dine : a q^o deficiunt gētiles mltitudinē deoz credētes q^o eoz ifidelitas e grauiſſima. ¶ **I**nt hereticos tāto heresis aliq^o drestabilior e quāto in plurib^o z pncipaliorib^o vitari fidei contra dicunt : sic heresis **A**rry q^o sepauit vinitatē detestabilior fuit q^o heresis **N**estory q^o sepauit hūanitatē xpi a psona filij dei . s3 gētiles in plurib^o z pncipaliorib^o recedūt a fide q^o iudei z heretici : q^o oīo nihil de fide recipiūt . g^o eoz ifidelitas e grauiſſima. ¶ **D**e bonū e diminutiū mali . s3 aliq^o bonū e in iudeis q^o vntē vet^o testamētū eē a deo : bonū etiā e i hereticis q^o venerāt nouū testm^o g^o mī peccāt q^o gētiles q^o vtrūq^o testamētūz dtestāt . ¶ **S**3 e q^o d^o . 2 . **P**et . 2 . **M**elius n . erat illis nō cogſcere viā iustitie q^o p^o cognitionē retrorsū ouerti : s3 gētiles nō cognouerūt viā iustitie . heretici aut z iudei aliq^oliē cogſcētes dſuerūt . g^o eoz pctm^o e graui^o . **R** : dicēdū q^o i ifidelitate sic dēz e duo pnt dſiderari . Quoz vnū e opatio ei^o ad fidē . et ex hac pte aliq^o gūi^o d^o fidē peccāt q^o fidei renitiſ ſuſcepte q^o g^o fmitif fidei nodū ſuſcepte ſicut gūi^o peccāt q^o nō implet q^o pmiſit q^o ſi nō implet q^o nūq^o pmiſit . z fm h^o ifidelitaf hereticoz q^o pſitēf fidē euāgely z ei renitiſ eā corrupētes gūi^o peccāt q^o iudei q^o fidem euāgely nūq^o ſuſceperūt . s3 q^o ſuſceperūt ei^o figurā in veti lege quā male inſpretātes corrupunt : iō etiā eoz ifidelitas e graui^o peccatū q^o ifidelitas gētiliū q^o nullo mō fidem euāgely ſuſceperūt . **A**liud q^o in ifidelitate dſiderat e corruptio eoz q^o ad fidē ptinet z fm h^o cū in plurib^o errēt gētiles q^o iudei . z iudei q^o heretici . gūior e ifidelitas gētiliū q^o iudoz . z iudeoz q^o hereticoz : niſi forte q^o rūdaz puta **M**anicheoz q^o ēt circa credibilia pl^o errāt q^o gētiles **D**ax tñ duaz gūitatū pma pōderat ſecūde q^o tū ad rōnē culpe : quia i fidelitas h3 rōnē culpe ut ſupra dcm est magis ex h^o q^o fmitif fidei q^o ex h^o q^o nō h3 ea q^o ſunt fidei . **B** . n . videt ut dcm e magis ad rōnē pene ptinere . **U**n^o ſimpliciē loquēdo inſi dilitas hereticoz e peſſima . **E**t p h^o p3 rñſio ad obiecta

Ad ſeptimuz ſic pro cedie . **U**n^o q^o nō ſit cū ifidelib^o publice diſputādū **D**icit . n . apls . 2 . ad **T**himoſ . 2 . **N**oli v^o d^o tēdē : ad nihil . n . vtile e niſi ad ſbuerſio

nē audiētū . s3 diſputatio publica cū ifidelib^o fieri nō pot ſine d^o tēdē v^oboz g^o nō e publi ce diſputādū cū ifidelib^o . ¶ **L**ex **M**arcia auguſti p canones cōfirmata ſic dic^o . **I**niuriā facit iudicio fligioliſſime ſynodi ſi q^o ſemel iudicata aut recte diſpoſita ſuolue^o z publice diſputare d^o tēdit . s3 oīa q^o ad fidē ptinent ſunt p ſacra d^o cilia d^o ſiniata . q^o gūi^o peccāt i iuriā ſynodo faciēs ſi q^o d^o eis q^o ſūt fidei publice diſputare preſumat . ¶ **D**iſputatio argumētis aliq^o agif . s3 argumētum e rō rei dubie faciēs fidē : ea at q^o ſunt fidei cū ſint certiffima nō ſūt i dubitationē adducēda . g^o d^o eis q^o ſūt fidei nō e publice diſputādū . **S**3 e q^o d^o **A**ct^o 9 . d^o q^o **S**aul^o iualeſcebat z ſu debat iudeos z q^o loq^obat cū gētib^o z diſputabat cū grecis . **R** : d^o q^o i diſputatōe fidē duo ſunt dſiderāda . **U**nū q^o d^o e pte diſputat^o . **A**liud at ex pte audiētū . **E**t pte q^o d^o diſputat^o e dſiderāda intētio . **S**i . n . diſputet tāq^o d^o fide dubitās z v^oitatē fidei p certo nō ſupponēs . s3 argumēt^o expir^o itēdens . p culdubio peccāt tāq^o d^o dubi^o i fide z ifidelis **S**i aut diſputet aliq^o d^o fide ad dſutādū erro res ul^o etiā ad exercitiū . laudabile e . **E**t pte vero audiētū dſiderādū e v^o illi q^o diſputa tionem audiūt ſint inſtructi z firmi in fide aut ſimplices z in fide titubātes . **E**t quidē corā ſapientib^o i fide firmis nullum piculuz e diſputare de fide . ſed circa ſimplices e di ſtiguēdū . **Q**uia aut ſunt ſollicitati ſine pulſa ti ab ifidelib^o . puta iudeis uel hereticis ſi ue paganis nitentib^o corrupē i eis fidē . **A**ut oīo nō ſunt ſollitaciri ſup **B** . ſic in terris i qb^o nō ſunt infideles . **I**n p^o caſu neceſſariū eſt publice diſputare d^o fide . dūmō iueniantur aliq^o ad **B** ſufficiētes et idonei q^o errores dſu tare pnt . **P**er **B** . n . ſimplices i fide firmabū ē . z tollet ifidelib^o decipiēdi facultas . z ipſa tacit nitas eoz q^o reſiſtē deberēt puertētib^o fidei v^oitatē . eēt erroz cōfirmatio . **U**n^o **S**re g^o i 2 . paſtoral . **S**ic icauta locutio i errozē p^otrahit . ita indiſcretū ſilentū eoz q^o erudiri poterāt i errore d^o reliquit . **I**n 2 . v^o caſu pi culofū e publice diſputare d^o fide corā ſimpli cib^o q^o fides ex hoc e firmioz q^o nihil diuer ſū audierūt ab eo q^o credūt . z iō nō expedit eis ut vba ifideliū audiāt diſputātū d^o fidem ¶ **A**d p^o mū g^o dicēdū q^o apls nō phibet tota liſ diſputatōne : ſ3 inordinatā q^o mag^o ſit in d^o tēdē v^oboz q^o firmitate ſnāz . **A**d ſecūdū

dicēdū q̄ lex illa p̄hibet publicā disputati-
onem de fide q̄ p̄cedit ex dubitatione fidei
nō aut̄ illā q̄ ē ad fidei cōfirmationē. ¶ Ad
tertiū dicēdū q̄ nō d̄z disputari de his q̄ sūt
fidei quasi de eius dubitādo: sed propter vi-
tatē manifestādā ⁊ errores cōfutandos. D̄z
eniz ad fidei cōfirmationē aliquādo cū infi-
delibus disputare. q̄z quidē defendēdo fi-
dem. s̄m illud. i. Petri. 3. Parati s̄p ad satisfi-
cationē oī poscētī uos rōem de ea q̄ est i vobis
spe ⁊ fide: q̄z aut̄ ad conuincēdos er-
rātes: s̄m illud Titū. 2. Ut sit potēs exhor-
tari i doctrina sana: ⁊ eos q̄ d̄ dicunt arguē

Ad octauū sic proce-

ditur. ¶ Uidef q̄ infideles nullo mō cōpellen-
di sit ad fidē. D̄r. n. Mat. 13. q̄ fuit p̄rissa
milias i cui⁹ agro erāt cīcānia seminata q̄ si
erāt ab eo: uis im⁹ ⁊ colligim⁹ ea: ⁊ ip̄e respō-
dit. Nō ne forte colligētēs cīcāniā eradice-
t̄ sil' cū eis triticū. Ubi dicit. Criso. Nec di-
cit dñs p̄hibēs occisiōes fieri. Nec. n. op̄z
interficere hereticū: q̄ si eos occideritis: ne-
cesse ē mltos scōz sil' s̄buerti. ḡ uidef q̄ pari
rōe nec aliq̄ infideles sit ad fidē cogēdi. ¶ P̄
In d̄cre. di. 45. sic d̄r. De iudeis p̄cipit scā
synodus neminē deiceps ad credēdū uī i fer-
re: ḡ pari rōe nec aliq̄ infideles sūt ad fidē co-
gēdi. ¶ Aug. d̄c q̄ cetera pōt hō nolēs. cre-
dere vō nō nisi uolēs: s̄z uolūtas cogi n̄ p̄t: ḡ
uidef q̄ infideles n̄ sit ad fidē cogēdi. ¶ E
ḡech. 18. d̄r ex p̄sona dī. Nolo mortē pecca-
toris: s̄z nos d̄bem⁹ uolūtatē nrāz cōformā-
dine ut s̄ d̄z ē: ḡ et nos n̄ d̄bem⁹ uelle q̄ in
fideles occidāf. S̄z ē qd̄ d̄r Luce. 14. Exi
i uias ⁊ sepes ⁊ p̄pelle itrare ut impleaf dom⁹
mea: s̄z boies i domū dī. i. i scām ecclesiam
intrāt p̄ fidē. ḡ aliq̄ sūt cōpellēdi ad fidem.

¶ Ad dicēdū q̄ infidelitū qdā sūt q̄ nunq̄ su-
scēperūt fidē sic gentiles ⁊ iudei ⁊ tales nul-
lo mō sūt ad fidē cōpellēdi ut ipsi credāt: q̄
credere uolūtāt̄ ē. sunt tamē cōpellēdi a fidē
lib' si assit facultas: ut fidē nō īpediant uel
blasfemys uel malis p̄suasionib⁹: uel etiam
apertis persecutionib⁹. ⁊ p̄p̄ fideles chris-
ti frequēter s̄ infideles bellum mouent: nō
quidē ut eos ad credendum cogant: q̄ si
etiā eos uicissent ⁊ captiuos haberēt: i eoz
libertate relinquerēt an credere uellēt: s̄z p̄p̄
ut eos cōpellāt ne fidē xpi īpediāt. Alij vō
s̄ infideles q̄ q̄z fidē susceperūt ⁊ eā p̄fitēf

sicut heretici ⁊ q̄z apostate. ⁊ tales sunt
etiā corpālif cōpeller ut impleant qd̄ p̄mise-
rūt. ⁊ teneāt qd̄ semel susceperūt. ¶ Ad p̄-
mū ḡ dicēdū q̄ illā auctoritatē qdā itellexe-
rūt eē p̄hibitūā n̄ qdē excoicationū hereti-
coz s̄z eoz occisionū. ut p̄z p̄ auctoritatem
Criso. inductā Et Aug⁹ ad Uicētū de se di-
cit: Nec p̄mit⁹ mea finia erat neminē ad y-
nitatē xpi eē cogēdū. vbo eē agēdū: disputa-
tione pugnādū. s̄z h̄ opio mea nō d̄dicētū
v̄bis s̄z d̄mōstrātū supaf exem plis. legū. n.
terror ita p̄fuit ut mlti dicāt. grās dño qui
vincula nrā dirupit. Qd̄ ḡ dñs d̄c: Sinite
vtraq̄ cōscere vsq̄ ad messem. q̄lit̄ intelli-
gendū sit apparet ex h̄ qd̄ subdit: Ne forte
colligētēs zizaniā eradicef sil' cū eis ⁊ triti-
cū ubi satis ondit sic Aug⁹ dicit 3 epistolaz
Permeniā. Cū met⁹ iste nō subest. i. quā-
do ita cuiuscūq̄ crimē notū ē ⁊ oib⁹ execra-
bile apparet ut v̄l nullos p̄fius ul' nō tales
habeāt d̄fesoies p̄ q̄s possit scisma cōtigeri. n̄
dormiat seueritas discipline. ¶ Ad secūduz
dicēdū q̄ iudei si nullo mō acceperūt fidēz
nullo mō sūt cogēdi ad fidē si at acceperūt fi-
dē: q̄ ut fides nccitate cogāf retinere. sic in
eodē ca. d̄r. ¶ Ad t̄tiū dicēdū q̄ sicut uoue-
re ē uolūtatis. reddere aut̄ nccitat̄: ita acci-
pere fidem ē uolūtatis. s̄z tenere iā acceptāz
ē necessitatis. ⁊ iō heretici sūt cōpellēdi ut fi-
dē teneāt. Dic. n. Aug⁹ ad Bonifaciū comi-
tē Ubi ē q̄ isti clamar cōstauerūt libertz ē
credre l' n̄ credēf: cui v̄i xps intulit agnoscat
i paulo pus cōḡscētez xpm ⁊ postea docētē
¶ Ad q̄rtū dicēdū q̄ sic in eadē eplā Aug⁹
d̄c: Nullus nr̄m uult aliq̄ hereticū p̄ze
s̄z aliē nō meruit habēf pacem dom⁹. Dauid
nisi absalon fili⁹ ei⁹ in bello qd̄ s̄ patrē gere-
bat fuisset extict⁹. sic ecclia catholica si ex a-
liquoꝝ p̄ditiōe ceteros colligit. dolorē ma-
ni sanat cordis tantoꝝ liberatione populoz

Ad nonū sic proce-

dit. ¶ Uidef q̄ infidelib⁹ possit cōcari Dic. n.
apls. i. ad Cor. 1. Si q̄s uocat uos infide-
liū ad cenā ⁊ uult ire. oē qd̄ uob̄ apponitur
māducate. Et Criso. d̄c Ad mēfā pagano-
rū si uoluer̄ ire sine vlla p̄bitōe p̄mittim⁹
s̄z ad cenā alicui⁹ ire ē ei coicare. ḡ licet infi-
delib⁹ coicare. ¶ P̄. Ap̄lus d̄c. i. ad Cor. 5.
Quid mibi ē de his q̄ foris sūt iudicare foris
aut̄ sūt infideles. cū ḡ p̄ iuditiū ecclesie aliq̄z

coio fidelibus inhibeat: videt qd no fit inhi
 bedu f. delibus cu infidelib⁹ coicare. ¶ **P.**
 Dns no pot vti suo nisi ei coicando saltē vbo
 qz dñs monet suū p igiū. sed xpiani pnt ha
 bere suos infideles uel iudeos uel etiā paga
 nos siue sarracenos. qd pnt licite cu eis coica
 re. ¶ **Sz** ē qd dñs Deut. 7. Non inibus cu
 eis fedus nec misereberis eoz: neqz sociabis
 cu eis cōnubia. Et sup illud Leuit. 20. Mu
 lier q̄ redeūte mēse rē. dicit glo. Sic o3 ab ido
 latria abstinere ut nec idolatras nec eozum
 discipulos cōtingamus: nec cu eis coionē ha
 beamus. ¶ **R.** dicit dñs qd cōmūio alicuius p
 sone interdicit fidelibus duplicif. Uno mō i
 penā illius cui coio fidelium subtrahit. Alio:
 ad cautelā eoz qd interdicitur ne aly coicēt
 z vtraqz cā ex vbis apli accipi pōt. i. ad Cor
 5. Nā postqz sniaz excoicatiois p̄tulit: s̄ dicit
 p rōne. Nescitis qz modicū fermetū totam
 massam corūpit. Et postea rōnē subdit ex
 pte pene p iudiciū ecclie illate: cū dicit: Nō
 ne de his q̄ itus sūt vos iudicatis: p̄ q̄ modo
 nō interdicit ecclia fidelibus coionē infide
 liū q̄ nullo mō fidē xpianā receperūt. f. paga
 norū l' iudeoz: qz nō hnt d̄ eis iudicare spua
 li iudicio: s3 spali i cāu cū int xpianos omozā
 res aliqz culpā comittūt z p fideles t̄paliē pū
 unt. Sz isto mō. f. i penā iudicij ecclia fide
 libus coionē illoz infidelium q̄ a fide suscepta
 deuianū uel corrupendo fidē sicut heretici: l'
 etiam totalitē a fide recedēdo sicut apostate.
 In vtroqz. n. hoz excoicationis sententiam
 p̄fert ecclia. Sz q̄stū ad secūdū modū vide
 tur esse distinguēdū fm diuersas cōditiones
 psonaz z negocioz z tēpoz. Si. n. aliq̄ fue
 rit firmi in fide ita qd ex coione eoz cū ifide
 libus ouersio ifideliū magis spari possit q̄ si
 deliū a fide auersio: n̄ sūt phibēdi infidelib⁹
 coicare q̄ fidē nō susceperūt. f. paganis l' iu
 deis: z maxie si necital vgeat. Si at sint sim
 plices z ifirmi in fide d̄ quoz subuersiōe p
 babiliter timeri possit: phibēdi s̄ ab ifideli
 uz coione: z p̄cipue ne magnā familiaritatē
 cū eis habeāt: l' absqz necitate eis coicēt.
 Ad p̄mū q̄ dicit dñs qd dñs illud p̄cipit d̄ ill gē
 tibus qz terrā ingressuri erāt iudei q̄ erāt p
 ni ad idolatriā. Et iō timēdū erat ne p cōri
 nuā conuersatōem eoz eis alienarēt a fide
 z iō ibidē subditur. Quia seducet filiū tuū
 ne sequatur me. Ad secūdū dicit dñs qd ecclia
 d̄ ifideles n̄ h̄ iudiciū q̄ ad penā spualē eis

infligēdā: h3 tñ iudiciū sup aliqz infideles q̄
 ad t̄pale penā ifligēdā ad qd ptinz qd ecclia
 aliqñ pp aliqz spales culpas subtrahit aliq
 bus infidelibus cōmunionē fidelium. ¶ Ad
 tertiu dicit dñs qd magis ē pbabile qd seruus
 q̄ regis impio dñi ouertat ad fidē dñi fidel
 q̄ eo: z iō non ē phibitū qn fideles habeāt
 seruos ifideles. si tñ dño piculū imineret ex
 coione talis serui. deberet eum a se abycere
 fm illud mādatū dñi Math. 18. Si pes tu
 scādalizauerit te: abscinde eū z pzoice abste

Ad decimum sic pro

cedit. Videt qd ifideles possit h̄re platōnē
 l' dominū s̄ fideles. Dicit. n. ap̄lus. i. ad Phi
 mox. 6. Quicūqz sūt sub iugo fui dñi os suos
 oi honore dignos arbitrent. Et qd loquatur
 d̄ infidelib⁹ p̄ p̄ qd subdit. Qui aut fide
 les hnt dños nō cōtēnāt. Et. i. Def. 2. dicit.
 Serui subditi estote i oi timore dñi: nō tñ
 bonis z modestis sed etiā discolis: n̄ aut hoc
 p̄cipet p doctrinā aplicā nisi ifideles possēt
 fidelib⁹ p̄esse. q̄ videtur qd infideles possunt
 fidelib⁹ p̄esse. ¶ **P.** Quicūqz sūt d̄ familia ali
 cuius p̄cipis subditi ei: sed fideles aliqui
 erāt d̄ familia infidelium p̄cipū. Unde dicit
 ad Phil. 4. Salutat vos oēs sci: maxie aut
 qd cefaris domo sūt. f. Neronis qui ifidelis
 erat. q̄ infideles pnt fidelibus p̄esse. ¶ **P.**
 Sic p̄bus dicit p̄ politicoz. seru⁹ ē istrumē
 tū dñi in his q̄ ad humanā vitā ptinet: sicut
 z minister artificis ē istrumētū i his q̄ ptinet
 ad opationē artis. s3 in talibus pōt fidelis ifi
 deli subyci. pnt. n. fideles infidelium coloni eē
 q̄ infideles pnt fidelibus p̄fici etiā q̄stuz ad
 dñiū. ¶ **Sz** est qd ad eū q̄ p̄st ptinet h̄re
 iudiciū sup eos qbus p̄st. s3 ifideles nō pnt
 iudicare d̄ fidelibus. Dic. n. ap̄lus. i. ad Cor.
 6. Audez aliqz vestrū h̄ns negociū aduer
 sus altez indicari apud iniquos. i. infideles
 z nō apud scōs. q̄ videt qd infideles fidelib⁹
 p̄esse n̄ possit. ¶ **R.** dicit dñs qd circa h̄ dupli
 cif log possumus. Uno: d̄ dño uel platōe in
 fidelium sup fideles d̄ nouo istituēda. z h̄ nul
 lo: p̄mitti debet. Cederet. n. h̄ in scādalū z i
 periculū fidei. defacili. n. illi q̄ subyciūf ali
 orū iurisdictioni imutari pnt ab eis qbus sub
 sūt ut sequat eoz ipiū: nisi illi q̄ subf̄ fuerit
 magne v̄tutis. Et s̄t infideles cōtēnūt fidē
 si fidelium defectus cognoscāt. z iō apostolus
 phibuit ut fideles nō cōtēdāt iudicio eozaz
 c.1

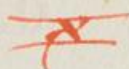
Ad novum sic proce
 dunt. ¶ **P.** dicit dñs qd dñs illud p̄cipit d̄ ill gē
 tibus qz terrā ingressuri erāt iudei q̄ erāt p
 ni ad idolatriā. Et iō timēdū erat ne p cōri
 nuā conuersatōem eoz eis alienarēt a fide
 z iō ibidē subditur. Quia seducet filiū tuū
 ne sequatur me. Ad secūdū dicit dñs qd ecclia
 d̄ ifideles n̄ h̄ iudiciū q̄ ad penā spualē eis

induce infideli. Et iō nullo modo p̄mittit ec-
clia q̄ infideles acquirāt dñiuz sup fideles
l̄ ql̄icūq; eis p̄ficiāt i aliq̄ officio. Alio° pos-
sumus loq̄ d̄ dñio uel p̄latōe iaz p̄xiti. Ubi
cōsiderādū ē q̄ dñiuz uel p̄latio introducta
sūt ex iure huāno: distinctio at̄ fidelium z infi-
delium ē ex iure dīno. Ius aut̄ dīnum qd̄ ē ex
gr̄a: nō tollit ius huānū qd̄ ē ex nāli rōne. iō
distinctio fidelium z infidelium s̄ se considera-
ta nō tollit dñiūm z p̄latōnē infidelium supra
fideles. P̄t̄ tñ iuste p̄ sniam uel ordinatōez
ecclie auctoritatē dei hñtis tale ius dominij
uel p̄latōnis tolli: q̄a infideles merito sue in-
fidelitatis merētur p̄atez amittere sup fide-
les: q̄ trāsierunt i filios dei. s̄ hoc qd̄ ecclia
qñq; facit: qñq; aut̄ nō facit. In illis. n. infide-
libus q̄ ē t̄pali subiectōe subijciunt ecclesie
z mēbris ei°. B̄ ius ecclesie statuit: vt seru-
i iudeoz cū fuerit factus xp̄ianus statim a ser-
uitute liberetur nullo p̄cio dato si fuerit vna-
culus. i. in seruitute natus. Et similit̄ si infide-
lis existens fuerit emptus ad seruitiū. Si at̄
fuerit ep̄r ad mercatōnē tenet eū infra tres
mēses exponere ad uendēdū. nā i h̄ iniuriāz
nō facit ecclia: q̄ cū ip̄i iudei sint sui ecclie
pōt̄ disponere d̄ rebz eoz. Sic etiā p̄cipes
seculares multas leges ediderūt circa suos
subditos i fauorē libertatis. In illis vō infi-
delibus q̄ t̄pali ecclie uel ei° mēbris n̄ t̄bia
cēt: p̄dictū ius ecclie nō statuit: s̄ possēt in-
stituer̄ de iure z hoc factū ad scādali vitādū
Sic ē dñs Math. i. 7. oñdit q̄ potat se a tri-
butū exculfare: q̄ liberi sūt filij: tñ mādauit
tributū solui ad scādali vitādū. Ita etiā z
Paulus cū dixisset q̄ serui dños suos bono-
rarēt: subiungit: Ne nomen dñi z doctrina
blasfemēt. Vñ p̄ r̄isso ad p̄mū. Ad secun-
dū, dicēdū q̄ illa p̄latō cesaris p̄xistebat di-
stinctōi fidelium ab infidelibus. vñ nō solueba-
tur p̄ uersionē aliq̄z ad fidē. z vtile erat q̄
aliq̄ fideles locū in familia ip̄aroris haberēt
ad defēdēdū alios fideles: sicut b̄tis Seba-
stianus xp̄ianorū aios q̄s i tormētis videbat
deficere cōfortabat. z ad h̄ latebat s̄ milita-
ri clamide in domo Diocleciani. Ad ter-
tiū dicēdū q̄ serui subijciunt dñis suis ad to-
tā vitā z subditū p̄fectis ad oīa negocia. sed
ministri artificū subdunt̄ eis ad aliqua sp̄a
lia opa. vñ piculosus ē q̄ infideles accipiāt
dñiū l̄ p̄latōnē sup fideles q̄ accipiāt ab
eis misterij i aliq̄ artificio. z iō p̄mittit ecclia

q̄ xp̄iani p̄nt colere ēras iudeoz: q̄ p̄ h̄ n̄ h̄nt
necesse uersari cū eis. Salomon etiā expe-
tyt a rege Tyri magistros operū ad ligna ce-
denda: ut h̄r 3. Regl. 6. Et tñ si ex tali coica-
tōe ul̄ conuictu subuersio fidelium timeretur
esset penitus interdicēdum.

Ad vndecimum sic

peccat. Uidef q̄ ritus infidelium n̄ sint tolerā-
di. Manifestū ē. n. q̄ infideles in suis ritibz
peccāt eos seruādo. s̄ p̄ctō videt̄ cōfērire q̄
nō p̄hibz cū p̄hibere possit: ut h̄r i glo. Ro-
p̄ sup illud: nō solū illi q̄ faciūt: s̄ z q̄ cōfēriūt
faciētibus. q̄ peccāt q̄ eoz ritus tolerāt. B̄
Ritus iudeoz idolatrie p̄parant̄: q̄ sup illō
Gal. 5. Nolite itez iugo seruitutis cōtineri.
dic glo. Nō ē leuior huius legi seruitus q̄ ido-
latrie, sed nō sustineret̄ q̄ idolatrie ritū aliq̄
exercerēt: q̄nimo xp̄ianorū p̄ncipes tēpla ido-
lorum p̄mo claudi z postea dirui fecerūt: ut
Aug⁹ narrat is: d̄ ciui. dei. q̄ sup h̄ etiā ritus
iudeoz tolerari nō debēt. P̄. p̄ctū infide-
litatē ē ḡuissimū: ut s̄ dictū ē. s̄ alia peccata
nō tolerātur: s̄ lege puniūt: sicut adulteriū
furtus: z alia huiusmodi. q̄ etiā ritus infidelium
tolerādi nō sūt. B̄ 3. d̄ qd̄ in decre. di. 45.
c. Qui sincera. dic Greg⁹ d̄ iudeis. P̄s festi-
uitates suas sicut hactenus ip̄i z p̄res eoz p̄
longa colētes t̄pa tenuerūt: liberā habeant
obseruādi celebrādiq; licētā. B̄. dicēdū
q̄ huānū regimē deriuat̄ a dīno regimie z
ip̄m debet imitari. Deus at̄ q̄uis sit oipotēs
z sūme bon⁹ p̄mittit tñ aliq̄ mala fieri i vni-
uerso q̄ p̄hibere posset: ne eis s̄blatis maio-
ra bona tollerent̄: ul̄ etiā peiora mala seq̄rē-
t̄. Sic q̄ i regimie huāno illi q̄ p̄sūt recte
aliq̄ mala tolerāt ne aliqua bona impediāt: l̄
etiā ne aliq̄ mala peiora icurrātur: sic Aug⁹
dicit i li. d̄ ordine. Aufer meretrices d̄ rebz
huāis turbaueris oīa libidibz. Sic q̄ q̄uis
infideles in suis ritibus peccēt: tolerari p̄nt
uel p̄ aliq̄ bonū qd̄ in eis puenit: uel p̄p̄
aliq̄ malū qd̄ vitat̄. Ex h̄ aut̄ q̄ iudei ritus
suos obseruāt i q̄bus olim p̄figurabat̄ veri-
tas fidei quā tenem⁹: B̄ bonū pueit q̄ testi-
moniū fidei n̄re habem⁹ ab hostibus z q̄si i
figura nob̄ reputat̄ qd̄ credim⁹. z iō i suis ri-
tibus tolerant̄. Alioz vō infidelium ritus qui
nihil vitatis aut vtilitatis afferūt nō sūt ali-
quā tolerandi nisi forte ad aliq̄ malū vitan-
dū. s. ad vitādum scandalum uel discidium

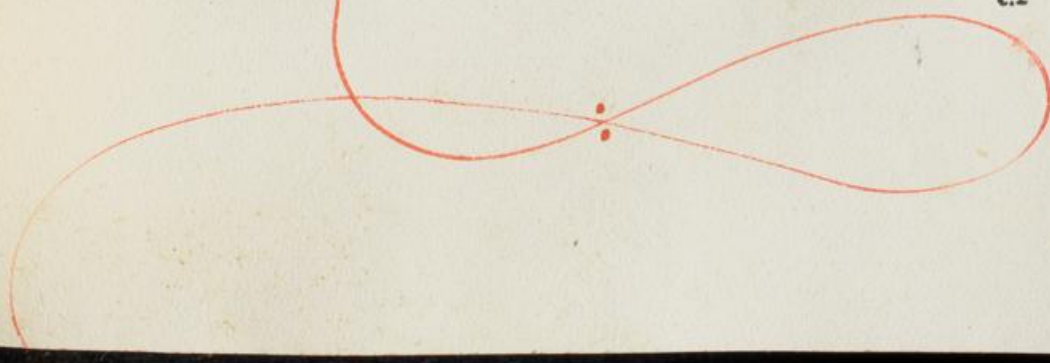

quod ex his posset puenire: uel impedimētuz fa
lutis eoz qui paulatiz sic tolerati ouertitur
ad fidē. pp b. n. etiā hereticorū z paganorū ri
tus aliqñ ecclia tolerauit qñ erat magna in
fidelium multitudo. Et p h p3 rñsio ad obiecta

Ad duodecimum sic

procedit. **V**idetur quod pueri iudeorū z aliorū infi
delium sit baptizādi pētib⁹ inuiti. **M**aius. n.
ē uiculu mrimoniale q̄s ius patrie ptātis in
puero: qz ius patrie ptātis pot p boiem solui
cū filiū familias emācipat: vinculu aut ma
trimoniale n̄ pot solui p hoīez: s3 illud **M**a
th. 19. **N**ō deus coniungit hō nō sepet. sed pp
infidelitatē soluit vinculu mrimoniale. **D**ic
n. apłus. i. ad **C**or. 7. q̄ si infidelis discedit
discedat: nō. n. seruituti subiectus ē frat̄ aut
soror i hui⁹ moi. **E**t canon dicit q̄ si coniū infi
delis nō uult sine contumelia sui creatoris cū
alio stare: tūc alē coniū nō d3 ei cohabitare
ḡ multo magis pp infidelitatē tollit ius pa
trie ptātis in suos filios. pñt ḡ eorū filij bap
tizari eis inuitis. **P** Magis d3 hōi sub
ueniri circa piculu mortis eterne q̄ circa pi
culu mortis tpalis. sed si aliq̄s uideret hoīez
i piculu mortis tpalis z ei nō ferret auxiliū:
peccaret. cū ḡ filij iudeorū z aliorū infidelium sit
i piculu mortis eterne si parētib⁹ reliquūt q̄
eos in sua infidelitate informāt: uidet q̄ sint
eis auferēdi z baptizandi: z i fide instruēdi
P filij serutorū sūt serui z i ptate dñorū. s3
iudei sūt serui regū z pñcipū. ḡ z filij eorū. re
ges ḡ z pñcipes hñt ptatē d filijs iudeorū fa
cere qd̄ uoluerit. nulla ḡ erit iniuria si eos ba
ptizent inuitis pētib⁹. **P** Quilibet hō
magl ē dei a q̄ habet aīaz q̄s patris carnalis a
q̄ h3 corp⁹. nō ḡ ē iūstū si pueri iudeorū car
nalib⁹ pētib⁹ auferant z deo p baptismū cō
secrent. **P** Baptismus efficacior: ē ad sa
lutē q̄ pdicatio: qz p baptismū statim tollit
pcti macula reatus pene z apit̄ ianua celi.
sed si piculuz seqtur ex defectu pdicatiois: im
putat ei q̄ n̄ pdicauit: ut h̄r **E**zech. 3. z 33. de
eo q̄ uidet gladiū ueniētē z nō insonuerit tu
ba. ḡ multo magis si pueri iudeorū dānentur
pp defectū baptismi: imputat ad pctm̄ eis q̄
potuerūt baptizare z n̄ baptizauerūt. **P** s3
d̄ ē q̄ nemini ē faciēda iūria: fieret at̄ iude
is iūria si eorū filij baptizārēt eis iūris: qz
amitterēt ius patrie ptātis i filios iā fideles
ḡ eis inuiti nō sūt baptizādi. **P** d̄ d̄ d̄ d̄ d̄

maximā h3 auctoritatē ecclie cōsuetudo q̄ sp
ē i oibus emulāda: qz z ipa doctrina catho
licorū doctoz ab ecclia auctoritatē habet
vñ magis standū ē auctoritatē ecclie q̄ auc
toritati uel **A**ugustini ul' **H**ieronymi uel cu
iuscūqz doctoris. **H**oc at̄ ecclie vsus nūqz
hūit q̄ iudeorū filij inuitis pētib⁹ baptizārē
tur: q̄uis fuerit retroactis t̄pib⁹ mlti catho
lici pñcipes potētissimi: ut **C**ōstātīn⁹. **T**heo
dosius q̄b⁹ familiares fuerūt scīssimi epi: ut
Siluester **C**ōstātīno: z **A**mbrosi⁹ **T**heodo
sio q̄ nllō mō p̄mississet ab eis ipetrare si h̄
esset cōsonū rōni. **E**t iō piculosū uidet hāc af
fertiōem d̄ nouo inducere ut p̄ cōsuetudi
nē i ecclia hactenus obseruatā: iudeorū iui
tis pētib⁹ filij baptizent. **E**t hui⁹ rō est du
plex. **U**na qd̄ pp piculu fidei. **S**i. n. pueri n̄
dū vsū rōnis hñtes baptismū suscipēt post
modū cū ad p̄fectā etatez puenirēt defacili
possent a pētib⁹ iduci ut reliquerēt qd̄ i ḡ
rātes susceperūt qd̄ vergeret i fidei detrimē
tū. **A**lia vō rō ē: qz ipugnat iusticie naturali
Filius. n. nālī ē aliqd̄ patris. z p̄ qd̄ ē a pēti
bus nō distinguit̄ fm̄ corp⁹ q̄s diu i matris
vtero cōtinet: postmoduz vō postq̄ ab v̄ro
egredit̄ anq̄ vsū libi arbitry habeat: cōtinet̄
sb̄ parentū cura sic iō qd̄ spūali vtero. q̄s diu
n. vsū rōnis nō h3 puer: nō differt ab aīali ir
rōnali. **U**n̄ sicut bos ul' equus ē alicuius ut
vtaf̄ eo cū uoluerit fm̄ ius ciuile sicut pprio
iūsto: Ita d̄ iure nālī ē q̄ filij anq̄s hēat vsū
rōnis sit sb̄ cura p̄ris. **U**n̄ i iusticia nālī eēt
si puer anq̄s habeat vsū rōnis a cura parētū
sōtrahat̄ uel d̄ eo aliqd̄ ordinetur inuitis pa
rētib⁹. **P**ostq̄ aut̄ incipit habē vsū liberi
arbitry iam incipit esse suus: z pot̄ q̄s tū ad ea
q̄ sūt iuris dñi uel nālīs sibi ipi prouidere: z
tūc ē iducēd⁹ ad fidē nō coactōe s3 p̄suasio
ne: z pot̄ ēt inuitis pētib⁹ cōsentire fidei z ba
ptizari: nō at̄ anq̄s hēat vsū rōnis. **U**n̄ de pu
eris antiq̄z patrū dicitur q̄ saluati sūt i fide
pētū p qd̄ dat̄ intelligi q̄ ad pētes p̄inet
prouidere filijs d̄ sua salute p̄cipue anq̄s ha
beāt vsū rōnis. **A**d p̄mū ḡ d̄ d̄ d̄ d̄ q̄ in vi
culo matrimoniali vterqz cōiugū h3 vsū l
beri arbitry: z vterqz pot̄ inuito alio fidei al
sentire: s3 hoc nō habz locū i puero anq̄s ha
beat vsū rōis: s3 postq̄ h3 vsū rōnis tūc tenet
similitudo si ouerti uoluerit. **A**d secūdū
dicēdū q̄ a morte nālī nō ē aliq̄s eripiend⁹
i ordine iuris ciuilis: puta si q̄s a suo iudice

Ad dēnetur ad mortē nālē: nullus dicit violē
ter eripe. vnde nec aliqs debz irrupere ordi
nē iuris naturalis q̄ filius ē sub cura patris
ut eū libet a piculo mortis etne. ¶ Ad tertiu
dicēdū q̄ iudei sūt sui p̄cipū seruitute ciui
li q̄ nō excludit ordinē iur̄ naturalis l' dīni
¶ Ad quartū dicēdū q̄ hō ordinat̄ ad deū
p̄ rōnē p̄ quā eū coḡscere pōt. vñ puer a n̄q̄z
vsū rōnis habeat naturali ordine ordinat̄ in
deū p̄ rōnē parētū q̄z cure naturalit̄ sōiacet
z fm̄ eoz dispōnē sūt circa ip̄z dīna agenda
Ad q̄ntū dicēdū q̄ piculū qd̄ seq̄t̄ d̄ p̄dica
tōe om̄issa nō iminet nisi eis q̄bus cōmissū
ē officiu p̄dicādi. vñ i Esch. p̄mittit̄: Spe
culatozē dedi te filijs isrl'. P̄ouidere aut̄ pu
er̄ infidelīū d̄ sacris salutis p̄tinet ad pentes
eoz. vñ eis iminet piculū si p̄ subtractōem
sacroz eoz puuli detrimētū salutis patiant̄.

¶ Inde consi

Oderādū ē d̄ heresī. Circa quā
q̄runt̄ q̄tuor. ¶ p̄ vtz heresīs
sit infidelitatis spēs. ¶ fo d̄
materia eius circa quā est.

3. vtrū heretici sint tolerādi ¶ 4. vtrūz re
uertentes sint recipiēdi.

¶ Ad primū sic proce

dit̄. ¶ Videt̄ q̄ heresīs nō sit infidelitatis spēs
Infidelitas. n. i intellectu ē: ut s̄ dictū ē. sed
heresīs nō videt̄ ad intellectū p̄tinere: s̄z ma
gis ad vī appetitiuā. ¶ Dicit. n. Jero^o z habetur
i decre. 24. q. 3. Heresīs grece ab electōe di
cit̄: qz. s. ea sibi vñ^o q̄sq̄ eligat disciplinā quā
putat eē meliorē: electō at̄ ē act^o appetitiue
v̄tutis: ut s̄ dictū ē. q̄ heresīs nō ē infidelitatis
spēs. ¶ ¶ Vitiū p̄cipue accipit spēs a fine.
Vñ phs dicit̄ i s̄: ethicoz: q̄ ille q̄ mechatur
ut furel̄ magis ē fur q̄ mechus. s̄z finis here
sis ē cōmodū tpale: z maxie p̄cipat^o z gl̄ia
qd̄ p̄tinet ad vitiū sup̄bie uel cupiditatis. ¶ Dicit. n. Aug^o i li^o d̄ vtilitate credēdi q̄ hereti
cus ē q̄ alicuius tpalis cōmodi z maxie gl̄ie
p̄cipat^o sui gr̄a falsas ac nouas op̄iones
uel gignit uel seq̄t̄. q̄ heresīs nō ē spēs infide
litatis: s̄z magis sup̄bie. ¶ ¶ Infidelitas cū
sit i intellectu nō videt̄ ad carnē p̄tinere. sed
heresīs p̄tinet ad opa carnis. ¶ Dicit. n. ap̄tus
ad Gal. 5. ¶ Manifesta sūt opa carnis q̄ sūt for
nicatio imūditia: z inē cetera postmodū s̄dit
dissensiones secte: q̄ sūt idē qd̄ hereses. q̄ be

refis nō ē infidelitatis spēs. ¶ ¶ S̄z est q̄ falsi
tas v̄itati opponit̄. s̄z hereticus ē q̄ falsas ul
nouas op̄iones uel gignit uel seq̄t̄. q̄ op
ponit̄ v̄itati cui fides in̄itit̄. q̄ sub infidelita
te t̄tinet̄. ¶ ¶ Dicēdū q̄ nomē heresīs sicut
dictū ē electionē ip̄ortat. Electio aut̄: ut s̄
dictū ē: ē eoz q̄ sūt ad finē p̄supposito fine. i
credēdis at̄ volūtas assentit̄ alicui v̄o tanq̄
pp̄rio bono: ut ex s̄ dictis p̄z. vñ qd̄ ē p̄cipa
le verū: h̄z rōnē finis vltimi: q̄ aut̄ secūdaria
sūt h̄nt rōnez eoz que sunt ad finē. Quia v̄o
q̄cūq̄ credit alicuius dicto assentit̄: p̄cipa
le videt̄ esse z q̄si finis i vnaquaq̄z credulita
te ille cui^o dicto assentit̄: q̄si at̄ secūdaria sūt
ea q̄ q̄s tenēdo vult alicui assentire. Sic q̄ q̄
recte si dē xp̄ianā h̄z: sua volūtate assentit̄ xpo
i his q̄ vere ad eius doctrinā p̄tinet̄. ¶ Recti
tudine q̄ fidei xp̄iane duplicit̄ q̄s pōt deuia
re. Vno^o quia ip̄e xpo n̄ vult assentire: z h̄z
q̄si malā volūtatē circa ip̄z finē: z hoc p̄tinet
ad spēs infidelitatis paganoz z iudeoz. Alio^o
p̄ hoc q̄ itendit̄ qd̄ xpo assentire: sed defi
cit i eligēdo ea q̄b^o xpo assentiat: ga n̄ eligit
ea q̄ sūt vere a xpo tradita: sed ea q̄ sibi p̄pa
mēs suggerit̄. z iō heresīs ē infidelitatis spēs
p̄tinēs ad eos q̄ fidē xp̄i p̄fiter̄ sed eius dog
mata corūpūt. ¶ Ad p̄mū q̄ dicēdū q̄ hoc
modo electō p̄tinet ad infidelitatē sicut z vo
lūtas ad fidem: ut s̄ dictū ē. ¶ Ad fm̄ dicen
dū q̄ vitia h̄nt spēs ex fine p̄rio: sed ex fine
remoto h̄nt genus z cām: sicut cū aliqs me
cha^o ut furel̄ ē ibi: qd̄ spēs mechie ex p̄po
fine z obo: sed ex fine vltio on̄dit̄ q̄ mechia
ex furto orit̄ z sub eo t̄tinet̄ sicut effect^o sub
cā uel sic spēs sub genere: ut patet ex his q̄
s̄ d̄ actib^o dicta sūt i cōi. Vñ z s̄ i i p̄posi
to finis p̄rim^o h̄nt ē adberē false s̄tie p̄pe
z ex h̄ spēm h̄z: s̄z ex sic remoto on̄ditur cā
ei^o. s. q̄ orit̄ ex sup̄bia l' cupiditate. ¶ Ad t̄
tiū dicēdū q̄ sic heresīs dicit̄ ab eligēdo ita
secta a sectādo: sic ¶ fidoz^o dicit̄ i li^o ethimo
logiaz. z iō heresīs z secta idē sūt: z vtrūq̄
p̄tinet ad opa carnis: nō qd̄ q̄ntū ad ip̄m
actū infidelitatis respectu p̄rimi obi sed rō
ne cāe q̄ ē uel appetitus finis indebiti fm̄
q̄ orit̄ ex sup̄bia uel cupiditate: ut dictū ē: l'
etiā aliq̄ fātaistica illusio q̄ ē p̄cipiū errādi
ut etiā phus dicit̄ i 4° methaph. ¶ Fantasia
aut̄ quoddammodo ad carnez p̄tinet inq̄
tum actus eius est cum organo corporali.

ad messē q̄ ē finis seculi: vt ibidem exponit
s; p̄ cīcāniā s̄gn̄t̄ hērtici s̄m̄ expōnem scōz
ḡ heretici s̄nt̄ tolerādi. **Sed** ē qd̄ apl̄s
dicit ad Titū. 3°. Hereticū hōiem post p̄mā
z̄ secūdā cor̄eptōez deuota sciēs qz̄ subuer-
sus ē: q̄ huiusmodi ē. **R** dicendū q̄ circa
hērticos duo s̄nt̄ cōsiderāda. **Unū** qd̄ ex pte
ip̄oz. Aliud v̄o ex pte ecclesie. **Ex** pte s̄gdem
ip̄oz ē p̄ctm̄ p̄ qd̄ meruerūt n̄ solū ab ecclesia
p̄ excoīcatōez separi: s; etiā p̄ mortē a mūdo
excludi. **Alto**. n. ḡm̄ ē corūpe fidē p̄ quā
ē aīe vita: q̄z̄ falsare pecuniā p̄ quā t̄pali vite
subueit̄. **Un̄** si falsary pecūie l̄ alij malefac-
tores statī p̄ seclares p̄ncipes iuste mortī tra-
dūt̄: multo magis hērtici statī cū d̄ hērti cōin-
cūtur possēt nō solū excoīcari: s; z̄ iuste oc-
cidi. **Ex** pte at̄ ecclesie ē mīa ad errātū cōuer-
sionē. z̄ iō nō statī cōdenat̄: s; post p̄mā z̄ se-
cūdā cor̄eptōez: ut apl̄s docet. postmodū
v̄o si adh̄ p̄tinax iueniāt̄: ecclesia d̄ ei⁹ cōuer-
sione nō sperās alioz̄ saluti. p̄uidet eū ab ec-
clesia sepādo p̄ excoīcatōis s̄nt̄iaz. z̄ vlt̄erius
reliq̄t eū iudicio seclari a mūdo ext̄minādū
p̄ mortē. **Dicit**. n. Jero⁹ z̄ h̄r. 24. q. 3. Reseca
d̄ s̄nt̄ putride carnes z̄ scabiōsa ouīsa caulī
repellenda: ne tota domus massa corp⁹ z̄ pe-
cora ardeat: corūpat̄: putrescat: itereat. **Ar-
rins**. i alexādria vna scitilla fuit: s; qm̄ nō sta-
tiz opp̄ssus ē: totū orbē ei⁹ flāma populata
ē. **Ad** p̄mū ḡ dicēdū q̄ ad modestiā illaz̄
p̄tinet ut p̄ z̄ secundo corūpiat̄: qd̄ si redire
noluerit iam p̄ subuerso habetur: ut p̄ i au-
ctoritate apl̄i inducta. **Ad** secundū dicen-
dū q̄ vtilitas q̄ ex heresibus puenit ē p̄ter
itendōez hereticoz̄: dū. s. cōstātia fidelīū com-
probat̄: ut apl̄s dicit. z̄ ut excutiamus pigri-
tiā dīnas scripturas sollicitius it̄uēt̄es: sicut
Aug⁹ dicit. s; ex it̄ētōe eoz̄ ē corūpe fidē qd̄
ē maximi nocumētī. z̄ iō magis respiciēdū ē
ad id qd̄ ē p̄ se de eoz̄ intentōne ut excludā-
tur: q̄z̄ ad h̄ qd̄ ē p̄ter eoz̄ intentōne ut susti-
neant̄. **Ad** tertīū dicēdū q̄ sicut habetur
i decret. 24. q. 4. aliud est excoīcatio: z̄ aliud
eradicatio. excoīcat̄. n. ad h̄ aliq̄s ut ait apl̄s
ut sp̄s eius salu⁹ fiat i die dñi. si t̄n̄ totaliter
eradicet̄ p̄ mortē etiā heretici nō ē etiā m̄
datū dñi: qd̄ ē i eo casu it̄elligendū qm̄ n̄ p̄nt̄
extirpari z̄izania sine extirpatōe tritici: ut s̄
dictū ē: cū d̄ infidelibus i coi ageretur

Ad quartū sic proce

dit. **Videt** q̄ reuertentes ab heresi sunt oīo
ab ecclesia recipiēdi. **Dicit**. n. Jere. 3°. ex pso-
na dñi. Fornicata es cū amatoribus mltis
t̄n̄ reuere ad me dicit dñs. s; ecclesie iudi-
ciū ē iudiciū dei s̄m̄ illud. **Deut.** p̄. Ita puuz
audietis ut magnū: neq; accipietis cuiusq; z̄
p̄sonā: qz̄ dei iudiciū ē. ḡ si aliq̄ fornicati fue-
rit p̄ ifidelitatē q̄ ē sp̄ialis fornicatio: n̄bilo-
minus s̄nt̄ recipiēdi. **P̄. Dñs** **Math** 18:
Petro mādāt ut fartri peccāti dimittat nō
solū septies: s; vsq; septuagies septies per q̄ i
telligit̄ s̄m̄ expōnem Jero. q̄ quotienscūq; z̄
qs̄ peccauerit ē ei dimittenduz̄. ḡ quotiens-
cūq; aliq; peccauerit i heresim relapsus erit
ab ecclesia suscipiendus. **P̄. Heresis** est q̄
daz̄ infidelitas. s; alij infideles volētes con-
uerti ab ecclesia suscipiunt̄. ḡ heretici s̄nt̄ re-
cipiendi. **S; ē** q̄ decretalis dicit q̄ si ali-
q̄ post abiuratōne error̄ dephensi fuerint i
abiuratā heresiz̄ recidisse seclari iudicio s̄nt̄
relinquēdi. nō ḡ ab ecclesia s̄nt̄ recipiēdi. **R**
dicendū q̄ ecclesia s̄m̄ dñi institutionem ca-
ritatē suam extēdit ad oēs non solū amicos
vez̄ etiam inimicos z̄ p̄sequentes s̄m̄ illud
Math. 5°. Diligite inimicos v̄ros. benefacite
his: q̄ oderūt vos. Pertinet aut̄ ad caritatē
ut aliq; bonū p̄mi z̄ velit z̄ opet̄. Est aut̄
duplex bonū. **Unū** qd̄ sp̄iale. s. sal⁹ aīe qd̄
p̄cipalit̄ respicit caritas: s. n. qlibet ex cari-
tate debet alij velle. **Un̄** q̄tū ad hoc hērtici
reuertētes quotiescūq; lapsi fuerit: ab eccle-
sia recipiūt̄ ad p̄ntiam p̄ quā ip̄d̄is eis vita
salutis. **Aliud** at̄ ē bonū qd̄ scōario respicit
caritas. s. bonū t̄pale: sicuti vita corporalis.
possessio mūdāna z̄ bona fama z̄ dignitas
ecclesiastica siue seculari. **Doc**. n. n̄ tenemur
ex caritate alij velle nisi i ordine ad salutē et̄
nā z̄ eoz̄ z̄ alioz̄. **Un̄** si aliq̄ d̄ hui⁹ modi bo-
nis existēs i vno impedire possit eternā salutē
i multis: nō o; q̄ ex caritate huiusmodi bo-
nū ei velim⁹: s; poti⁹ ut velim⁹ eū illo carē:
tū qz̄ sal⁹ eterna p̄ferēda ē bono t̄pali: tū qz̄
bonū mltoz̄ p̄ferē bono vni⁹. **Si** at̄ hērtici re-
uertētes sp̄ recipent̄ ut cōseruarent̄ i vita z̄
alys t̄pali⁹ bonis possēt i p̄iudiciū salutis
alioz̄ h̄ eē: tū qz̄ si relaberēt̄ alios ificerēt: tū
etiā qz̄ si sine pena euaderēt: alij securi⁹ i be-
resiz̄ laberēt̄. **H̄r**. n. **Ecl**. 8°. **Ateni** qz̄ nō ci-
to p̄ferē s̄ malos: s̄nia absq; timore v̄llo filij
hoīuz̄ p̄petrāt mala. **Et** iō ecclesia qd̄ primo
reuertētes ab heresi n̄ solū recipit ad p̄ntiaz

sz etiā cōseruat eos i vita z interdū restituit eos dispensatiue ad ecclesiasticas dignitates q̄s p̄us heb̄āt si videātur vere cōuersi: z h̄ p̄ bono pacis frequē legi esse factū: sz q̄n̄ recepti in dū relabūf: vi def̄ eē signū cōstātie eoz cīca fidē. z iō vltre? redeūtes recipiūt q̄ dē ad p̄niam nō t̄i ut liberent a sn̄ia mortl

Ad p̄mū ḡ dicēduz q̄ in iudico dei semp recipiunt redeūtes: qz deus scrutator ē cor diū z vere redeūtes cognoscit: sz h̄ ecclesia imitari nō p̄t: p̄sumit. n. eos nō vere reuer ti q̄ cū recepti fuissent itez sūt relapsi. z iō eis vitā salutis n̄ denegat: sz a p̄iculo mortis eoz nō tuel.

Ad secūdu dīcēduz q̄ dñs loq̄t̄ **P**etro d̄ pctō i eū cōmissio qd̄ ē sp̄ dimittē diū: ut fri redeūti parcat: n̄ āt intelligit̄ de peccato i p̄mū uel i deū cōmissio: qd̄ nō ē n̄ri arbitry dimittē: ut **Jerō** dīc̄: sz i h̄ ē a lege mod⁹ statūf̄ fm̄ q̄ agruit honori dei z vtilitati p̄mōz.

Ad tertū dīcēdu q̄ aly in fideles q̄ nūq̄z fidē accepant cūersi ad fidez nōdū oñdūt aliq̄d signū icōstātie circa fidē sicut heretici relapsi. z iō nō est similis rō de vtrifq̄.

Quēdē consi derādū ē d̄ apostasia. Et cir ca h̄ q̄runt̄ duo. p̄ vtrū apo stasia ad ifidelitatē pertine at. 2. vtrū p̄pter apostasiam a fide subditi absoluantur a dñio p̄sidentū apostatataz.

Ad p̄mū sic pro cedit. **V**idef̄ q̄ apostasia nō ptineat ad infi delitatē. Illud. n. qd̄ ē ois pcti p̄cipiūz nō videf̄ ad ifidelitatē p̄tere: qz m̄ta pctā sine ifidelitate existūt. sz apostasia videf̄ eē ois pcti p̄cipiū. **D**r. n. **E**ccl. x. Initiū supbie ho mis apostatare a deo z p̄ ea sōdīf. Initiū ois pcti supbia. ḡ apostasia nō ptinet ad infide litatē.

In ifidelitas in intellectu cōsistit sz apostasia magis videf̄ cōsistere in exteriori ope uel sermone: aut etiā in interiori volūtate **D**r. n. **p**v. 6. **H**ō apostata vir iutilis: gradiēs ore p̄uerso: ānuit oculis: terit pede: digito lo quitur: p̄auo corde machinator malū: z in oi tpe iurgia semiat. **S**i qs etiā se circūcide ret ul sepulchz **A**chometi adoraret: apo stata reputat̄. ḡ apostasia non ptinet dire cte ad ifidelitatē.

Dr̄sis qz ad ifideli

tē ptinet ē qdā deīmiata spēs ifidelitatis. si ḡ apostasia ad infidelitatē ptineret sequere tur qz esset qdā determinata spēs ifidelitatis qd̄n̄ videf̄ fm̄ p̄dicta. n̄ ḡ apostasia ad ifide litatē ptinet.

Sz ē qd̄ d̄r **Joh̄ 6.** Multi discipuloz eius abierūt retro: qd̄ ē apostata re: de qbus dixerat dñs. **S**ūt qdā ex vobis q̄ n̄ credūt. ḡ apostasia ptinet ad ifidelitatez

Ro dicēdu q̄ apostasia ipozat retrocef sionē quādā a deo: q̄ qdem d̄r s̄imode sit fm̄ d̄r̄fos mōs qb̄ hō deo cūiūḡ. p̄mō nāqz cūiū ḡ hō deo p̄ fidē. 2. p̄ debita z iocictā volūta tem ad obediēduz p̄ceptis eius. 3. p̄ aliqua sp̄alia ad superogatonē ptinētia: sicut p̄ reli gionez z clericaturā uel sacru ordinē: remo to aut̄ posteriori remanet p̄ius: sz nō cōuer titur. **C**ōtingit ḡ aliquem apostatare a deo: retrocedēdo a religione quā p̄fessus ē ul̄ ab ordie quē suscepit: z hec d̄r apostasia religio nis seu ordif.

Cōtingit etiā aliquē apostatare a deo per mentē repugnantē v̄inis mādatis qbus duabus apostasius p̄ntibn̄i adhuc p̄t remanere hō deo cūiūctus p̄ fidē. **S**z si a fide discedat: tūc oīo a deo retrocedere videf̄. z iō simplicif̄ z absolute erit apostasia p̄ quam aliqs discedit a fide q̄ vocat̄ apostasia p̄ fidez z fm̄ hūc modū apostasia simplicif̄ dicta ap infidelitatē ptinet.

Ad p̄mū ḡ dicēdu q̄ obiectō illa p̄cedit d̄ secūda apostasia q̄ ipoz tat volūtatē a mādatis dei resiliētē q̄ iuenif̄ i oī pctō mortali.

Ad secūdu dīcēdu q̄ ad fidem ptinet nō solū credulitas cordis, sz etiā p̄testatio exterioris fidei p̄ exteriora v̄ba et facta: nā cōfessio ē actus fidei z p̄ hūc etiam modū qdā exteriora v̄ba uel opa ad infideli tatē ptinēt: inq̄tum sūt ifidelitatis signa: p̄ modū q̄ sanū sanitatis sanū dicif̄. **A**uctori tas aut̄ inducta: z si possit intelligi de oī apo stasia: verissime t̄i cōtingit i apostasia a fide. **Q**uia. n. fides ē p̄mū fūdamētū rep̄ sp̄adaz z sine fide ipossibile ē placere deo: sublata si de nihil remanet in hoie qd̄ possit eē v̄tile ad salutē etnā. et p̄pter h̄ dicif̄ p̄mō hō apolsts ta vir iutilis. **F**ides etiā est vita aīe: fm̄ illud **Rō. p.** **J**ust⁹ ex fide viuūt. **S**ic ḡ sublata vita corporali oīa mēbra et p̄tes hoīs a debita v̄i spōne recedūt: ita sublata vita iusticie q̄ ē p̄ fidem apparet iordinatio i oibus membris z p̄ qdem i ore p̄ qd̄ maxime manifestat̄ cor z i oculis. 3. i istrumētis mor⁹. 4. i volūtate que ad malū tendit. et ex bis sequit̄ q̄ iurgia

seminat alios intendens separe a fide: sicut
z ipe recessit. **A**d tertiu dicēdū q spēs ali-
cuius qualitatis vel forme non diuersifica-
tur p hoc qd ē terminus motus a quo ul ad
quē: s; poti^o e^o fm terminos motuuz speci-
es attēdūt: apostasia aut respicit ifidelitatē
ut tminū ad quē est motus recedētis a fide
vñ apostasia nō iportat determinatā spēm ifi-
delitatis: s; quādā circūstātiā aggrauātē: s;
illud. 2. Petri. 2. **M**elius erat eis vitatē nō
cognoscere q̄ post cognitā retroire.

Ad secūdū sic proce-

dit. **V**idēt q̄ p̄iceps ppter ap̄stasiaz a fi-
de nō amittat dñiū i subditos qn ei teneā-
tur obedir. Dicit. n. amb^o: z habet xi. q. 4. q̄
Julian^o ipator q̄uis eēt ap̄stata a hūit tñ s; b;
se xp̄ianos milites: qbus cū dicebat: **P**rodu-
cite aciē p defēsiōe rei publice: obediebāt
ei. g. ppter ap̄stasiaz p̄cipis: subditi nō ab-
soluūtur. **P**. **A**p̄stata a fide ifidelis est
s; ifidelibus dñis inueniūt aliq̄ sci viri fide-
liter seruisse sic Joseph Pharaoni z Daniel
Nabuchodonosor: z **M**ardoche^o Assuero
g ppter ap̄stasiaz a fide nō ē dimittēdū qn p̄-
cipi obediāt a subditis. **P**. **S**icut p apo-
stasiaz a fide recedit a deo ita p q̄libz pctiū:
si g. ppter ap̄stasiaz a fide pderēt p̄cipis ius
ip̄adi subditū: pari rōe ppter pctā alia
h̄ amitterēt: s; h̄ patz eē falsū. nō g. ppter apo-
stasiaz a fide: ē recedēdū ab obia p̄cipū. **S**; z
ē q̄ Greg^o. 7. dicit. **N**os scōz p̄decessoz
statuta tenētes: eos q̄ excoicātū fidelitate aut
iuramēti sacro s; stricti aplica auctoritate
a sacro absoluimus: z ne sibi fidelitatez obf-
uēt oibus mōis phibemus q̄sqz ad satisfā-
ctōnē veniāt. s; ap̄stata a fide sūt excoicati
sic z h̄rtici: ut dic̄ decretal. ex̄ d̄ hereticū. ad
abolēdā. g. p̄cipib^o ap̄stataz a fide nō ē
obediēdū. **R**. **D**icēdū q̄ sicut s̄ dictū ē: i
fidelitas fm se ip̄az n̄ repugnat dominio: eo
q̄ dñiū itroductū ē d̄ iure gentiū qd est ius
hūanū. **D**istinctio aut̄ fidelitū z infidelitū est
fm ius dñi p qd nō tollit ius hūanū: s; ali-
qs p ifidelitatē peccans: p̄t snialit̄ ius dñi
amittere sicut etiam q̄sqz ppter alias culpas
ad ecclesiā aut nō p̄tinet punire ifidelitatē
in illis q̄ nūqz fidē suscepūt fm illud apli. i.
ad Cor. 5. **Q**uid mibi d̄ his q̄ foris sūt iudi-
care. s; ifidelitatē illoz q̄ fidē suscepūt p̄t
snialit̄ punire: z cōueniēter i hoc puniūt q̄

subditis fidelibus dñari nō p̄t. hoc. n. ver-
gere possēt i magnā fidei corruptōnē: q̄ ut
dictūz ē bō ap̄stata prauo corde machina-
tur malū: z iurgia seminat: itē d̄l hoies sepa-
re a fide. **E**t iō q̄scito aliqs p̄sniaz denūciat
excoicat^o ppter ap̄stasiaz a fide: ip̄o facto eius
subditi sūt absoluti a dñio eius z iuramen-
to fidelitatis q̄ ei tenebātur. **A**d p̄mū ḡ di-
cēdū q̄ illo tpe ecclia i sui nouitate nōduz
habebat p̄tatem frenos p̄cipis opescendi
z iō tolerauit fideles Juliano ap̄stata obe-
dire i his q̄ nōduz erāt d̄ fidē ut maius piclū
fidei vitaref. **A**d secūdū dicēdū q̄ alia rō
ē d̄ ifidelibus alijs q̄nūqz fidē suscepunt: ut
dictū ē. **A**d tertiu dicēdū q̄ ap̄stasia a fi-
de totalit̄ sepat hoiez a deo: ut dictum ē: qd
nō cōtingit in quibuscūqz alijs pctis.

Einde confi-

Derādū ē de pctō blasfemie
qd opponit cōfessionī fidei
Et p̄ d̄ blasfemia i generali
2° de blasfemia q̄ dicit pec-
catū in sp̄i sc̄i. **C**irca p̄mū q̄rūt quatuoz
p̄. vtrū blasfemia opponat cōfessionī fidei.
2° vtrū blasfemia sit peccatū mortale. 3° vtrū
blasfemia sit maximū peccatū. 4° vtrū blasse-
mia sit in d̄natis.

Ad primuz sic proce-

ditur. **V**idēt q̄ blasfemia nō opponat cōfes-
sionī fidei. **N**ā blasfemare ē cōtumeliā l ali
qd cōuitiū inferre in iniuriā creatoris. s; h̄
magis p̄tinet ad maliuolentiā d̄ deū q̄ ad i
fidelitatez. g. blasfemia nō opponit cōfessionī
fidei. **P**. **A**d Eph 4. sup̄ illud blasfemia
tollat a vobis: dicit glo. q̄ sit i deū uel in scōs
sed cōfessio fidei nō videtur eē nisi de his q̄
p̄tinent ad deū q̄ ē fidei obm. g. blasfemia n̄
sp̄ opponit cōfessionī fidei. **P**. **A** q̄busdā or̄
q̄ sūt tres blasfemie spēs. **Q**uaz vna ē cū at-
tribuit deo qd ei nō cōuenit. **S**ecūda ē cuz
ab eo remouet qd ei cōuenit. **T**ertia ē cuz
attribuit creature qd deo a p̄p̄at. z sic vide-
tur q̄ blasfemia nō solū sit circa deū: s; etiā
circa creatas: fides at̄ h̄z deū p̄ obo. g. blas-
femia n̄ opponit cōfessionī fidei. **S**; z ē qd apls
dic. i. ad **T**bi. p̄. **P**ri^o sui blasfem^o z p̄secutō
z p̄ ea s̄ d̄t: **I**ngnozāf feci i incredulitate ex
q̄ vidēt q̄ blasfemia ad ifidelitatē p̄tineat.
R. **D**icēdū q̄ nomen blasfemie iportare

qđ Ysa. is^o sup illud: Ad pplm terribiles etc. dicit glo. De pctm blasphemie opatu leui^o est. **R^o** dicitur qđ sicut s̄ dictus est: blasphemia opponit^r confessioni fidei. et id h̄z i se ḡuitatem infidelitatis. et aggrauat pctm si supueniat de restatio voluntatis. et adh̄ magi si prupat in vba sic et laus fidei auget p dilectione et confessione. Vñ cū infidelitas sit maximū pctm fm sui gen^o sic s̄ dcm ē: oñs ē qđ etiā blasphemia sit pctm maximū ad idē gen^o ptinēs et ipsū aggrauās. **A**d p̄mū ḡ dicitur qđ homicidium et blasphemia si cōparent fm oba in que peccatur: manifestū ē qđ blasphemia qđ ē directe pctm i deū p̄poderat homicidio qđ ē peccatū i primū. Si at̄ op̄et fm effectū nocēdi: sic homicidiū p̄ponderat: pl^o. n. homicidiū nocet p̄rio qđ blasphemia deo. s̄z ga i grauitate culpe magi attendit̄ intentio uoluntatis puerse qđ effect^o opis: ut ex s̄ dictis p̄z. iō cū blasphem^o itēdat nocumētū i ferre honori diuino: simpliciter loquēdo ḡuit^o peccat qđ homicida. homicidiū tñ p̄mū locū tenet i penis i ter pctā i primū omīssa. **A**d secūdu dicitur qđ sup illud ad Ep̄h. 4. Blasphemia tollat a vob. dicit glo. Pei^o ē blasphemare qđ piurāe. g. n. piurat n̄ dicit aut sentit aliqd falsū de deo sicut blasphem^o: s̄z deū adhibet testē falsi tati nō tāqđ estimās deū eē falsū testē: sed tanqđ sp̄s qđ de^o sup h̄ nō testificet p aliqd̄ euidentē signū. **A**d t̄tiu dicitur qđ excusatio pcti est qđā circūstantia aggrauās oē pctm etiā ipsā blasphemā. et p tanto d̄ esse maximū pctm: ga quodlibet facit maius

Ad quartum sic pro

cedit. Videt qđ dānati nō blasphemēt. Deterretur. n. nūc aliq̄ malia blasphemādo p̄p̄ timore futuray penay. s̄z dānati has penas experiūt. vñ magis eas abhorret. ḡ mltomas gl̄ a blasphemādo p̄p̄scūt. **B**lasphemia cū sit ḡuissimū pctm ē maxie d̄meritoriuū. sed in futura vita nō ē stat^o merēdi neq̄ d̄merēdi ḡ null^o erit loc^o blasphemie. **E**ccl̄astes x̄i. d̄ qđ i q̄cūq; loco lignū ceciderit: ibi erit. **E**x qđ p̄z qđ p̄ hāc vitam hōi n̄ accrescit nec meritū nec pctm qđ n̄ habuit i hac vita. sed mlti dānabūt qđ i hac vita n̄ fuerūt blasphemī. ḡ nec i fut̄a vita blasphemabūt. **S**z ē est qđ dicit Apoc̄. i. 6. Estuauerūt hoies estu maḡ et blasphemauerūt nomē dñi h̄ntis ptātē sup has plagas. vbi dicit glo. qđ i inferno positi qđ

uis sciāt se p̄ merit^o puniri: dolebūt tamē qđ deus tātā potētiā habeat qđ plagas eis inferat. **H** autē eēt blasphemā i p̄nti. ḡ et in futuro. **R^o** dicitur qđ sicut dictū ē: ad rōnē blasphemie ptinet detestatio diue bonitatis. Illi at̄ qđ sunt i inferno retinebūt puerſā voluntatez auersā a dei iusticia i h̄ qđ diligūt ea p̄ qđ puniūt. et vellēt eis vti si possēt. et odiūt penas qđ p̄ huiusmodi pctis infligūt: dolent tñ etiā d̄ pctis qđ miserūt: n̄ ga ipsi odiāt s̄z ga p̄ eis puniūt. **S**ic ḡ tal^o detestatio diue iusticie ē i eis iterior cordis blasphemia. et credibile ē qđ p̄ resurrectionē erit in eis etiā vocal^o blasphemia: sic in scis vocalis laus dei. **A**d p̄mū ḡ dicitur qđ hoies detrent i p̄nti a blasphemia p̄p̄ timore penay qđ se putāt euadē. s̄z dānati i inferno nō spant se posse euadē. et iō tanqđ d̄spati ferūt ad oē ad qđ eis puerſa voluntas suggerit. **A**d secūdu dicitur qđ mereri et demereri ptinet ad statū vie: vnde bona i viatoribus sūt meritozia v̄l d̄meritoria: In b̄tis autē bona n̄ sūt meritozia s̄z ptinetia ad eoz b̄itudinis p̄mū. et sicut mala i dānatis nō sūt demeritoria s̄z ptinet ad dānatiōis penā. **A**d t̄tiu dicitur qđ qlibet in pctō mortali d̄cedē fert secū voluntatem de testandi dīnā iusticia q̄tū ad aliqd. et fm h̄ poterit ei inesse blasphemia.

O **E**inde consi

drādū ē i sp̄ali d̄ blasphemā i sp̄m sc̄m. Et circa h̄ q̄runē quatuor. p̄ vtz blasphemā vel pctm i sp̄m sc̄m sit idem qđ pctm ex certa malicia. 2° de sp̄b^o hui^o pcti. 3° vtz sit irremissibile. 4° vtz aliquis peccare possit in sp̄m sc̄m a p̄ncipio anteq̄ alia pctā cōmittat.

Ad primum sic pro

cedit. Videt qđ pctm i sp̄m sc̄m n̄ sit idē qđ pctm ex certa malicia. Pctm. n. i sp̄m sc̄m ē pctm blasphemie: ut p̄z Mat̄h. 12. sed nō oē pctm ex certa malicia ē pctm blasphemie. contingit. n. multa alia pctōz gnā ex certa malitia comitti. ḡ pctm i sp̄m sc̄m nō est idē quod peccatū ex certa malicia. **P**eccatū ex certa malicia diuidit^r 3 peccatū ex iqr̄tia et 3 peccatū ex iſirmitate. s̄z peccatū i sp̄m sc̄m diuidit^r 3 peccatū in filiū hōminis: ut p̄z Mat̄h. 12. ḡ peccatū i sp̄m sc̄m

hoīs q̄ ad blaffemiā i spm̄ sc̄m̄. ¶ **P.** Ber.
dic̄ i li° d̄ disp̄atiōe r̄ p̄cepto . q̄ nolle obe
dire ē resistē spm̄ sc̄o . Glo. etiā dic̄ leuit̄ . 7°
q̄ simulata p̄niā ē blaffemia spūs sc̄i . sc̄isma
etiā v̄r̄ directe oppōi spūs sc̄o p̄ quē ecclia
vn̄if . r̄ ita v̄r̄ q̄ nō sufficiēt tradāt̄ species
p̄cti i spm̄ sc̄m̄. ¶ **Sed** 5° ē qd̄ aug° dic̄ in li°
d̄ fide ad Pet̄ . q̄ illi q̄ d̄sp̄ant d̄ idulgētia
p̄ctōz : v̄l q̄ sine meritis de m̄ia dei p̄sumūt
peccāt i spm̄ sc̄m̄. Et i enchiridion̄ dic̄ q̄ q̄
in obstinatōe mēt̄i diē claudit̄ extremū : reus
ē p̄cti i spm̄ sc̄m̄. Et i li° d̄ v̄bis d̄ni . d̄r̄ q̄ in
p̄niā ē p̄ctm̄ i sp̄itū sc̄tū . Et i li° d̄ fm̄one
d̄ni in mōte . d̄r̄ q̄ inuidie facib° frat̄nitatem
ipugnare ē peccatū i sp̄itū sc̄m̄ . Et in li°
d̄ vnico bap. dic̄ q̄ q̄ veritatē r̄tempnit̄ : aut
circa fires malign° ē qb° vitas reuelat̄ aut
circa deū igrat° cui° i sp̄itōe ecclia i struit̄
r̄ sic v̄r̄ q̄ peccet i sp̄itū sc̄m̄. ¶ **R.** dicen
d̄uz q̄ fm̄ q̄ p̄ctm̄ i spm̄ sc̄m̄ 3° mō accipit̄ :
v̄nienit̄ p̄dicte sp̄s ei assignat̄ q̄ distiguūt̄
fm̄ renotionē ul' d̄ceptū eoz p̄ q̄ p̄t̄ homo
ab electiōe p̄cti i p̄d̄iri . q̄ qd̄ s̄ v̄l ex parte
d̄ni iudicy : ul' ex pte donoz ipi° . ul' etiā ex
p̄te ipi° p̄cti . Avertit̄ . n. hō ab electiōe pec
cati ex cōsideratiōe d̄ni iudicy qd̄ h̄z iusticiā
cū m̄ia . r̄ p̄ sp̄m̄ q̄ cōsurgit ex cōsideratione
m̄ie r̄mittēt̄ p̄ctā r̄ p̄niat̄ bona . r̄ h̄ tollit̄
p̄ d̄sp̄atiōez . Et iter p̄ timorē q̄ iurgit ex cō
sideratiōe d̄ne iusticie puniētis p̄ctā . r̄ hoc
tollit̄ p̄ d̄sp̄atiōez : dū . s. aliqs p̄sumit se gl̄iaz
posse adipisci sine merit̄ : v̄l veniā sine p̄niā
Dona at̄ dei qb° retrahimur a p̄ctō sūt duo
Quoz vnū e agnitio vitas : 3° qd̄ penit̄ ipug
natio vitas agnate : dū . s. aliqs vitatem
fidei agnitā ipugnat ut licēt̄ peccet . Aliud
ē auxiliū iterioris gr̄e . 3° qd̄ ponit̄ inuidia
frat̄ne gr̄e : dū . s. aliqs nō solū inuidet̄ p̄sone
fr̄is s̄ etiā inuidet̄ gr̄e dei crescenti i mūdo .
Ex pte v̄o p̄cti duo sūt q̄ hoīem a p̄ctō r̄tra
here p̄nt̄ . Quoz vnū ē iordinatio r̄ turpitu
do act° . cui° cōsideratō iudicē solz i hoīe peni
tētā d̄ p̄ctō cōmissō . r̄ 3° p̄cti ip̄niā : n̄ qd̄
eo mō q̄ dic̄ p̄manētā i p̄ctō vsq̄ ad mortē
sicut̄ s̄ ip̄niā accipiebāt̄ . sic . n. non eēt sp̄ale
peccatū s̄ qd̄ p̄cti circūstātia : s̄ accipit̄ h̄
ip̄niā fm̄ q̄ ipoztat̄ p̄positū non penitendi .
Aliud at̄ ē paruitas et breuitas boni qd̄ q̄s
i p̄ctō q̄rit̄ : fm̄ illd̄ R. o. 6° . Quē q̄ fructum
habuist̄ tūc i illis i qb° nūc erubescit̄ . cuius
cōsideratio iudicē solet hoīez ad h̄ q̄ ei° volū

tas i p̄ctō n̄ firmet̄ . r̄ h̄ tollit̄ p̄ obstinatōez :
qm̄ . s. hō firmat̄ suū p̄positū i h̄ q̄ p̄ctō iher̄
at̄ . Et d̄ his duob° d̄r̄ Jere . 8° . Nullus ē qui
agat p̄niāz sup̄ p̄ctō suo dicēs : qd̄ feci q̄stuz
ad p̄mū . Dēs v̄erū s̄ ad cursū q̄ equ° ipe
tu vadēs ad plū : q̄stū ad secūdū . ¶ Ad p̄
mū ḡ dicēdū q̄ p̄ctm̄ d̄sp̄atiōis vel p̄supti
onis nō cōsistit in h̄ q̄ dei iusticia v̄l m̄ia nō
credat̄ : s̄ in h̄ q̄ cōtēnat̄ . ¶ Ad secūdū dicē
dū q̄ obstinatio r̄ ip̄niā nō solū differūt̄ fm̄
p̄teritū r̄ futurū s̄ fm̄ q̄sdā soales rōnes ex
d̄r̄sa cōsideratiōe eoz q̄ in p̄ctō cōsiderari p̄nt̄
ut d̄cm̄ ē . ¶ Ad t̄rtū dicēdū q̄ gr̄as r̄ vitatē
x̄ps fecit̄ per dona spūs sc̄i q̄ hoīb° dedit̄ .
Ad q̄rtū dicēdū q̄ nolle obedire p̄inet ad
obstinatiōē . simulatio p̄niē ad ip̄niāz . sc̄is
ma ad inuidētiā gr̄e frat̄ne : p̄ quā mēbra
ecclie vn̄iuntur .

Ad tertū sic proce

dit̄ . Videt̄ q̄ p̄ctm̄ i spm̄ sc̄m̄ n̄ sit irremis
sibile . Dic̄ . n. Aug° i li° d̄ v̄bis d̄ni . De nullo
desperādū ē q̄stū partia d̄ni ad p̄niāz addu
cit̄ . s̄ si aliqd̄ p̄ctm̄ eēt irremissibile : eēt d̄ ali
quo p̄ctōze d̄sp̄andū . ḡ p̄ctm̄ i spm̄ sc̄m̄ nō
ē irremissibile . ¶ **P.** Nullū p̄ctm̄ r̄mittit̄ ni
si p̄ h̄ q̄ aīa sanat̄ a deo . sed oīpotēti medi
co null° i sanabilib° lāguoz occurrit̄ : sic dicit̄
glo. sup̄ illd̄ ps̄ : Qui sanat̄ oēs infirmitates
tuas . ḡ p̄ctm̄ i sp̄itū sc̄m̄ n̄ ē irremissibile .
¶ **P.** Libez arbitriū se h̄z ad bonū r̄ ad ma
lū . s̄ q̄stū durat̄ stat° vie p̄t̄ aliqs a q̄cūq̄
v̄tute excidere : cū etiā āgel° d̄ celo cecidit̄
Cū d̄r̄ Job . 4° . In āgelis suis repperit̄ pra
uitatē : q̄sto magi q̄ habitāt̄ domos luteas .
ḡ pari rōe p̄t̄ aliqs a q̄cūq̄ p̄ctō ad statum
iusticie redire . ḡ p̄ctm̄ i spm̄ sc̄m̄ n̄ ē irremis
sibile . ¶ **S.** 3° ē qd̄ d̄r̄ Math . 12° . Qui dixe
rit v̄bū 3° spm̄ sc̄m̄ : n̄ r̄mittet̄ ei neq̄ i h̄ secu
lo neq̄ i fūto . Et Aug° dic̄ i li° d̄ fm̄ōe d̄ni
i mōte . q̄ tāta ē labes h̄ p̄cti q̄ humilitatē
depcādi subire n̄ p̄t̄ . ¶ **R.** dicēdū q̄ fm̄
d̄r̄sas acceptiōes p̄cti in spm̄ sc̄m̄ : d̄r̄simode
irremissibile d̄r̄ . Si . n. dicat̄ p̄ctm̄ i spm̄ sc̄m̄
final̄ in p̄niā : sic d̄r̄ irremissibile : qa nullo
mō remittit̄ . P̄ctm̄ . n. mortale i q̄ hō p̄seue
rat vsq̄ ad mortē : qa i hac vita nō remittit̄
p̄ p̄niāz : nec etiā i fūto dimittet̄ . Scdm̄ at̄
alias duas acceptiōes d̄r̄ irremissibile non
q̄ nullo mō remittat̄ : s̄ qa q̄stuz ē de se h̄z
meritum ut non remittat̄ . r̄ hoc dupliciter .

illud a quo aliquid incipit potest esse perfectum in bono
nec in malo secundum genus suum licet sit imperfectum secundum
seriem processus hominis in melius uel in peius proficiē-
tis. **A**d secundum dicendum quod ratio illa procedit
de peccato ex malicia quoniam est ex inclinatione habitus
Ad tertium dicendum quod si accipiatur impunita secundum
intentionem Augustini secundum quod importat permanentiam in
peccato usque ad finem: sic planum est quod impunita presuppo-
nit peccatum sic et penitentia: sed si loquamur de impunita ha-
bituali secundum quod ponitur spes peccati in spiritu sancto: sic
manifestum est quod impunita potest esse etiam ante peccatum: potest
enim ille qui nunquam peccauit habere propositum peni-
tendi uel non penitendi si contingeret eum peccare.

Quoniam **Deinde consi-**
derandum est de virtutibus oppositis
scilicet et intellectui. Et quia de
ignorantia quae opponitur scientiae di-
ctum est cum de causis peccato-
rum ageretur: querendum est nunc de cecitate mentis et
hebetudine sensus quae opponuntur dono intellectus.
Et circa hoc queruntur tria. primum utrum cecitas mentis
sit peccatum. 2. utrum hebetudo sensus sit aliud
peccatum a cecitate mentis. 3. utrum haec vitia a
peccatis carnalibus oriuntur.

Ad primum sic proce-
dit. Videtur quod cecitas mentis non sit peccatum. Il-
lud enim quod excusat a peccato non videtur esse peccatum
sed cecitas mentis excusat a peccato. **D**e. n. Joh. 9.
Si ceci estis non habetis peccatum. ergo cecitas
mentis non est peccatum. **R**. Pena offertur a cul-
pa. sed cecitas mentis est quaedam pena: ut patet in illis
quod habet **Ysa. 6.** **A**nceca cor populi huius. n. n. esset
a deo cum sit malum nisi pena esset. ergo cecitas men-
tis non est peccatum. **R**. De peccato est voluntaria
ut **Aug.** dicit. sed cecitas mentis non est volun-
taria: quod ut **Aug.** dicit. 1. **C**onfess. cognoscere vita-
tem lucet oes amant. Et ecclesiastes 11. dicit. **D**ul-
ce lumen et delectabile oculis videre solem. ergo ceci-
tas mentis non est peccatum. **S**ed est quod **Breg.**
21. moral. cecitatem mentis ponit inter vitia quae cau-
santur ex luxuria. **R**. dicendum quod sic cecitas
corporalis est privatio eius quod est principium corporalis
visionis: ita et cecitas mentis est privatio eius quod est
principium mentalis siue intellectualis visionis: Cuius
quod est principium est triplex. Unum quod est lumen naturale
rationis. et hoc lumen cum privatur ad spiritum aie rationalis
quod privatur ab anima. impeditur tamen quoniam a proprio actu per
pedimentum virtutum inferiorum quibus indiget intellectus
humani ad intelligendum: sicut patet in amantibus et fu-

riosis: ut in primo dictum est. Aliud autem principium in-
tellectualis visionis est aliquid lumen habituale natu-
rali lumini rationis superadditum: et hoc quod est lumen iter-
dum privatur ab anima. et talis privatio est cecitas quae
est pena secundum quod privatio luminis gratiae quod dicitur pena
ponitur. **U**bi dicitur de quibusdam **Bar. 2.** **A**ncecauit il-
los malicia eorum. Tertium principium visionis intelle-
ctualis est aliquid intelligibile primum per quod homo in-
telligit alia cuius quod est principium intelligibili mens
homo potest intendere uel non intendere. Et quod
ei non intendat contingit dupliciter. Quoniam quod est
quod hoc voluntate spontanea se auertente: et a confide-
ratore talis principium secundum illud patet. **N**oluit intel-
ligere ut bene ageret. Alio modo per occupationem me-
tis circa alia quae magis diligit: quod ab inspectore
huius principium mens auertit: secundum illud patet. **S**upce-
cidit ignis. scilicet occupavit: et non videtur solem: et utroque
modo cecitas mentis est peccatum. **A**d primum
ergo dicendum quod cecitas quae excusat a peccato est quae con-
tingit ex naturali defectu non potestis videre. **A**d
secundum dicendum quod ratio illa procedit de secunda ce-
citate quae est pena. **A**d tertium dicendum quod intelligere
vitae tranquillitas est secundum se amabile: potest tamen per acci-
dens esse alicui odibile in quantum. scilicet per hoc impeditur ab
aliis quae magis amat.

Ad secundum sic pro-
cedit. Videtur quod hebetudo sensus non sit aliud a
cecitate mentis. Unum enim videtur contrarium. sed do-
no intellectus opponitur hebetudo: ut patet in **Breg.**
1. moral. cui etiam opponitur cecitas mentis: eo
quod intellectus principium quod dicitur visuum designat: ergo he-
betudo sensus est idem quod cecitas mentis. **R**. **Breg.**
in 31. moral. de hebetudine loquens notat eas
hebetudines sensus circa intelligentiam. sed hebe-
tari sensu circa intelligentiam nihil aliud est vi-
desse quod intelligendo deficere: quod pertinet ad mentis
cecitatem. ergo hebetudo sensus idem est quod cecitas
mentis. **R**. Si aliquid differunt maxime videtur
in hoc differre quod cecitas mentis est voluntaria: ut
super dictum est. hebetudo autem sensus est naturalis defectus
sed defectus naturalis non est peccatum. ergo secundum hoc hebetudo
sensus non est peccatum: quod est in **Breg.** 9. nume-
rat ea inter vitia quae ex gula oriuntur. **S**ed est quod
diuersae causa sunt diversus effectus. sed **Breg.** 31. mo-
ral. dicit quod hebetudo mentis oritur ex gula: cecitas
autem mentis ex luxuria. sed haec sunt diversa vitia. ergo in ista
sunt diuersa vitia. **R**. dicendum quod hebes acu-
to opponitur. Acutum autem dicitur aliquid ex hoc quod est
penetratiuum. vnde et hebes dicitur aliquid ex hoc quod est
obtusius penetrare non valens. sicut autem corporalis

p quādā similitudinē penetrare dī mediū iq̄-
 tū ex aliq̄ distātia suū obm̄ p̄cipit uel iq̄stuz
 p̄t q̄si penetrādo minūma uel intima rei p̄
 cipere. Unde in corporalibus dī aliq̄s esse
 acuti sēsus q̄ p̄t p̄cipe sensibile aliq̄d ex re
 motis: uel vidēdo l'audiēdo uel olfaciēdo
 z ecōtrario dī sensu hebetari q̄ non p̄cipit
 nisi ex p̄pinquo: magna sensibilia Ad similitu-
 dinē at̄ corporalis sēsus: dicit etiā circa itel-
 ligētā cē aliq̄s sensus q̄ ē aliq̄z p̄moy z ex-
 tremoy: ut dī i cō: ethicoz: sicut etiā sensus ē
 cogitātiū sensibiliū q̄si quozūdā p̄ncipio
 rum cognitōis. **D**ic autēz sensus q̄ ē circa
 itelligētā nō p̄cipit suū obm̄ p̄ mediū di-
 stātie corporalis: s; p̄ qdā media alia: sic cū p̄
 p̄p̄tate rei p̄cipit ei' eēntiā: z p̄ effectū p̄ci-
 pit eāz. **A**lle ḡ dī cē acuti sēsus circa itelligē-
 tiā q̄ statim ad apprehēsiōnē p̄p̄tatis rei l'
 etiā effectus: naturā rei p̄prehēdit: z inq̄stū
 vsq; ad minimas cōditōnes rei cōsiderādas
 p̄tingit. **A**lle autē dī hebes circa itelligētiam
 q̄ ad cognoscendā veritatē rei p̄t̄gere n̄ p̄t
 nisi p̄ multa ei exposita: z tūc etiā nō p̄t p̄t̄-
 gere ad p̄fecte cōsiderandū oīa q̄ p̄tinent ad
 rei rōnē. **S**ic ḡ hebetudo sensus circa intel-
 ligētā ipoztat quādā debilitatē mentis cir-
 ca cōsideratōnē spūaliū bonoy: cecitas autēz
 mētis ipoztat oīmodā p̄uatōnem cognitōis
 ipoy. **A**t vtrūq; oppoīt dono itellect' p̄ quē
 homo spūalia bona app̄hēdendo cogit z
 ad eoy itima subtilit' penetrat. habz. n. hebe-
 tudo rōnez p̄cti: sicut z cecitas mentis iq̄stū
 .f. est voluntaria: ut p̄zin eo q̄ affectus circa
 carnalia d' spūalib' subtilit' discutere fasti-
 dit uel negligit. z p̄ h̄ p̄z r̄isio ad obiecta.

Ad tertius sic proce-
 dit. **V**idēz q̄ cecitas mētis z hebetudo sēsus
 nō oriāt̄ ex vitis carnalib'. **A**ug' i li' retra-
 ctat'. retractās illud qd̄ dixerat i soliloquijs
Deus q̄ n̄ nisi mūdōs scire vey voluisti. dicit
 q̄ r̄nderi p̄t̄ multos etiā imūdōs multa vā
 scire: s; hoīes maxie efficiūt̄ imūdi p̄ vitia
 carnalia. ḡ cecitas mētis z hebetudo sensus
 n̄ causant̄ a vitis carnalibus. **T**ercio. **C**ecitas
 mētis z hebetudo sensus sūt defectus qdā
 circa p̄tē aīe intellectiūā. vitia at̄ carnalia p̄-
 tinēt ad corruptionē carnis. s; caro nō agit i
 aīam: sed potius eoz'. ḡ vitia carnalia nō cau-
 sāt cecitatē mētis z hebetudinē sēsus. **U**nūq; d̄q; magi patit̄ a p̄p̄iori q̄ a remoti

ori: s; p̄p̄iora sūt mēti vitia spūalia q̄ car-
 nalia. ḡ cecitas mētis z hebetudo sēsus ma-
 gis causāt̄ ex vitis spūalibus q̄ ex vitis cā-
 nalib'. **S**ed ē q̄ Greg' 31' moral'. dicit q̄
 hebetudo sensus circa itelligētā oritur ex
 gl'a: cecitas mētis ex luxuria. **R**o dicēdū
 q̄ p̄fectio itellectualis opatōis i hoīe cōsistit
 in qdā abstractōe a sensibiliū fantasmatib'
Et iō quanto itellect' hoīs magis fuerit lib'
 ab huiusmodi fantasmatib': tātō pot' cōside-
 rare intelligibilia poterit: z ordinare oīa sen-
 sibilia: sicut z Anaxagoras dicit q̄ oīz intel-
 lectuz esse imixtū ad hoc q̄ imperet. z agēs
 oportet q̄ dominet̄ super materiaz ad hoc
 q̄ possit eā mouere: ut narrat p̄lus. 8' p̄bifi
 coy. **M**anifestū ē at̄ q̄ delectatio applicat
 itēdēs ad ea i q̄bus aliq̄s delectat'. **U**n̄ p̄h̄s
 dic' i. x. ethicoz q̄ vñ' q̄sq; ea i q̄b' delectat'
 optime opatur. **S**ia vō neq; uel debiliter.
 vitia at̄ carnalia. f. gula z luxuria cōsistūt cica
 delectatōes tact' ciboy. f. z venereoy q̄ sūt
 vehementissime inf' oēs corporales delecta-
 tōes. **E**t iō p̄ h̄ vitia itentio hoīs maxime ap-
 plicat̄ ad corporalia: z p̄ sequeus debilitat'
 operatio hoīs circa intelligibilia. magis autē
 p̄ luxuriā q̄ p̄ gulā: quanto delectatōnes ve-
 nereoy sūt vehementiores q̄ ciborum. **E**t iō
 ex luxuria ori' cecitas mentis: q̄ q̄si totalit'
 spūaliū bonoyz cognitōnez excludit. ex gu-
 la autē hebetudo sensus q̄ reddit hoīez debi-
 lē ad huiusmodi intelligibilia: z ecōtrario op-
 poste vtutes. f. abstinentia z castitas maxi-
 me disponūt hoīez ad p̄fectōnē intellectua-
 lis opatōis. **U**n̄ dī Daniel. p̄. q̄ pueris his
 .f. abstinentib' z continentib' dedit deus sciam
 z disciplinā i oī libro z sapiētia. **A**d p̄mū
 ḡ dicēdū q̄ quīs aliq̄ vitis carnalib' sub-
 diti: possint qñq; subtilit' spectari aliq̄ circa
 intelligibilia p̄p̄ bonitatez igeny naturalis
 uel habitus supaditi: tñ̄ necesse ē ut ab hac
 subtilitate cōtēplatōis eozū intērio plerūq;
 retrabat̄ p̄p̄ delectatōnes corporales: z ita
 imūdi possunt aliqua vera scire: sed ex sua
 imūditia circa hoc impediūt̄. **A**d secūdū
 dicēdū q̄ caro nō agit in partē intellectiūā
 alterando ip̄am: sed ipediendo operatōem
 ip̄ius p̄ modum predictum. **A**d tertium
 dicēdū q̄ vitia carnalia quo magis sunt re-
 mota a mente eo magis eius intentionem
 ad remotiora distrahunt. vnde magis impe-
 diūt̄ mentis cōtēplatōnem.

Ad secundum sic pro-
 dit. Videt q̄ cecitas mētis z hebetudo sēsus
 nō oriāt̄ ex vitis carnalib'. Aug' i li' retra-
 ctat'. retractās illud qd̄ dixerat i soliloquijs
 Deus q̄ n̄ nisi mūdōs scire vey voluisti. dicit
 q̄ r̄nderi p̄t̄ multos etiā imūdōs multa vā
 scire: s; hoīes maxie efficiūt̄ imūdi p̄ vitia
 carnalia. ḡ cecitas mētis z hebetudo sensus
 n̄ causant̄ a vitis carnalibus. Tercio. Cecitas
 mētis z hebetudo sensus sūt defectus qdā
 circa p̄tē aīe intellectiūā. vitia at̄ carnalia p̄-
 tinēt ad corruptionē carnis. s; caro nō agit i
 aīam: sed potius eoz'. ḡ vitia carnalia nō cau-
 sāt cecitatē mētis z hebetudinē sēsus. Unūq; d̄q;
 magi patit̄ a p̄p̄iori q̄ a remoti

g spes non e vtus. **S**3 5 e q Grego i p mo
ral. dicit q p tres filias Job signi bet tres v
tutes: spes: fides: caritas. g spes e vt. **R**:
dicendu q fm phm i 2o et bicoz. virt vniuf
cuiusq rei e q facit bonu habete: z opus ei
bonu reddit. oz g vbi cuq iuenit aliqs actus
hois bonus q mdeat alicui virtuti huane.
In oib at regulatis z m suratis bonu ofide
rat p b q aliqd propria regula attigit: sic di
cim veste esse bona q nec excedit nec defi
cit a debita m sura. Duanoz at actuz sic s
dictu e: duplex e m sura. Una qd prozia z
homogenia. f. ro. Alia at supma z excedes. f
deus. z ob hoc ois actus huanoz attiges ad
roez aut ad ipm deu e bonus. Act at spei o
q nuc loqmur attigit ad deu. Ut. n. s dictuz
e cu o passione spei ageret: obz spei e bonu
futura arduu possibile haberi. Possibile at
e aliqd nob duplicif. Uno p nosmetipos.
Alio p alios: ut p3 in 3o et bicoz. In qtu g
spam aliqd ut possibile nobis p oinu auxi
liu spes nra attigit ad ipm deu cuius auxilio
initit. Et io p3 q spes e vtus cu faciat actuz
hois bonu z debita regula attigete. **A**d
pmu g dicendu q i passioib accipit mediu v
tutis p b q attigit ro recta. z i b etiaz ofistit
ro virtutis. vñ etiã z i spe bonu vtutis accipi
tur s3 q bõ attigit spado regla õbitã. f. deu
z io spe attigete deu nullus pot male vti: sic
nec vtute morali attigete rone: qz ipm qd
e attigete e bonus vsus vtutis: quis spes o q
nuc loqmur no fit passio: s3 habitus mentis
ut. i. patebit. **A**d secudu dicendum q spes
dicit ex meritis prouenire qtu ad ipaz rez
expectatã: put aliqs spat bñtudine se ade
pturu ex gra z meritis: uel qtu ad actuz spei
formate ipe aut habitus spei p qua aliqs ex
pectat bñtudine no cal ex meritis: s3 pure
ex gra. **A**d tñu dicendu q ille q spat e qd
ipectus scdm ofideratoez ad id qd spat ob
tinere qd nodu h3. s3 pfect qtu ad hoc q ia
attigit ppria regla. f. deu cui auxilio initit.
Ad secudu sic pro
cedit. Videtur q bñtudo eña non fit obm
propriu spei. Illud. n. hõ no spat qd oem ai
fui motu excedit: cu spei actus fit qdã ai mo
tu. s3 bñtudo eña excedit oez ai huani mo
tu. Dicit. n. apus. i. ad Cor. 2o q in cor hois
no ascedit. g bñtudo no e ppriu obz spei.
P. Petitio e spei i pzetatiua. Dr. n. i. pl. R. e

ueta dno via tua: z spa l eo z ipe faciet. s3 hõ
petit licite a deo no solu bñtudine eternam
s3 etiã bona pñtis vite taz spũalia qz tpalia
z etiã liberatõem a malis q i bñtudine eña
no erit: ut p3 i orõne dnica Math. 6o. g bñ
tudo eña no e propriu obm spei. **P**. Spei
obz e arduu. s3 i copatõe ad hominẽ multa
alia sũt ardua qz bñtudo eña. g bñtudo et
na no e propriu obz spei. **S**3 5 e q aplus
ad Heb. xi. dicit. Habem spem icedente. i.
icedere faciet: ad interiora velaminis. i. ad
bñtudine celestẽ: ut glo. ibid exponit. g obz
spei e bñtudo eña. **R**: dicendu q sicut di
ctu e: spes o q loqmur attigit deu inites ei
auxilio ad cõsequendu bonu spatũ. oz aut
effectũ esse eãe pportioatũ. z io bonu qd
proprie z pñcipaliter a deo spare debemus
e bonu ifinitu qd pportioat vtuti dei adiu
uant. nã ifinite vtutis e ppriu ad ifinitu bo
nu pducere. B at bonu e vita eña q i fruitõe
ipi dei cõsistit. no. n. minus aliqd ab eo spã
du e qz fit ipe: cu no fit minor ei bonitas per
qua bona creature coicat qz eius essentia. z
io ppriu z pñcipale obz spei e bñtudo eña
Ad pmu g dicendu q bñtudo eña pfecte
qdẽ in cor hois nã ascedit: ut. f. cogsci possit
ab hoie viatore q z qlis fit: s3 fm coez rone
. f. boni pfecti cadere pot i app hẽsioe hois
z hoc mo motus spei i ipaz consurgit vñ z fi
gnãt aplus dic. spes icedit vsqz ad interiora ve
lamis: qz id qd spamus e nob qñi adhuc ve
latu. **A**d secudu dicendu q qcuqz alia bona
no debem a deo petere nisi i ordine ad bñ
tudine eña vñ z spes qdẽ pñcipaliter respicit
bñtudine eña. Alia võ q petit a deo respi
cit scõario in ordine ad bñtudine: sicut z fi
des pñcipaliter qdẽ respicit deu: z scõario re
spicit ea q ad deu ordinatur: ut s dictu e.
Ad tñu dicendu q hõ q anhelat ad aliquod
magnu: paruũ videt oẽ aliud qd e eo min.
z io hois spãti bñtudiez eña habito r spectu
ad istã spes: nihil aliud e arduu: s3 habito re
spectu ad facultatẽ spantis: pñt etiã qdã alia
esse ardua: z fm hoc eoz pot esse spes in or
dine ad pñcipale obm

Ad tertiu sic proce
dit. Videt q aliqs possit spare alci bñtudi
ne eña. Dic. n. apus ad Phil. p. Confidens
b ipz qz cepit i vob op bonu pficiet vsqz i
die xpi Jhu. pfectõ at illi diei erit bñtudo

eterna. g̃ aliqs p̃t alii spare b̃titudine ẽtnā
¶ Ea q̃ a deo petim⁹ sp̃am⁹ obtinere ab
 eo. s; a deo petim⁹ q̃ alios ad b̃titudine ẽt
 nā p̃ducatur. s̃m illud Jaci. vlt. **D**rate p̃ inui
 cē ut saluemini. g̃ possum⁹ aly⁹ spare b̃titudi
 diez ẽtnā. **¶** **S**pes ⁊ despatio sūt d̃ eodē. s; aliqs p̃t
 despare d̃ b̃titudine ẽtnā alicuius alioqn frustra
 diceret **Aug⁹** i li⁹ d̃ ṽbis d̃ni. d̃ nemi eē despatū dū
 viuit. g̃ ẽt p̃t spare aliqs alii vitā ẽtnā. **¶** **S**z d̃ ẽ q̃ **Aug⁹** dic
 enchiridion q̃ spes nō ē nisi rex ad deū pri
 nentiū q̃ curā eoz q̃ spem h̃nt gerere phibet
¶ **R**: dicēdū q̃ spes p̃t esse alicui⁹ duplici
 ter. **U**no⁹ absolute. ⁊ sic ē solū boni aduū ad
 se p̃tinet. **A**lio⁹ ex p̃sūptōe alteri⁹. ⁊ sic p̃t
 esse ẽt eoz q̃ ad aliū p̃tinet. **A**d cuius euidē
 tiā sciendū ē q̃ amor ⁊ spes i h̃ differūt q̃
 amor iportat quādā vnionē amātis ad ama
 tū. spes at iportat quēdā motū siue proten
 sionē appetitus i aliq̃ bonū arduū: vmo at
 ē aliq̃ distinctoz. ⁊ iō amor directe p̃t re
 spicere aliū quē sibi aliqs vnit p̃ amorē h̃ns
 eū sicut seipm. motus at sp̃ ē ad p̃priū termi
 nū p̃portionatū mobili. ⁊ iō spes directe re
 spicit p̃priū bonū: nō aut qd̃ ad aliū p̃tinet:
 s; p̃sū p̃posita vnione amoris ad alterz iaz ali
 qs p̃t spare ⁊ desiderare alii vitā ẽtnā i q̃stū
 ē ei vnit p̃ amorē. **E**t sicut ē eadē ṽtus car
 ritatis q̃ qs diligit deū seipm ⁊ p̃ximū: ita ẽt
 eadē ṽtus spei qua qs spat sibi i p̃ ⁊ aly. **E**t
 p̃ hoc p̃z responsio ad obiecta.

Ad quartū sic proce
 diē. **V**idē q̃ aliqs possit licite spare i hoīe
 Spei. n. obz ē b̃tudo ẽtnā. s; ad b̃tudinē
 ẽtnā p̃sequēdā adiuuamur patrocinijs scō
 rū. **D**icit. n. **B**reg⁹ i p̃ dialog. q̃ p̃destinatio
 iuuat p̃cibus scōz. g̃ aliqs p̃t i hoīe spare.
¶ **S**i nō p̃t aliqs spare i hoīe nō effz re
 putādū alicui i vitū q̃ in eo aliqs spare nō
 possit. s; h̃ de q̃busdā i vitū dicit: ut p̃z **Jer**
 9: **U**nusq; a p̃ximo suo se custodiat: ⁊ in
 oī s̃re suo nō h̃eat fiduciā. g̃ licite p̃t aliquis
 spare i hoīe. **¶** **P**etitio ē i p̃teratiua spei
 sicut dictū ē. s; licite p̃t hō aliqd̃ petere ab
 hoīe. g̃ licite p̃t spare d̃ eo. **¶** **S**z d̃ ẽ qd̃ d̃r
Jerē. i. 7: Maledictus hō q̃ ofidit i hoīe.
R: dicēdū q̃ spes sicut d̃cū ē: duo respicit. **I**
 bonū qd̃ obtinere itēdit: ⁊ auxiliū p̃ qd̃ illō
 bonū obtinet. **B**onū aut qd̃ aliqs spat obti
 nendum habet rōnem cāe finalis: auxiliū at

p̃ qd̃ aliqs spat illud bonū obtinere habz rō
 nē cāe efficiētis. **I**n genē at ṽtriusq; cāe h̃ue
 nit p̃ncipale ⁊ scōzariū. p̃ncipale. n. finis est
 finis vltimus. scōzariū aut ē bonū quod est ad
 finē. **S**icut p̃ncipalē cā agens est p̃mū agens
 scōzaria ṽo cā efficiēs ē agens scōzariū instra
 le. spes aut respicit b̃tudinē ẽtnā sicut finē
 vltimū: oīnū aut auxiliū sicut p̃mā cāz idu
 centē ad b̃tudinē. **S**ic g̃ nō licet spare ali
 qd̃ bonū p̃ter b̃tudinē sicut vltimū finē: s; solū
 sicut id qd̃ ē ad finē b̃tudinis ordinatū
 ita etiam nō licet spare d̃ aliquo hoīe uel de
 aliq̃ creatura sicut d̃ p̃mā cā mouēte i b̃titudi
 ninē. licet aut spare d̃ aliq̃ hoīe ul' de aliqua
 creatura sicut d̃ agēte scōzario ⁊ istali p̃ qd̃
 aliqs adiuuat ad q̃cūq; bona p̃sequenda in
 b̃titudine ordinata: ⁊ h̃ mō ad scōs cōuertī
 mur: ⁊ ab hoībus ẽt aliq̃ petimus: ⁊ vitupan
 tur illi d̃ qd̃ aliq̃ f̃idere n̄ p̃t ad auxiliū se
 redū. **E**t p̃ h̃ p̃z r̃f̃isio ad obiecta.

Ad quintū sic proce
 diē. **V**idetur q̃ spes nō sit ṽtus theologica.
Virtus. n. theologica ē q̃ habz deū p̃ obo. s; spes
 n̄ h̄z solū deū p̃ obo: s; ẽt alia bona q̃ a
 deo obtinere sp̃am⁹. g̃ spes n̄ ē ṽtus theolo
 gica. **¶** **V**irtus theologica n̄ consistit i me
 dio duoz ṽtū: ut s̃ habitū ē. s; spes consistit
 i medio p̃sūptōis ⁊ despatōis. g̃ spes nō ē ṽ
 tus theologica. **¶** **E**xpectatio p̃tinet ad
 longanimitatē q̃ ē ps fortitudis. cū g̃ spes sit
 qd̃ expectatio. vidē q̃ spes n̄ sit ṽtus theo
 logica: s; moral. **¶** **O**bm spei ē arduum
 s; tendere i arduz p̃tinet ad magnanimita
 tē q̃ ē ṽtus moralis. g̃ spes ē ṽtus moralis ⁊
 n̄ theologica. **¶** **S**z d̃ ẽ q̃. **i. Cor. i. 3: n**ume
 rat spes fidei ⁊ caritati q̃ sūt ṽtutes theolo
 gice. **R**: dicēdū q̃ cū d̃c̃e specificē p̃ se d̃i
 uidat gen⁹: oīz attēdere ṽnde habeat spes rō
 nē ṽtutis ad h̃ ut sciamus sub q̃ d̃ria ṽtutis
 collocetur. **D**ictū ē aut s̃ q̃ spes habet rōnē
 ṽtutis ex h̃ q̃ attigit sup̃mā regulā h̃ūanoz
 actū: quā attingit ⁊ sicut p̃mā cāz efficiētē
 inq̃stū ei⁹ auxiliū inicit: ⁊ sicut vltimā cāz fi
 nalē inq̃stū ei⁹ fruitōe b̃tudinē expectat. **E**t
 sic p̃z q̃ spei inq̃stū ē ṽtus p̃ncipale ei⁹ obm ē
 de' cū g̃ i h̃ consistat rō ṽtutis theologice q̃ de
 uz habeat pro obo: sicut s̃ dictū ē: manifestuz
 ē q̃ spes ē ṽtus theologica. **¶** **A**d p̃mū g̃ d̃i
 cēdū q̃ q̃cūq; alia spes adipisci expectat:
 sperat i ordine ad deū sicut ad vltimū finē

ga ē. ⁊ ga īgrētīb⁹ se remunerator est. Unde manifestū ē qd fides pcedit spem. Ad pri mū qd dīcēdū qd sicut glo. ibidē subdit. spes dicit introit⁹ fidei. i. rei cred te: ga p spem intrat ad vidēdū id qd credis. Vel pot dicit qd ē introit⁹ fidei. ga p eā hō intrat ad hoc qd stabilitat ⁊ pficiat ī fide. Ad secūdū dīcē dū qd ī diffinitōe fidei ponit res spanda ga p pūū obm fidei nō ē apparēs fm seipm. vñ fuit necessariū ut qdā circūlocutiōe dīgrē tur p id qd cōsegt ad fidē. Ad tēū dīcēdū qd nō oīs act⁹ meritorū hz spem pcedētē: s; sufficit si habeat cōcomitate uel cōsequētes.

Ad octauum sic pro

cedit. Uidef qd caritas sit pōr spe. Dic. n. Amb⁹ sup illud Luce. 17. Si būeritis fidē sicut granū sinapis ⁊c. ex fide ē caritas. ex caritate spes. s; fides ē pōr caritate. c. g caritas ē pōr spe. P. Aug⁹ dīc. 14. d. cum. dei qd boni mor⁹ atq; affect⁹ ex amore ⁊ scā caritate veniūt. s; spare fm qd ē act⁹ spei ē qdā bon⁹ ai mor⁹. g. deriuatur a caritate. P. Vg⁹ dīc. 26. dif. 1. t. y libri s. n. i. q. q. spes ex merit⁹ pueit qd pcedūt nō solū rē spata s; eti am spem quā nā pīt. caritas. g. caritas ē pōr spe. S; 3. ē qd aplūs dīc. i. ad 1. timo. p. Finis pcepti caritas ē de cord⁹ puro ⁊ scia bōa. glo. i. spe. g. spes ē pōr caritate. R. dō qd duplex ē ordo. Un⁹ qdē fm viā gnātiōis ⁊ nāe: fm quē ipscī p⁹ ē pfectō. Ali⁹ at ordo ē pfectiōis ⁊ forme: fm quē pfectū nālī puf ē ī pfecto. fm g. p mū ordinē spes ē pōr caritate. qd sic p. ga spes ⁊ oīs appetitiū mor⁹ ex amore deriuat: ut s; hitū ē cū de passiōi bus ageret. Amor at qdā ē pfect⁹ qdā imp fect⁹. Perfect⁹ qdē amor est qd aliq; fm se amat: ut puta cū aliq; fm se vult alicui bo nū: sic hō amat amicū. Impfect⁹ amor ē qd qd amat aliqd nō fm ipm s; ut illud bonū sibi ipi pueniat: sicut hō amat rē quā ocu piscit. p. n. aut amor dei pīnet ad caritatez qd inheret deo fm se ipm. s; spes pīnet ad se cū dū amorē: ga ille qd spat aliqd sibi obrinē intēdit. ⁊ iō ī viā gnātiōis spes ē pōr carita te. Sic. n. aliq; ītroducīt ad amādū deū p h qd tīnēs ab ipō puniri cessat a pctō: ut Aug⁹ dīc sup p m. a. canonicā Johis: ita etiā spes ītroducīt ad caritatē īq; aliq; spans remunerari a deo accēdit ad amādū deum ⁊ huādū pcepta ei. s; fm ordinē pfectionis

caritas pōr ē nālī. ⁊ iō adueniēte caritate spes pfectior reddīt: ga dō amicis marie spe ram. ⁊ hō mō dicit amō qd spes ē ex carita te. Un⁹ p. m. sio ad p m. Ad secūdū dīcē dū qd ipel ⁊ oīs mor⁹ appetitiū ex amore p ueit aliq; q. s. aliq; amat bonū expectatū. s; nō oīs spes pueit a caritate s; solū mor⁹ spei formate q. i. aliq; spat bonum a deo ut ab amico. Ad tēū dīcēdū qd mgt loq; de spe fōrta quas nālī pcedit caritas ⁊ merita ex caritate causata.

Deinde consi derādū ē de subiecto spei. Et circa hō qd rūt quor. pmo vtz vtzus spei sit in voluntate sicut ī subiecto. 2. vtzus sit in beatis. 3. vtz sit in d. n. at. 4. vtzus in viatorib⁹ habeat certitudinem.

Ad primū sic proce

dīt. Uidef qd spes nō sit ī voluntate sic ī subo spei. n. obm ē bonū arduū vt s; dicitur: et arduū aut nō ē obm voluntatis s; irascib. iūs g. spes nō ē in voluntate sed in irascibili. P. Et ad qd vnum sufficit: supflue apponi tur aliud. s; ad pīciendū potētiā voluntatis suf ficit caritas qd ē pīctissima vtzū. g. sp. s; nō ē in voluntate. P. Una potētiā nō pōt fil eē ī duob⁹ actib⁹: sic intellect⁹ nō pōt fil mltā itelligē. s; act⁹ spei fil pōt eē cū actu carita tis. g. cū act⁹ caritatī māifeste pīneat ad vo lūt. atē: act⁹ spei nō pīnet ad ipaz. sic g. spes nō ē ī voluntate. S; 3. Aia nō ē capax dei nisi fm mētē in qd ē memoria itelligētia ⁊ vo lūtas: ut p. p. Aug. in li. de trim. s; spes est vtz⁹ theologica hns deū p obō. cū g. nō sit ne q; ī memoria neq; in itelligētia qd pīnet ad vī cōgscitiūā: reliquit qd sit ī voluntate sicut ī subo. R. dīcēdū qd sicut ex p dca pater: hit⁹ p act⁹ cogscūt. act⁹ at spei ē qd az mo tus appetitiue pīs: cū sit ei⁹ obm bonū. Cū aut duplex sit appetit⁹ ī hoīe. s. appetit⁹ sen sitiu⁹: qd diuidit p irascibile ⁊ occupabilez; ⁊ appetit⁹ itellectiu⁹ qd vtz volūtal ut ī p hitu est: illi mor⁹ qd sūt ī appetitu inferiori sūt cū passione: in superiori aut sine passione ut ex s; dicitis p. act⁹ aut vtzū spei nō pōt pīnere ad appetitū sēsitiuū: ga bonū qd ē obiectū pncipale hui⁹ vtzutis nō ē aliqd bonūz sēsi bile s; bonū dīnū. ⁊ iō spes est in appetitu

superiori q̄ dicit̄ volūtas sicut i subo: nō autē
in appetitu inferiori ad quē p̄inet irascibil.

Ad p̄mū q̄ dicit̄ q̄ irascibilis obm̄ ē
arduū sensibile. obm̄ autē virtutis spei ē arduū
intelligibile ut̄ pot̄. supra intellectū existēs
Ad secundū dicit̄ q̄ caritas sufficiēter
p̄ficiat volūtatē q̄tū ad vñū actū q̄ ē diligere
regrit̄ at̄ alia v̄t̄ ad p̄ficiēdū ipsa n̄ fm̄ aliū
actū eius q̄ ē sperare. **A**d t̄tū dicit̄ q̄
q̄ motus spei et motus caritatis h̄nt ordinē ad
iūicē: ut ex s̄ dicit̄ p̄. vñ nihil p̄hibz̄ v̄trūq̄
motū s̄l̄ eē vñ. potētie: sicut et intellect̄ pot̄
s̄l̄ m̄lta intelligē ad iūicem ordinata: ut i p̄ba
bitum est.

Ad secunduz sic pro

cedit. **V**idēt q̄ spes sit i beatis. **E**ps. n. a p̄n
cipio s̄ne ceptios fuit p̄fect̄ cōph̄sor. sed
ipse h̄nt̄ spem: cū ex ei⁹ p̄sona dicit̄ i ps̄: In
te dñe sp̄avi: ut glo. exponit. q̄ in beatis p̄t
eē spes. **S**ic adeptio b̄titudis ē q̄daz
bonū arduū: ita etiā eius cōtinuatio. s̄z hoies
an̄q̄ b̄titudinē adipiscāf̄ h̄nt̄ spem d̄ b̄tū
dis adeptioe. q̄ p̄ q̄ s̄nt̄ b̄titudinem adepti
p̄nt̄ sp̄are b̄titudinis cōtinuatioe. **P**er
virtutē spei p̄t̄ aliq̄s b̄titudines sp̄are nō solū
sibi: s̄z etiā alijs ut s̄ dicit̄ ē. b̄t̄ q̄ s̄nt̄ i patria
sperāt b̄titudiez alijs: aliq̄n nō rogaret̄ pro
eis. q̄ i b̄tis p̄t̄ eē spes. **A**d b̄titudinē
scōz p̄inet nō solū gl̄ia aie s̄z etiā gl̄ia corpo
ris. s̄z aie scōz q̄ s̄nt̄ i patria expectāt̄ adhuc
gl̄oriā corporis: ut p̄z Apoc. 6. et 12. sup̄. **H**er̄
ad lr̄am. q̄ spes p̄t̄ eē in b̄tis. **S**z ē q̄d
ap̄lus dicit̄ ad Ro. 8. q̄d videt̄ q̄s: q̄d sp̄at. s̄z
b̄t̄ fruūt̄ dei visioe. q̄ in eis spes locū nō h̄z.
Ro dicit̄ q̄ subtracto eo q̄d dat sp̄em
rei soluit̄ sp̄es: et res nō p̄t̄ eadē remanere:
s̄c̄ remota s̄ra corporis n̄alis nō remanet
idē fm̄ sp̄em. spes at̄ recipit sp̄em a suo obo
p̄ncipali sicut et cete virtutes: ut ex s̄ dicit̄ p̄z
Obm̄ at̄ p̄ncipale eius est b̄tudo eina fm̄
q̄ ē possibilis haberi ex auxiliō dñi ut s̄ dic
tū ē. **Q**uia q̄ bonū arduū possibile nō cadit
sub rōe spei nisi fm̄ q̄ ē futuruz: iō cū beati
tudo iā n̄ fuerit s̄f̄a s̄z p̄s̄: nō p̄t̄ ibi eē v̄t̄
spei. et iō spes sicut et fides euacuat̄ in patria
et neutrū eoz i beatis eē p̄t̄. **A**d p̄mū
q̄ dicit̄ q̄ x̄ps̄ et si eēt cōph̄sor et per cōs
b̄tis q̄tū ad dñā fruitiōz: erat t̄n̄ s̄l̄ viator
q̄tū ad passibilitatē n̄ae quā adhuc gerebat
et iō gl̄iam ip̄assibilitatis et immortalis sp̄are

potuit: nō t̄n̄ ita q̄ haberet virtutē spei: q̄ n̄ re
spicit gl̄iam corporis sicut p̄ncipale obm̄ sed
pot̄ fruitiōez dñā. **A**d secunduz dicit̄ q̄
q̄ b̄tudo scōz dicit̄ vita eina: q̄a p̄h̄ q̄ dō
fruūt̄ efficiūt̄ q̄dā mō p̄ticipes eētitas dñe
q̄ excedit oē tēp̄. et ita cōtinuatio b̄titudinis
nō d̄r̄sificat̄ p̄ p̄s̄ p̄teritū et futurū. et iō beati
nō h̄nt̄ spem de cōtinuatioe b̄titudinis: s̄z h̄nt̄
ipsā rē: q̄a nō ē ibi rō futuri. **A**d t̄tū dicit̄
q̄ dū q̄ durate virtute spei eadē spe aliq̄s sperat
b̄titudinē sibi et alijs: s̄z euacuata spe i beatis
fm̄ quā sp̄abāt sibi b̄titudinē: sp̄ant quidez
alijs b̄titudinē s̄z nō virtute spei sed magis ex
amore caritatis: sicut etiā q̄ h̄z caritatez dei
eadē caritate diligit̄ p̄ximū. et t̄n̄ aliquis p̄t̄
diligē p̄ximū: nō h̄nt̄ virtutē caritatis: s̄z alio
q̄dā amore. **A**d q̄rtū dicit̄ q̄ cū spes sit
virt̄ theologica h̄nt̄ deum p̄ obo: p̄ncipale
obm̄ spei ē gl̄ia aie q̄ in fruitiōe dñā cōsistit
nō aut̄ gl̄ia corporis. gl̄ia etiā corporis et si ha
beat rōnē ardui p̄ op̄ationē ad n̄am h̄m̄anā:
n̄ t̄n̄ h̄z rōnē ardui h̄nt̄ gl̄iam aie. tū q̄a gl̄ia
corporis ē m̄mū q̄dā i op̄atioe ad gl̄oriāz
aie. tū etiā q̄a h̄nt̄ gl̄oriā aie h̄z iam sufficiēt̄
causam gl̄orie corporis.

Ad tertium sic proce

dit. **V**idēt q̄ i dānatis sit spes. **D**iabolus. n̄
ē dānat⁹ et p̄nceps dānatoz: fm̄ illud **M**at̄h
25. **I**te maledicti i lignē et̄nū q̄ patus ē dia
bolo et angel⁹ ei⁹. s̄z diabolus h̄z sp̄em: fm̄ illud
Job 41. **E**cce spes ei⁹ frustabit̄ eū. q̄ videt̄
q̄ dānati habeāt̄ spes. **S**ic fides ē s̄f̄ta
et i s̄f̄mis: ita et spes. s̄z fides i s̄f̄mis p̄t̄ eē i
d̄monib⁹ et dānat⁹ fm̄ illud **J**ac. 2. **D**emōel
credūt̄ et contremiscunt. q̄ videtur q̄ etiam
spes i s̄f̄mis p̄t̄ esse i dānatis. **N**ul
li hoium p̄ mortez accrescit meritū uel de
meritū q̄d in vita nō h̄nt̄: fm̄ illud **E**ccl̄esia
stes. xi. **S**i ceciderit lignū ad austrū aut ad
aglonē: in q̄ loco ceciderit ibi erit. s̄z m̄lta q̄
dānabūt̄ h̄uerūt̄ i hac vita spem nūq̄ despe
rātes. q̄ etiā i s̄f̄a vita spem habebūt̄. **S**z
q̄tra ē q̄ spes cāt̄ gaudiū fm̄ illud **R**o. 12. **S**pe
gaudētes. s̄z dānati nō s̄nt̄ i gaudio s̄z i
dolorē et luctu s̄z illud **Y**sa. 65. **S**erui mei lau
dabunt̄ p̄ exultatioe cordis: et vos clamabit̄
p̄ dolore cordis. et p̄ cōtritiōe sp̄is ululabit̄
q̄ spes nō ē i dānatis. **R**o dicit̄ q̄ sicut
de rōne b̄titudinis ē ut i ea q̄ref voluntas
ita de rōne pene ē ut id q̄d p̄ pena in s̄f̄igif

voluntati repugnet: n̄ aut̄ p̄t̄ voluntatē geta-
re uel ei repugre qd̄ igrat̄. Et iō Auḡ dicit
sup̄ Gen̄. ad lram q̄ angeli p̄fecte b̄ti esse n̄
p̄oer̄at in p̄mo statu an̄ cōfirmationē ul̄ lap-
sū cū n̄ eēt̄ p̄scȳ sui euēt̄. Regr̄it̄. n. ad p̄-
fectā z̄ verā b̄titudinē ut aliqs cert̄ fit d̄ sue
b̄titudinis p̄petuitate: alioquin voluntas nō
getaret̄. sicut etiā cū p̄petuitas d̄anatiōis p̄ti-
neat ad penā d̄anator̄: nō vere h̄rent rōnez
pene nisi voluntati repugr̄ēt. qd̄ eē n̄ posset
si p̄petuitatē sue d̄anatiōis igr̄aret̄. et iō ad
cōditionem miserie d̄anator̄ pertinet ut ip̄i
sciant q̄ nullo mō possūt d̄anatiōez euader̄
z̄ ad b̄titudinē puenire. Un̄ d̄r̄ Job. 15. Nō
credit q̄ reuerti possit d̄ tenebris ad lucem
v̄n̄ p̄ q̄ nō p̄t̄ apprebēdē b̄titudinēz ut bo-
nū possibile: sicut nec b̄ti ut bonū futur̄. et
iō neq̄ in b̄tis neq̄ i d̄anatis ē spes. s̄ i via
tozib̄ siue sint in vita ista siue i purgatorio
pōt̄ eē spes: q̄a v̄trobiz̄ apprebendūt b̄titudi-
dinē ut futur̄ possibile. Ad p̄mū ḡ dicit̄
dū. q̄ sic Greḡ d̄c. 33. moral. b̄ d̄r̄ de dia-
bulo s̄m mēbra ei⁹ q̄z spes ānullabit̄. Vel si
telligat̄ d̄ ip̄o diabolo pōt̄ referri ad spem
qua spat se de sc̄is victoriā obtinere: sc̄dm̄
illud qd̄ s̄ p̄miserat. h̄z fiducia q̄ iordanis
isuat̄ i ose⁹. h̄ at̄ n̄ ē spes de q̄ loq̄mur.
Ad secūdū dicit̄ dū q̄ sic Auḡ d̄c i enchiri-
dion. fides ē z̄ malay rex z̄ bonay. z̄ p̄terita
rū z̄ p̄ntiū z̄ futuray: z̄ suay z̄ alienarū. sed
spes n̄ ē nisi rex bonay fururay ad se p̄tinē-
tiū. z̄ iō magi pōt̄ eē fides i formis i d̄anati-
ōis spes. q̄a bona d̄ina n̄ sūt eis futura possi-
bilia: s̄ sūt eis absētia. Ad t̄tiū d̄c q̄ d̄fec-
tus spei in d̄anatiōe n̄ variat d̄meritū: sic nec
euacuatio spei in b̄tis auget meritū. s̄ v̄trū
q̄ cōtingit prop̄ mutationem status.

Ad quartum sic pro

cedit̄. Videt̄ q̄ spes viator̄ nō habeat certi-
tudinē. Spes. n. ē i voluntate sicut i subo. s̄z
certitudo nō pinet ad voluntatē s̄z ad itellec-
tū. ḡ spes n̄ h̄z certitudinē. P̄. Spes ex ḡtia
z̄ meritis puenit ut s̄ d̄c̄m̄ ē. s̄z in hac vita
scire p̄ certitudinē nō possum⁹ q̄ ḡram ha-
beam⁹ ut s̄ dictū ē. ḡ spes viator̄ nō h̄z cer-
titudinē. P̄. Certitudo eē nō pōt̄ d̄ eo qd̄
pōt̄ deficere. s̄z ml̄ti viatores h̄ntes spem de-
ficiūt a cōsecutione b̄titudinis. ḡ spes viator̄
nō h̄z certitudinē. S̄z ē q̄ spes ē certa
expectatio fut̄e b̄titudinis sicut inḡr̄ d̄c. 26

dis. t̄cȳ s̄ntay. qd̄ pōt̄ accipi ex b̄ qd̄ dicit̄. z̄
ad Thimot̄. p̄. Scio cui credidi. z̄ cert⁹ sū
q̄a potēs ē depositū meū suare. P̄. dicit̄
dū q̄ certitudo iuenit̄ in aliquo dupliciter
essentialit̄ z̄ participatiue. Essentialit̄ qd̄
iuenit̄ i vi coḡscitiua. Participatiue aut̄ in
oī eo qd̄ a vi coḡscitiua mouet̄ ifallibilē ad
finē suū. s̄m quē modū dicit̄ q̄ nā certitu-
dinalit̄ opaf̄ tanq̄ mota ab intellectu d̄ino
certitudinal. ē mouētē v̄nūq̄q̄z ad suū finē
Et p̄ hūc etiā modū v̄tutes morales certius
arte dicit̄ opari i q̄tū p̄ modū nas̄ e mouēt̄
a rōne ad suos act⁹. z̄ sic etiā spes certitū-
dinalit̄ tēdit in suū finē q̄si p̄cipās certitu-
dinē a fide q̄ ē i vi coḡscitiua. Un̄ p̄z r̄isio ad
p̄mū. Ad secūdū dicit̄ dū q̄ spes n̄ inmitit̄
p̄ncipalit̄ ḡre iam h̄ite s̄z d̄ine oīpotentie et
m̄ie: p̄ quā etiā q̄ ḡram nō h̄z eā d̄seq̄ pōt̄ ut
sic ad vitā et̄nā pueniat. d̄ oīpotētia aut̄ dei
z̄ m̄ia ei⁹ cert⁹ ē q̄cūq̄z fidē h̄z. Ad t̄tiūz
dicit̄ dū q̄ h̄z q̄ aliq̄ h̄ntes spes d̄ficiant a cō-
secutione b̄titudinis cōtingit ex defectu libe-
ri arbitry ponētis obstaculū p̄cti: nō aut̄ ex
d̄fectu d̄ine potētie ul̄ misericordie cui spes
initit̄. v̄n̄ b̄ nō p̄iudicat certitudinē spei.

Deinde consi

derādū ē d̄ dono timor̄. Et
circa b̄ q̄r̄it̄ duodecim. p̄
v̄tz deus debeat timeri. 2°
de diuisione timoris i timo-
rem filialē: initialē: fuilē. z̄ m̄idanū. 3° v̄tz
timor m̄idan⁹ sp̄ fit mal⁹. 4° v̄tz timor fuil-
lis fit bon⁹. 5° v̄tz fit idē i suba cū filiali. 6°
v̄trum adueniente caritate excludat̄ timor
fuillis. 7° v̄tz timor fit initialis sapie. 8° v̄truz
timor initialis fit idē in suba cū timore filia-
li. 9° v̄tz timor fit donū sp̄s sc̄i. 10° v̄tz cref-
cat crescēte caritate. 11° v̄tz manet i patria.
12° qd̄ r̄ideat ei i b̄titudinē b̄ z̄ fructibus.

Ad primuz sic proce

d̄it̄. Videt̄ q̄ de timeri nō possit. Obm̄. n.
timoris ē malū futur̄ ut s̄ habitū ē. s̄z de⁹ ē
expers oīs mali: cū fit ip̄a bonitas. ḡ de⁹ t̄i-
meri nō pōt̄. P̄. Timor spei opponit̄. sed
spe n̄ habem⁹ de deo. ḡ nō possum⁹ z̄ sil̄ eū
timē. P̄. Sic ph̄sus d̄c i 2° rethorice. illa
timem⁹ d̄ qb̄ nob̄ mala pueniūt. s̄z mala n̄
pueniūt nob̄ a deo: s̄z ex nob̄ipsis: s̄m illd̄
D̄sce. 15° Perditō tua ex te iūrl̄: ex me auxiliū

timū. q̄ deo timeri nō debet. ¶ **S**35 ē qd̄ d̄r
Jere. x°. Quis nō timebit te o rex gentiū. Et
Malach. p̄. Si ego d̄s: vbi timor meus.
R̄ dicēdū q̄ sic spes h̄ duplex obm: q̄rū vnū
ē ipsū bonum futurū cui adeptōez qs̄ expec
tat: aliud at̄ ē auxiliū alicui⁹ p̄ quez expectat
se adipisci qd̄ sperat. ita etiā z timor duplex
obm habere pōt: q̄rū vnū ē ipsū malū qd̄ hō
refugit aliud autez ē illud a q̄ malū puenire
pōt. p̄ q̄ mō deus q̄ ē ipsa bonitas obm timor
eē nō pōt: s̄ 2° mō pōt eē obm timoris iq̄rū
s. ab ipso uel per p̄parationē ad ipsū nob̄ pōt
aliq̄d malū iminē. ab ipso qd̄ ē pōt nob̄ iminē
malū pene qd̄ nō ē simpliciē malū s̄ fm̄ qd̄:
bonū aut̄ simpliciē. Cū. n. bonū dicat̄ in ordi
ne ad finē: malū at̄ importat hui⁹ ordi: pri
uationē. illud est malū simpliciē qd̄ excludit
ordinē a fine vltimo qd̄ est malū culpe. malū
aut̄ pene ē qd̄ malū inq̄rū p̄uat aliq̄d p̄icu
lare bonū: ē t̄n bonū simpliciē inq̄rū depen
det ab ordine finis vltimi. p̄pationē aut̄ ad
deū pōt nobis malū pene p̄uicere si ab eo se
p̄emur. z p̄ hūc modū de⁹ pōt z debet timeri
¶ **A**d p̄mū q̄ dicēdū q̄ rō illa p̄cedit fm̄ q̄
malū qd̄ hō refugit est timor obm. ¶ **A**d se
cūdū dicēdū q̄ in deo ē cōsiderare z iusticiaz
fm̄ quā peccātes punit z mīam fm̄ quā nos
liberat. fm̄ q̄ cōsiderationē ip̄s⁹ iusticie insur
git in nob̄ timor: fm̄ aut̄ cōsiderationē ip̄s⁹
mie insurgit in nob̄ spes. z ita fm̄ d̄sas rōnes
deus ē obm spei z timoris. ¶ **A**d t̄tium dicē
dū q̄ malū culpe nō ē a deo sicut ab actore:
s̄ ē a nobis ip̄s⁹ inq̄rū a deo recedim⁹. ma
lū aut̄ pene ē qd̄ a deo actore iq̄rū h̄z ratio
nē boni: p̄t. s. ē iustū fm̄ q̄ iuste nob̄ pena ī
figit: s̄ h̄ p̄mordialit̄ ex merito n̄ri p̄cti con
tingat: fm̄ quē modū d̄r Sap. p̄. q̄ de⁹ mor
tē nō fecit: s̄ impy manib⁹ z v̄bis accesserūt
illam.

Ad secunduz sic pro
cedit. Videt q̄ cōueniēt diuidat timor ī fi
lialē: iūrialē: suilē. z mūdānū. Damas. n. in 2°
li° ponit sex spēs timoris. s. segnitie: erubescē
tiā z aliā de qb⁹ d̄ dictuz ē: q̄ in hac diuisione
nō tangūt. q̄ videt q̄ h̄ diuisio timorū sit in
cōueniens. ¶ **S**. Quilibet horū timorū ul̄ est
bon⁹ uel mal⁹. s̄ aliq̄s ē timor. s. nālis q̄ neq̄
bon⁹ ē moralē cū sit ī demonib⁹: sc̄dm̄ illud
Jac. 2°. Demones credūt z tremiscūt. neq̄
etiā ē mal⁹ cū sit ī x̄po: sc̄dm̄ illud Dar. 14°.

Cepit Ihs pauere z tedere. q̄ timor insuffi
ciēt diuidit fm̄ p̄dicta. ¶ **S**. Alia ē habitu
do filij ad patrē. z vxorū ad virū. z fui ad do
minū. s̄ timor filialis q̄ est filij ī p̄pationē ad
p̄ez distiguit a timore suili q̄ ē fui p̄ p̄pationē
ad d̄m. ḡ etiā timor cast⁹ q̄ v̄r eē vxorū
p̄ p̄pationē ad virū debet distigui ab oibus
istis timoribus. ¶ **S**. Sic timor seruilis ti
met penā: ita timor iūrialis z mūdān⁹. n̄ ḡ
debuerūt ad iūicē distigui isti timores.
¶ **S**. Sic cōcupia ē boni: ita etiā timor ē mali
s̄ alia ē cōcupiscentia oculoꝝ q̄ qs̄ cōcupiscit
bōa mūdi: alia ē cōcupia carnis q̄ qs̄ cōcupis
cit delectatiōz p̄paz. ḡ etiā ali⁹ ē timor mū
dan⁹ q̄ qs̄ timet amittē bona ext̄iora. z ali⁹
ē timor hūan⁹ q̄ q̄ timz p̄p̄e p̄fōe d̄rimētū.
¶ **S**35 ē auctoritas m̄gr̄i. 34. dis. t̄ty libri
sniaz. R̄ dicēdū q̄ d̄ timore nūc agim⁹
fm̄ q̄ p̄ ip̄m aliq̄d mō ad deū auertimur uel
ab eo auertimur. Cū. n. obm timoris sit ma
lū q̄nq̄z hō p̄p̄ mala q̄ timet a deo recedit.
z iste dicit̄ timor hūan⁹ ul̄ mūdān⁹. q̄nq̄z at̄
hō p̄p̄ mala q̄ timet ad deū auertit z ei in
beret. qd̄ qd̄ malū ē duplex. s. malū pene
z malū culpe. Si ḡ aliq̄s cōuertat̄ ad deū
z ei libereat p̄p̄ timorē pene erit timor sui
lis. si at̄ p̄p̄ timorē culpe erit timor filialis.
nā filioꝝ ē timē offēsa p̄ris. si at̄ p̄p̄ v̄rūq̄z
est timor iūrialis q̄ ē medi⁹ int̄ v̄rūq̄z ti
morē. Utz at̄ malū culpe possit timeri s̄ hi
tū ē cū de passione timorū ageret. ¶ **A**d p̄i
mū ḡ d̄ q̄ Damas. diuidit timorē fm̄ q̄ ē
passio aie. h̄ at̄ diuisio timorū attēdit ī ordi
ne ad deū ut dictū ē. ¶ **A**d secūdū dicēdū
q̄ bonū morale p̄cipue cōsistit ī cōuersiōe ad
deū. malū at̄ morale ī auersiōe a deo. z ideo
oēs p̄dicti timores morales ul̄ ip̄ortāt ma
lū morale ul̄ bonū. s̄ timor nālis p̄supponit
bono z malo morali. z iō nō cōnumerat inf̄
istos timores. ¶ **A**d t̄tium dicēdū q̄ h̄tudo
sui ad d̄m ē p̄ptatē d̄m̄ suū sibi subyiciēt
s̄ h̄tudo filij ad p̄ez uel vxoris ad virū est
eō: p̄ affectū filij se subdētis p̄ri ul̄ vxorū se
cōiūgētis viro vnione amoris. vii timor fili
alis z cast⁹ ad idē prinēt. q̄a p̄ caritatē amo
rē de⁹ p̄r n̄r efficit: fm̄ illud Ro. 8°. Accepit
sp̄m̄ adoptiōis filioꝝ ī q̄ clamamus abba p̄r
z fm̄ eādē caritatē dicit̄ etiā sp̄s⁹ n̄r fm̄
illud. 2. ad Cor. xi°. Respondi vos vni viro
v̄ginē castaz exhibē x̄po. timor at̄ suilis ad
aliud p̄tinet. q̄a caritatē ī sui rōne nō icludit

Ad q̄rtū dicēdū q̄ p̄dicti tres timores respiciūt penā s̄z diuersimode. nā timor mūdan⁹ siue hūan⁹ respicit penā a deo auertē tē quā q̄nq̄z iūmici dei iūgūt ul' cōmināf. s̄z timor fūilis ⁊ initial respiciūt penā p̄ quam hoīes attrahūt ad deū d̄nit⁹ iſſictā ul' cōminatā: quā qdē penā p̄ncipalit̄ timor fūil respicit: timor autē initialis ſcdario. Ad q̄ntū dicēdū q̄ cadē rōne hō a deo auertit̄ p̄p̄ timorē amittēdi bona mūdana. ⁊ p̄p̄ timorē amittēdi ſcolūmitatē p̄p̄y corpori qa bona extiora ad corp⁹ p̄tinēt. ⁊ iō vterq̄z timor h̄ p̄eodē op̄tat: q̄suis mala q̄ timē ſint diuerſa: ſic ⁊ bona q̄ cupiſcūt. ex q̄ qdē d̄ſitate puenit d̄ſitas p̄ctōz ſm ſpēz: q̄b⁹ tū oībus cōe ē a deo abducere.

Ad tertium sic pro

cedit. Videt q̄ timor mūdān⁹ nō ſp̄ ſit mal⁹. Ad timorē. n. hūanū ſp̄ p̄tinē videt q̄ hoīes reueremur. ſz qdā vitupāf de h̄ q̄ hoīes n̄ reuerent: ut p̄z Luce. iſ. de illo iudice iūq̄ q̄ nec deū timebat nec hoīes reuerēbat. ḡ v̄ q̄ timor mūdān⁹ nō ſp̄ ſit mal⁹.

Ad timorē mūdānū videt̄ p̄tinē pene q̄ p̄ptatē ſeculares iſſigūt. ſz p̄ huiuſi nōi penaf puocamur ad bñ agēdū: ſm illud Ro. i. 3.

Uis nō timē ptatē: bonū fac. ⁊ habeb̄ laudē ex illa. ḡ timor mūdān⁹ nō ſp̄ ē mal⁹. Illud qd̄ iēſt nob̄ nālīf nō videt̄ eē maluz: eo q̄ nālīa ſūt nob̄ a deo. ſz nālē ē hoī ut timeat p̄p̄y corpiſ detrimētū ⁊ amiſſionem bonoz t̄paliū q̄b⁹ p̄iſ vita ſuſtētāf. ḡ videt̄ q̄ timor mūdān⁹ nō ſp̄ ſit mal⁹.

Ad q̄ntū dicēdū q̄ d̄nſ d̄c Mat̄. x. Nolite timē eos qui corp⁹ occidūt. ubi timor mūdān⁹ p̄hibet. nihil at̄ d̄nit⁹ p̄hibet niſi malū. ḡ timor mūdān⁹ ē mal⁹. Ad dicēdū q̄ ſic ex ſ̄ d̄ictis p̄z: act⁹ morales ⁊ h̄it⁹ ex obiectis nomē et ſp̄m h̄nt. p̄p̄iū aut̄ obm̄ appetitiui mot⁹ ē bonū finale. ⁊ iō a p̄p̄o ſine oīs mot⁹ appetitiui ⁊ ſpecificaf ⁊ noiāf. Si q̄s. n. cupiditatē noiaret amorē laboris: q̄a p̄p̄ cupiditatē hoīes laborāt: n̄ recte noiaret. nō. n. cupidi laborē q̄rūt ſic finē: ſz ſic id qd̄ ē ad finem ſicut finē at̄ q̄rūt diuitias. vñ cupiditas recte noiāf deſideriū ul' amor diuitiaz qd̄ eſt malū. ⁊ p̄ hūc modū amor mūdān⁹ p̄p̄e d̄r q̄ aliq̄s mūdo inirit̄ tanq̄ ſini. ⁊ ſic amor mūdān⁹ ſp̄ ē mal⁹. timor aut̄ ex amore naſcīt: illud. n. timet hō amittē qd̄ amat: ut pat̄z p̄

Augl. i. li. 83. q̄d̄nū. ⁊ iō timor mūdān⁹ ē qui p̄cedit ab amore mūdano tanq̄ a mala radice. ⁊ p̄p̄ h̄ ip̄e timor mūdān⁹ ſp̄ ē mal⁹.

Ad p̄mū ḡ dicēdū q̄ aliq̄s pōt reuereri hoīes duplicit̄. Vno inq̄tū ē in eis aliq̄d d̄nitū: puta bonū gr̄e uel v̄tutis uel ſaltē nāl̄ dei imaginis. ⁊ h̄ mō vitupant q̄ hoīes non reuerēt. Alio pōt aliq̄s hoīes reuereri iq̄tū deo cōtrariātur. ⁊ ſic laudāt q̄ hoīes nō reuerēt: ſm illud Eccl. 48. de Delia ul' d̄ De liſeo. In diebus ſuis nō p̄tinuit p̄ncipē.

Ad ſecūdū dicēdū q̄ ptatē ſeculares q̄n̄ ſerūt penaf ad retrahēdū a p̄ctō: i. ſ̄ ſūt dei miniſtri: ſm illud Ro. i. 3. Miniſter. n. dei ē videt̄ i irā ei q̄ malū agit. ⁊ ſm h̄ timē ptatē ſecularē nō p̄tinēt ad timorē mūdānū: ſz ad timorē fūilē ul' initialē. Ad t̄tū d̄d q̄ nālē h̄ ē q̄ hō refugiat p̄p̄y corpiſ detrimētū ⁊ d̄na t̄paliū rez. ſz q̄ hō p̄p̄ iſta recedat a iuſticia ē ſ̄ rōnē nālē. vñ p̄iſ d̄c i 3. ethicor̄. q̄ qdā ſūt. ſ. p̄ctōz opa ad que nullo timore aliq̄s debet cogi: q̄a p̄t̄ ē hui⁹ mōi p̄ctā cōmittere q̄z penaf q̄ſcūq̄z pati.

Ad quartum sic pro

cedit. Videt q̄ timor ſeruil⁹ nō ſit bonus. Quia cui⁹ vſus ē mal⁹ ip̄m quoq̄z malū ē. ſz vſus timor̄ fūil⁹ ē mal⁹: qa ſic glo. d̄c Ro. 8. Qui timore aliq̄d facit. ⁊ ſi bonū ſit qd̄ facit: nō t̄i bñ facit. ḡ timor ſeruil⁹ nō ē bonus.

Illud qd̄ ex radice p̄cti ori⁹ n̄ ē bonū. ſz timor ſeruilis ori⁹ ex radice p̄cti: qa ſup illd̄ Job. 3. Quare nō i vulua mortu⁹ ſu: d̄c Greg⁹. Cū ex p̄ctō p̄iſ pena metuit. ⁊ amica ⁊ ānexa dei facies nō amat: timor ex timore ē: nō ex hūilitate. ḡ timor fūil⁹ ē mal⁹.

Si amor caritatis opponit̄ amor mercēnari⁹: ita timori caſto v̄t oppōi timor fūil⁹. ſz amor mercēnari⁹ ſp̄ ē mal⁹. ḡ ⁊ timor ſeruil⁹.

Nullū malū ē a ſp̄ū ſcō. ſz timor ſeruilis eſt a ſp̄ū ſcō. qa ſup illud Ro. 8. Nō accepit̄ ſp̄m ſeruitutis. d̄c glo. Un⁹ ſp̄s ē q̄ facit duos timores. ſ. ſeruilē ⁊ caſtū. ḡ timor ſeruilis nō ē mal⁹. Ad dicēdū q̄ timor ſeruil⁹ ex p̄te ſeruitutis h̄z q̄ ſit mal⁹ ſeruit⁹. n. libertati opponit̄. vñ cū liber ſit qui cā ſui eſt ut d̄r in p̄mo metaph. ſeruus ē q̄ n̄ cā ſui opat̄: ſz q̄ſi ab extriſeco mot⁹. q̄cūq̄ aut̄ ex amore aliq̄d facit q̄ſi ex ſeipſo opatur qa ex p̄p̄a iclinatōe mouet̄ ad opādū. ⁊ iō ſ̄ rōnē ſeruitutis ē q̄ aliq̄s ex amore opet

hic q̄ timor seruilis inq̄tū: seruū est: caritati
contrariā. si q̄ seruilitas eēt d̄ rōne timorū ser-
uilis oporteret q̄ timor seruilis simplicit̄ eēt
mal⁹: sicut adulteriū simplicit̄ ē malū. q̄ id
ex q̄ ē h̄riat caritati. ⁊ p̄inet ad adultē sp̄m
s̄ p̄dicta seruilitas nō p̄tinē ad sp̄m timorū
seruilis: sicut nec iformitas ad sp̄m fidei in-
formis. sp̄s. n. moral̄ h̄ritus ul' actus ex obo
accipit. Ob̄ n̄ aut timorū suū ē pena cui ac-
cidit q̄ bonū cui contrariā p̄a: amē tāq̄ si
nis vltim⁹. ⁊ p̄sequens pena timeat tanq̄
principale malū: quod n̄ origit i nō habēte
caritatē: uel q̄ ordinē i deū sicut i finē. ⁊
p̄sequens pena n̄ timeat tāq̄ p̄cipale ma-
lū qd̄ origit i h̄ite caritatē. nō. n. tollit sp̄s
habit⁹ p̄ h̄ q̄ ei⁹ obiectū l' finis ordiat̄ ad vlti-
miorē finē. ⁊ iō timor seruū fm̄ suā substā-
tiā bon⁹ ē: sed seruilitas ei⁹ ē mala. Ad pri-
mū q̄ dicēdū q̄ verbū illud Auḡ. intelligē
dū est de eo q̄ facit aliqd̄ timore seruili: iq̄tū
ē suū: ut s. nō amet iusticiā: s̄ solū penā t̄e
at. Ad secūdū dicēdū q̄ timor seruilis
scdm̄ suū subiectū nō orit̄ ex timore. sed ei⁹
seruilitas ex timore nascit̄: inq̄tū. s. hō affe-
ctū suū n̄ vult subycere iugo iusticie p̄ amo-
rē. Ad tertū dicēdū q̄ amor mercenari⁹
dicit̄ q̄ deū diligit p̄pter bona tēporalia: qd̄
fm̄ se caritati h̄riat. ⁊ iō amor mercenari⁹ se-
per ē mal⁹. s̄ timor seruū fm̄ suā substā-
tiā ipozat̄ nisi timorē pene siue timeat ut p̄ci-
pale malū: siue nō timeat ut p̄cipale malū

Ad quintum sic pro-

cedit. Videt̄ q̄ timor seruū sit idē i suba cū
timore filiali. Ita. n. videt̄ se habere timor
filial̄ ad seruū: sicut fides formata ad ifor-
mē: quoz vnū ē cū pctō mortali: aliud vō n̄.
s̄ eadē fm̄ substāz ē fides forata ⁊ iformis. q̄
⁊ idē ē fm̄ substāz timor seruū ⁊ filial̄. s̄
habitus diuersificat̄ fm̄ obo. sed idē ē obm̄
timoris seruilis ⁊ filialis: quia vtroq̄ timo-
re timetur deus. q̄ idem ē fm̄ suam substā-
tiā timor seruilis ⁊ timor filialis. s̄ sicut hō
sperat frui deo. ⁊ etiā ab eo b̄nficia obrinē
ita etiā timēz separi a deo: ⁊ penā ab eo pati
s̄ eadē ē spes qua speramus frui deo. ⁊ q̄ spa-
m⁹ alia b̄nficia obrinere ab eo: ut dicit̄ cū. q̄
ēt idē ē timor filialis: q̄ timem⁹ separiōez a
deo. ⁊ timor seruū: q̄ timem⁹ ab eo puniri.
s̄ s̄ ē q̄ Auḡ sup̄ d̄mā cano. Job. dic̄ eē
duos timores: vnū seruū: aliū filialē: ul' castū

1° dicēdū q̄ p̄prie obiectū timorū ē ma-
lū. ⁊ q̄ actus ⁊ habit⁹ distinguūt fm̄ obo: ut
ex s̄ dicti p̄. necē ē q̄ fm̄ diuersitatē maloz
⁊ timores spe differāt. differt at̄ spe malum
pene qd̄ ifugit timor seruilis. ⁊ malū culpe
qd̄ refugit timor filial̄ ut ex s̄ dictis p̄. Un-
de manifestū ē q̄ timor seruilis ⁊ filial̄ non
sūt idē fm̄ substāz: sed differūt spe. Ad pri-
mū q̄ dicēdū q̄ fides formata ⁊ informis n̄
differūt fm̄ obm̄. vtraq̄. n. fides ⁊ credit deo
⁊ credit deū. s̄ differūt solū p̄ aliqd̄ extrise
cū. s. fm̄ presētā ⁊ absentā caritatis. ⁊ ideo
nō differūt fm̄ substāz. s̄ timor filial̄ ⁊ seruū
differūt fm̄ obo. ⁊ ideo nō est similis ratio.
Ad secūdū dicēdū q̄ timor seruilis ⁊ ti-
mor filial̄ n̄ habēt eadē habitudinē ad deū
Nam timor seruilis respicit deū sicut prin-
cipiū in strictiū penā. timor aut̄ filialis re-
spicit deū nō sicut principiū actiū culpe. s̄
poti⁹ sicut terminū a quo refugit separari p̄
culpā. ⁊ ideo ex hoc obiecto qd̄ est deus nō
cōsequitur idē timorē sp̄i: q̄ ⁊ motus natu-
rales fm̄ habitudinē ad aliquem t̄minuz
sp̄i diuersificat̄. nō. n. idē ē motus specie: q̄
est ab albedine: ⁊ qui est ad albedinē. Ad
tertū dicēdū q̄ spes respicit deū sicut prin-
cipiū: tam respectu fruitionis diuine: q̄ re-
spectu cuiuscūq̄ alteri⁹ beneficij. nō autēz
est sic de timore. ⁊ iō n̄ ē similis rō.

Ad sextū sic proce-

ditur. Videtur q̄ timor seruilis n̄ remaneat
cū caritate. Dic̄. n. Auḡ sup̄ cano. Job. q̄
cū cepit caritas habitari: pellit timor q̄ ei⁹ p̄-
parauit locū. s̄ caritas dei diffundit i cor-
dibus nr̄is p̄ sp̄m sc̄m q̄ dat⁹ est nobis ut d̄
Rō. 5. s̄ ubi sp̄s d̄ni ibi libertas: ut d̄. i. ad
Cor. 3. cū q̄ libertas excludat seruitutē vi-
detur q̄ timor seruū expellatur caritate ad-
ueniente. s̄ timor seruilis ex amore sui
causatur iq̄tū pena dimittit p̄p̄riū bonū.
s̄ amor dei expellit amorē sui. facit. n. t̄tēne
re seipsū: ut p̄ p̄ auctoritatē Auḡ. i. 4. d̄ ci.
dei: q̄ amor dei vsq̄ ad t̄tēptū sui facit ciui-
tatē dei. q̄ videt̄ q̄ veniēte caritate timor s̄
nū tollat̄. s̄ s̄ ē q̄ timor suū ē donū sp̄s
sc̄i: ut s̄ dictū ē. s̄ d̄ oia sp̄s sc̄i n̄ tollit adue-
niēte caritate p̄ quā s̄ uul' sc̄i i nob̄ h̄itat. q̄
adueniēte caritate n̄ tollit timor suū. Rō d̄ q̄
timor suū ex amorē sui cā: q̄ ē timor pene q̄ ē
duritū p̄p̄i b̄i. vñ h̄ mō timor pene p̄t stare

eū caritate sicut et amor sui. **Eiusdē. n. rōnis** ē q; hō cupiat bonū suū. et q; timeat eo priuāri. **Amor** autē sui tripliciter se pōt hēre ad caritatem. **Uno. n. mō** dicitur caritati: sicut q; aliq; i amore p̄p̄ri boni finē cōstituit. **Alio vō mō** in caritate includit: sicut q; hō se p̄p̄r deū et i deo diligit. **Tertio mō** a caritate qdē distinguit s; caritati nō cōtrariat: puta cū aliq; diligit seipm sicut rōne p̄p̄ri boni: ita tñ q; i b̄ p̄p̄rio bono nō cōstituat finē. sicut etiā et ad p̄ximū pōt eē aliq; alia sp̄al dilectio p̄t̄r dilectionē caritatis q̄ fundat i deo dū p̄ximus diligit. uel rōne cōmoditatis cōsanguinitatis uel alicui⁹ alteri⁹ cōdictionis hūane q̄ tñ referi bilis sit ad caritatē. **Sic ḡ** et timor pene iclu dit vno i caritate. **Nā** separari a deo ē qdāz pena quā caritas maxie effugit. vñ b̄ p̄tinz ad timorē castū. **Alio** autē mō dicitur caritati sicut q; aliq; refugit penā d̄riam bono suo nāli si cur p̄ncipale malū d̄riū bono qd diligitur vt finis. et sic timor pene nō ē cū caritate. **Alio** timor pene distinguit qdē sicut subam a timore casto: q̄a. s. hō timet malū p̄cale: nō rōne separationis a deo: s; i q̄tū ē nociuū p̄p̄ri boni nec tñ in illo bono cōstituit ei⁹ finis. vñ nec illud malū formidat tanq̄ p̄ncipale malum et talis timor pene pōt eē cū caritate. s; iste timor pene nō d̄r eē suū nisi qñ pena formidat sic p̄ncipale malū: ut ex dicit p̄. et ideo timor in q̄tū seruilis nō manet cū caritate. s; suba timorl seruilis cū caritate manē pōt sic amor serui manē pōt cū caritate. **Ad** p̄ximū ḡ dicēdū q; **Aug**⁹ ibi loq̄r de timore i q̄tū seruilis ē. et sic p̄cedūt alie due rōnes.

Ad septimum sic procedit. **Vidēt** q; timor nō sit initium sapie. **In** itium. n. ē aliqd rei. s; timor nō ē aliqd sapientie: quia timor est in vi appetitiua: sapia autem ē i vi intellectiua. **ḡ vidēt** q; timor non sit initium sapie. **p̄. Nihil** ē p̄ncipiū sui ipsi⁹. s; timor dei ipse ē sapia: ut d̄r **Job. 28. ḡ vidēt** q; timor dei non sit initium sapientie. **p̄. Principio** nō est aliqd prius. s; fides p̄cedit timorē. **ḡ vidēt** q; timor nō sit initium sapientie. **ḡ vidēt** q; timor nō sit initium sapientie timor d̄ni. **p̄. dicēdū** q; initium sapientie pōt aliquid dici dupliciter. **Uno** q̄a ē initium ipsi⁹ sapie q̄tū ad eius essētiā. **Alio** q̄tū ad eius effectū. sicut initium artis sicut ei⁹ essētiā sūt p̄ncipia ex quib⁹ p̄cedit ars.

Initium autē artl sicut ei⁹ effectū ē vnde incipit ars opari. sicut si dicam⁹ q; p̄ncipiū artl edificationis ē fūdamētū: q̄a ibi incipit edificator opari. **Cū** autē sapia sit cōgnitio diuinorū: ut. i. dicit. alit cōsiderat a nob et alit a phis. **Quia** enī vita n̄ra ad dinā fructiōnē ordinat et dirigit sicut quādā p̄ticipatiōnē diuine nature q̄ est p̄grāz: sapia sicut nos nō solū cōsiderat ut est cōgnitiua dei sicut apud phos: s; etiā ut est directiua hūane vite q̄ nō solū dirigitur sicut rōnes hūanas s; etiā scōm rōnes diuinas ut p̄z p̄ **Augl. 12. de trini.** **Sic ḡ** initium sapientie scōm ei⁹ essētiā sūt p̄ma p̄ncipia sapientie q̄ sunt articuli fidei. et sicut b̄ fides dicitur sapientie initium. s; q̄tū ad effectū initium sapientie est vñ sapia incipit opari. et hoc modo timor est initium sapie. aliter tamen timor seruilis. et al. ē timor filialis. **Timor. n. filialis** ē sicut p̄ncipiū extra dispones ad sapientiaz in q̄tū aliq; timore pene discedit a pctō et abilitat p̄ hoc ad sapie effectum. scōm illud **Ecc. p̄. Timor** d̄ni expellit peccatū. **Timor** autē cast⁹ uel filialis ē initium sapientie sicut p̄imus sapie effect⁹. **Cū. n. ad** sapientiaz p̄tineat q; hūana vita reguletur sicut rationes diuinas. **Hinc** oportet sumē p̄ncipiū ut hō deū reuerentat et se ei subiciat. sic. n. cōsequēt in omnib⁹ scōm deū regulabit. **Ad** p̄ximū ḡ dicēdū q; ratio illa ostendit q; timor nō ē p̄ncipiū sapientie q̄tū ad essētiā sapientie. **Ad** secundū dicēdū q; timor dei cōpatitur ad totā vitā hūanam p̄ sapientiaz dei regulatā: sic radix ad arbore. vñ dicit **Ecc. p̄. Radix** sapientie ē timē d̄ni rami. n. illi longeuū. et ideo sicut radix v̄tute dicitur eē tota arbor: ita timor dei d̄r eē sapia. **Ad** t̄riū dicēdū q; sicut dicitur ē: alio mō fides ē p̄ncipiū sapientie. et alio nō timor. vnde d̄r **Ecc. 25. Timor** dei initium dilectionis ē: initium at fidei agglutinandum est ei.

Ad octauum sic procedit. **vidēt** q; timor initialis differat scōm subam a timore filiali. **Timor. n. filialis** ex dilectiōe causat. s; timor initialis ē p̄ncipiū dilectiōis: scōm illud **Ecc. 25. Timor** d̄ni iūctū dilectiōis ē. ḡ timor initialis ē ali⁹ a filiali. **p̄. Timor** initial timet penā q̄ ē obm seruilis timorl. et sic vidēt q; timor initialis sit idem cū filiali. s; timor seruilis est alius a filiali. ḡ etiā timor iūctū ē ali⁹ scōm subaz

a filiali. **P.** Mediu differt eadem rone ab
vtroq; extremoz. s; timoz initialis e mediu
int timore seruile z timore filiale. q; differt
z a filiali z a fili. **S; 3** e q; pfectu z ipse
ctu n diuersificat subam rei. s; timoz iutialis
z filialis differut fm pfectione z ipfectione
causat: ut pz p Aug. sup pma cano. Job. g
timoz iutialis no differt fm subam a filiali.
R. dicedu q; timoz iutialis of ex eo q; est
iutiu. s; cu z timoz seruile z timoz filialis sint
aliq; mo iutiu sapie. vsq; potest aliq; mo iutial
dici s; sic non accipitur iutialis fm q; distin
guat a timore seruili z filiali: sed accipit fm
q; opetit statui iutiu. in qb; ichoaf qda
timoz p inchoatione caritatis. n tñ inest eis ti
moz filialis pfecte: qa nodu p uenerut ad per
fectione caritatis. z io timoz iutialis mo se
bz ad filiale. sicut caritas ipfecta ad pfectam
caritas autē pfecta z ipfecta no differut fm
essentia s; solu scdm statū. z io dicendu e q;
etiā timoz iutialis. put hic sumit no differt
scdm essentia a timore filiali. **Ad** pmut g
dicedu q; timoz q; e iutiu dilectiois e timoz
seruili q; introducit caritate. sicut sera introdu
cit linu: ut Aug. dic. uel si hoc referat ad ti
more iutiale of ee dilectiois iutiu: no abso
lute. sed qstū ad statū caritatis pfecte. **Ad**
secudu dicedu q; timoz iutialis non timet pe
nam sicut ppiū obm: s; inqstū bz aliqd d ti
more seruili aduictū q; scdm subaz manz qdē
cū caritate seruilitate remota. s; act. ei. ma
net qdē cū caritate ipfecta i eo q; no solu mo
uel ad bñ agēdū ex amore iusticie: s; etiā ex
timore pene. s; iste act. cessat i eo q; bz carita
te pfectā q; foris iutit timorem bñte pena:
ut of i. Job. 4. **Ad** tñ dō q; timoz iutialis
e mediu int timore seruile z filiale. no sicut
if ea q; sūt vni. generis. s; sicut ipfectū e me
diū int ens pfectū z no ens: ut dicit i 2. me
taph. qd tñ e idē scdm subaz cū ente pfecto:
differt aut totalit a no ente.

Ad nonum sic proce

dit. **Videf** q; timoz no fit donū spūs sancti.
Nullū n. donū spūs scī opponit vtuti q; etiā
e a spiritu scō. aliogn spūs sanct. eet sibi cō
trari. s; timoz opponit spei q; e vt. g timoz
non e donū spūs scī. **P.** vtutis theologice
ppriū e q; deum habeat p obo. s; timoz bz
deū p obo iqtū de. timet. q; timo n e donū
sed vtus theologica. **P.** Timoz ex amore

oseq; amor ponit qdā vt theologica. g
etiā timoz e vtus theolog. ca qst ad idē pti
nēs. **P.** Greg. dic. 2. moral. q; timoz dat
3 supbia. s; supbie opponit vtus hūilitat. g
etiā timoz sub vtute cōprehendit. **P.** Do
na sūt pfectioza vtutib;: vānt. n. i adiutoriu
vtutū ut Greg. dic. 2. moral. sed spes e pfe
ctioz timore: quia spes respicit bonū: timoz
malū. cū g spes sit virt. non debet dici q; ti
moz sit donū. **S; 3** e q; Ysa. xi. timoz do
mini enumerat int septēz dona spūs sancti.
R. dicedu q; multiplex est timoz: ut s di
ctum e. timoz aut bñan. ut dic Aug. in li
de gra z li. ar. no e donū dei. Doc. n. timore
Petr. negauit xpm. s; ille timoz de q; dcm
est: Illū timete q; pōt aiam z corp. mittere
in gehennā. sicut etiā timoz seruili no e nu
meradus int septēz dona spūs scī. s; sit a spū
scō: qa ut Aug. dic in li. d nā z gra qpōt ha
bere annexā voluntate peccādi. Dona aut spi
rit. scī no pnt ee cū voluntate pcti: qa no sunt
sine caritate: ut dictū e. vñ relinq; q; timoz
dei q; nūerat int septēz dona spūs scī e timoz
filialis sine castus. **Dictū** e. n. s; q; dona spūs
scī sūt qdā hituales pfectioes poten. iaz aie
qb; reddūf bñ mobiles a spū scō sicut virtu
tib; moralib; potētie appetitiue reddūf bñ
mobiles a rōne. **Ad** bñ aut q; aliqd fit bñ mo
bile ab aliq; mouente. pmo regrit ut sit ei
subiectū no repugnās: quia ex repugnantia
mobilis ad mouens iped ē mor. **B** aut fac
timoz filialis uel castus inqstū p ipsū deū re
ueremur. z refugim. nos ipi subducē. z ideo
timoz filialis qst p mū locū tenet ascendendo
int dona spūs scī. vltimū aut descendendo
sicut Aug. dic i li. de sermone dñi i monte.
Ad p mū g dicedu q; timoz filialis no cō
trariat vtuti spei. n. n. p timore filiale time
mus ne nob deficiat qd spam. obtinē p au
xiliū dñi: s; timem. ab bñ auxilio nos subtra
bere. z ideo timoz filialis z spes sibi iuicem
coherēt: z se iuicē pficiūt. **Ad** secūduz di
cedū q; ppiū z pncipale obm timor. e ma
lū qd q; refugit. z p hūc modū de. n pōt ee
obm timor. sicut s dictū e. Et aut p hūc mo
dū obm spei z aliaz vtutū theologicar: qa
p vtute spei n solu iutit dño auxilio ad
adipscendū qcti q; alia bona: s; pncipalit ad
adipscēdū ipsū deū tāq; pncipale bonū. **Et**
idē pz in alijs vtutib; theologici. **Ad** tñuz
dicēdū q; ex b q; amor est pncipiū timor. n

segitur q̄ timor dei nō sit h̄it^o distict^o a caritate q̄ ē amor dei : q̄ amor ē p̄ncipiū oīuz affectiōnū . z tñ in diuersis h̄itib^o p̄ficimur circa d̄f̄as affectiōes in deo : cū amor magis h̄z rōnē v̄tutis q̄ timor : ga amor respicit bonū ad qd̄ p̄ncipalit̄ v̄tus ordinat̄ fm̄ pp̄iaz rōnē : ut s̄ dicit̄ p̄z . z pp̄ hoc etiā spes ponit̄ virtus . timor aut̄ p̄ncipalit̄ respicit malū cui^o fugā ipoztat : vñ ē aliqd̄ min^o v̄tute theologica . **A**d q̄rtū dicēduz q̄ sicut d̄f̄ Eccl̄ . io . initiū sup̄bie hominis apostatare a deo . hoc ē nolle subdi deo : qd̄ opponit̄ timorū filiali q̄ deū reueret̄ . z sic timor excludit̄ p̄ncipiū sup̄bie pp̄ qd̄ daf̄ . s̄ . 5 sup̄biaz nec tñ seq̄t̄ q̄ sit idē cū v̄tute h̄ilitat̄ : s̄ q̄ sit p̄ncipiū ei^o . **D**ona . n . sp̄s sc̄i sūt p̄ncipia v̄tutū intellectualiū z moralīū : ut s̄ dcm̄ est . s̄ v̄tutes theologice sūt p̄ncipia d̄inoz : ut s̄ h̄itū ē . **U**nde p̄z r̄f̄io ad quintum .

Ad decimū sic procedit̄ .

Vides q̄ crescēte caritate diminuat̄ timor . **D**ic̄ . n . Aug^o sup̄ p̄mā can̄ . **J**oh̄ . Quā tū caritas crescit : tātū timor d̄crescit . **P** . **C**rescēte spe diminuit̄ timor . s̄ crescēte caritate crescit spes ut s̄ h̄itū ē . **G** crescēte caritate diminuitur timor . **P** . **A**mor ipoztat v̄niōez timor at̄ sep̄tiōez . s̄ crescēte v̄niōe diminuit̄ sep̄tio . **G** crescēte amore caritatē diminuit̄ timor . **S** . **S** ē qd̄ dicit̄ Aug^o i l^o s̄z . q . q̄ dei timor nō solū ichoat̄ . s̄ etiā p̄ficat̄ sapiam . i . q̄ sūme diligit deū . z primū tā q̄ seipsū . **P** . **D**icēdu q̄ duplex est timor dei sic dcm̄ ē . **U**n^o qd̄ filialis q̄ q̄s timet ofensa p̄ris : ul̄ sep̄tiōez ab ip̄o . **A**li^o aut̄ fuil q̄ q̄s timet penā . **T**imor aut̄ filialis necē ē q̄ crescat crescēte caritate . sicut effect^o crescit crescēte causa . quāto . n . aliqs magis diligit aliq̄ . tātō magis timet eū offendere z ab eo se pari . s̄ timor fuil q̄rtū ad fuilitatez totalit̄ tollit̄ caritate adueniēte . remanet tamē fm̄ subam timor pene : ut dictū ē . **E**t iste timor diminuit̄ caritate crescēte : maxie q̄rtuz ad actū : quia quāto aliqs magis diligit deū tātō minus timet penā . p̄ q̄dem quia minus at tendit ad pp̄riū bonū cui h̄riaat̄ pena . 2° q̄ firmus inherēs magis confidit de premio et p̄sequēs minus timet de pena . **A**d p̄mū ḡ dicēdu q̄ Aug^o loq̄t̄ de timore pene . **A**d secūdu dicēduz q̄ timor pene est qui diminuit̄ crescēte spe . s̄ ea crescēte crescit

timor filialis : ga quāto aliqs certi^o expectat alicui^o boni p̄secutiōez p̄ auxiliū alteri^o : tātō magis veref̄ eū offendere uel ab eo separari . **A**d t̄rtū dicēdu q̄ timor filialis nō impoztat sep̄tiōez s̄ magis subiectiōez ad ipsum : sep̄tiōe aut̄ refugit a subiectiōe ipsius . s̄ q̄ d̄amō sep̄tiōe ipoztat p̄ q̄ n̄ p̄sumit se ei adēq̄re : s̄ ei se subycit . q̄ etiā sep̄tio inuenit̄ in caritate inq̄stū diligit deū supra se z supra oīa . vñ amor caritatis augmētatus reuerētiam timoris nō minuit̄ sed auget .

Ad v̄ndecimū sic

procedit̄ . **V**ides q̄ timor nō remaneat i p̄ria d̄f̄ . n . p̄v̄ . p̄ . **A**bū d̄tia p̄fruct̄ timore maloz r̄ū sublato . qd̄ itelligit̄ d̄ hoie iā sapia p̄fruct̄ te in b̄ritudine et̄na . s̄ oīs timor ē alicuius mali : ga malū ē obm̄ timorū ut s̄ dicit̄ est . **G** nullus timor erit in patria . **P** . **D**oies i patria erūt deo p̄formes : fm̄ illd̄ . i . **J**oh̄ . 3° . **L**ū apparuerit filēs ei erim^o . s̄ de^o n̄ ibil̄ timet ḡ hoies i patria nō habebūt aliq̄e timorē . **P** . **S**pes ē p̄fectior q̄ timor : ga spes est respectu boni : timor respectu mali . s̄ spes n̄ erit i patria . **G** nec timor erit i patria . **S**ed ē qd̄ d̄f̄ i ps̄ . **T**imor d̄ni sanct^o p̄manz i seculū . **P** . **D**icēdu q̄ timor fuilis sine timor pene nullo mō erit in patria . excludit̄ . n . tal timor per securitatem et̄ne b̄ritudinis q̄ est de ipsius b̄ritudinis rōne : sicut s̄ dicit̄ est . **T**imor aut̄ filialis sicut auget augmētata caritate : ita caritate p̄fecta p̄ficiet̄ . vñ nō h̄bit i patria eūdē actū oīo quē h̄z mō . **A**d cuius euidētia sciēdu ē q̄ pp̄riū obm̄ timorū est malū possibile : sicut pp̄riū obm̄ spei ē bonū possibile . z cū mor^o timorū sit q̄si fuge ipoztat timor fugā mali ardui possibilis . parua . n . mala timorē nō iducūt . **S**ic aut̄ bonum v̄niuscuiusq̄ ē ut i suo ordine p̄sistat : ita malū v̄niuscuiusq̄ ē ut suū ordinē deserat . **O**z do at̄ creature rōnal̄ ē : ut sit sub deo z supra cezas creaturas . vñ sicut malū creature rōnalis ē ut subdat se creature inferiori p̄ amorem ita etiā malū ei^o ē si nō deo se subyciat s̄ i ip̄m p̄sup̄tuoze iūliat̄ ul̄ p̄tēnat̄ . **B** at̄ malū creature rōnali fm̄ suā n̄az p̄siderare possibile ē pp̄ n̄alē liberi arbitrii flexibilitatez s̄ i beal̄ fit nō possibile p̄ glorie p̄fectionez **F**uga ḡ hui^o mali qd̄ est deo nō subyci ut possibilis nature : ipossibilis aut̄ b̄ritudini erit in patria . in via aut̄ ē fuga hui^o mali : ut

oio possibilis. **Ar** ideo Gregl. dic. 17° moral.
exponēs illd Job. 28°. Colūne celi cōtremis-
cūt ⁊ pauēt ad nutū ei⁹. ipe ingt virtutes ce-
lestiū q̄ hūc sine cessatione aspiciūt: in ipsa
cōtēplatione cōtremiscūt. s; idē tremor ne
eis penalis sit nō timor: sed admirationis:
qa. s. admirā⁹ deū ut s se existētē ⁊ eis incō-
prehensibilē. **Aug⁹** etiā 14° d. ci. dei. hoc mō
ponit timorē in patria. q̄uis h sub dubio d/
relinqt. **T**imor ingt ille castus pmanēs i se-
culū seculi. si erit in futuro seculo non erit ti-
mor extē a malo qd accidē pōt. s; tenē i bo-
no qd amitti nō pōt. vbi. n. bōi adepti amor
imutabilis ē. pfecto si dici pōt: mali caudē
timor secur⁹ ē. timor: q̄ppe casti noīe ea vo-
luntas significata ē: q̄ nos necesse erit nolle
peccare. ⁊ nō sollicitudine. i firmitatē ne for-
te peccem⁹. s; trāq̄llitate caritatē caudē pctū
aut si null⁹ oio gener⁹ timor ibi eē poterit.
ita fortasse timor i seculū seculi dicit⁹ ē pma-
nens: qa id pmanebit, q̄ timor ipse pducit.
Ad p̄mū ḡ dicendū q̄ in auctoritate p̄di-
cta excludit a beat⁹ timor sollicitudinē h̄ns
de malo p̄caudēs. nō at timor secur⁹: ut **Aug⁹**
dicit. **A**d secūdū dicendū q̄ sicut dicit **Dyo**
9° ca: de diu. no. eadē ⁊ filia sūt deo ⁊ dīsi-
milia. h̄ qdē s̄m tringētē nō imitabilis imi-
tationē. i. inq̄tū: s̄m suū posse imitanē deū
q̄ nō ē pfecte imitabilis. h̄ aut s̄m h̄ causata
mīn⁹ habēt a causa i finitū mēsur⁹ ⁊ incōpa-
bilib⁹ deficiētia. vnde nō oportet q̄ si deo n̄
cōuenit timor: qa nō h̄z supiorē cui subycia-
tur q̄ pp̄t h̄ nō cōueniat beatis. q̄z beatitudo
cōsistit i pfecta subiectiōe ad deū. **A**d t̄tū
dicendū q̄ spes ip̄ortat quēdā defectū. i.
fruitionē beatitudinis q̄ tollit p ei⁹ presentiaz:
s; timor ip̄ortat defectū nālē creat⁹: s̄m q̄ i
ifinitū distat a deo. qd etiā i patria remane-
bit. ⁊ ideo timor nō euacuabit totaliter.

Ad duodecimum sic

pcedif. **V**idē q̄ paupertas spūs nō sit beatitudo
rīdens dono timor. **T**imor. n. ē initium
spūalis vite ut ex dictis p̄z. s; paupertas p̄inet
ad pfectionē vite spūalis: scdm illd **Matth.**
19°. **S**i vis pfect⁹ eē. vade ⁊ vende oīa q̄ ha-
bes ⁊ da paupib⁹. q̄ paupertas spūs nō rīdet
dono timor. **S** In ps. d̄. **C**ōfige timore
tuo carnes meas. **E**x q̄ vidē q̄ ad timores
p̄tineat carnē reprimē. s; ad rep̄ssiōez carnis
maxie vidē p̄tinē beatitudo luctus ḡ beatitudo

luctus magis rīdet dono timor q̄ beatitudo
paupertatis. **S** Donū timoris rīdet v̄tuti
spei sicut dictū ē. s; spei maxie vidē rīdere
beatitudo vltia q̄ ē: **B**eati pacifici qm̄ filij dei
vocabūt: quia ut d̄r **Ro. 5°**. **G**loriamur i spe
glie filiorū dei. ḡ beatitudo illa magi rīdet do-
no timor q̄ paupertas spūs. **S** supra dictū
ē q̄ beatitudinib⁹ rīdet fructus. s; nihil i fru-
ctib⁹ iuenit rīdere dono timor. ḡ etiā neq̄
i beatitudinib⁹ aliqd ei rīdet. **S** h̄ ē: qd
Aug⁹ dic in li^o de sermōe dīsi i mōte. **T**imor
dei congruit hūilib⁹: de qb⁹ d̄r: b̄i paupes
spū. **R** dicendū q̄ timorē pp̄rie rīdet pau-
pertas spūs. **C**ū. n. ad timorē filialē p̄tineat
deo reuerentiā exhibē ⁊ ei subditum eē. id qd
ex huiusmōdi subiectiōe p̄seq̄: p̄tinet ad do-
num timor. **E**x h̄ at q̄ aliqs deo se subycit
definit q̄rere in seipso uel in aliq̄ alio magni-
ficari nisi in deo. **B**. n. repugnaret p̄fecte sub-
iectiōi ad deū. v̄i. d̄r in ps. **D**i i currib⁹ ⁊
hi i equib⁹. nos aut i noīe dei nostri inuoca-
bim⁹. **E**t ideo ex h̄ q̄ aliqs p̄fecto timet deū
p̄sequēs ē q̄ nō q̄rat magnificari i seipso p̄
supbiā. neq̄ etiā querat magnificari in exte-
riorib⁹ bonis. s. honorib⁹ ⁊ diuitijs: quoz
v̄tq̄ p̄tinet ad paupertatem spūs: s̄m q̄ paup-
tas spūs itelligi pōt: uel exinanitio inflati ⁊
supbi spūs: ut **Aug⁹** expōit. uel etiā abiectio
tpaliū rez q̄ fit spū. i. pp̄ria voluntate p̄ insti-
ctum spūs sci: ut **Amb⁹** ⁊ **Zero⁹** exponunt.
Ad p̄mū ḡ dicendū q̄ cū beatitudo sit actus
virtutis p̄fecte. oēs beatitudines ad p̄fectio-
nē spūalis vite p̄tinet: in qua qdē p̄fectione
principiū eē vidē. ut tēdens ad p̄fectā spūa-
liū bonoz p̄ticipationē trena bona cōtēnat.
sicut timor p̄mū locū h̄z in donis. nō aut cō-
sistit p̄fectiō i ipsa tpaliū desertiōe. s; h̄ ē via
ad p̄fectōez. timor aut filialis cui rīdet beati-
tudo paupertatis etiā ē cū p̄fectiōe sapie: ut
s̄ dictū ē. **A**d secūdū dicendū q̄ directi⁹
opponit subiectiōi ad deū quā facit timor si-
lialis i debita magnificatio hoīs ul⁹ i seipso ul⁹
i alijs reb⁹ q̄ delectatio extranea q̄ n̄ oppo-
nit timori ex cōsequēti: qa qui deū reueret⁹
⁊ ei subdit⁹ nō delectat in alijs a deo. s; t̄n de-
lectatio non p̄tinet ad rōnē ardui quā respi-
cit timor: sicut magnificatio. ⁊ ideo directe
beatitudo paupertatē rīdet timori. beatitudo aut
luctus ex cōsequēti. **A**d t̄tū dicendū q̄
spes ip̄ortat motuz ex habitu ad termi-
nū ad quē tēdit. s; timō ip̄ortat magi motū

scdm bñtudine recessus a fimo a q. zideo
ultima bñtudo q̄ ē spūalis pfectiōis fmin⁹
zgrue rñdet spei p modū obiecti vltimi . sed
pma bñtudo q̄ ē per recessū a reb⁹ exteriori
bus ipedientib⁹ diuinā subiectionē cōgrue
rñdet timori. ¶ Ad q̄rtū dicēdū q̄ i fructib⁹
illa q̄ pertinet ad moderatū vsuz ul' abstine
tiā a reb⁹ tpalib⁹ vidēt dono timorū uenire
sicut modestia ztinētia et castitas .

Unde consi

derādū ē d vitys oppositis
Et p de desperatione . 2. de
presūptione . Circa primū
querūt q̄tuor . p vtrum de/
speratio sit pctm̄ . 2. vtz possit esse sine infi/
delitate . 3. vtrū sit maximū pctōz . 4. vtz
oziat̄ur ex accidia .

Ad primuz sic proce

dit . Videt q̄ despacio nō sit pctm̄ . Omne
n. pctm̄ hz ouersionē ad zmutabile bonum
cuz auersione ab icōmutabili bono : ut p3 p
Augl. in p li° d libe. arbi. s3 despacio nō hz cō
uersionē ad zmutabile bonū . g nō ē pctm̄ .

¶ Illud qd̄ oia ex bona radice n̄ videtur
ēē pctm̄ : q̄ nō pōt arbor bona fruce⁹ malof
facere : ut d̄ Math. 7. s3 despacio videt p/
cedē ex bona radice . s. ex timore dei uel ex
horrore magnitudinis ppoz pctōz . g despa
tio n̄ ē pctm̄ . ¶ Si despacio eēt pctm̄ : etiā
dānat̄ eēt pctm̄ q̄ despāt . s3 h̄ n̄ iputat̄ eis
ad culpā s3 magis ad dānatiōez . g neq; via
torib⁹ iputat̄ ad culpā . z ita despacio nō est
pctm̄ . ¶ S3 illud p qd̄ hoies i pctā iducūt
videt eē nō solū pctm̄ : s3 pncipiū pctōzum .
sed despacio ē huiusmōi . Dic. n. apls d̄ qbus
dā ad Eph. 4. q̄ despantes semetipfos tra
viderūt impudicitie in opatiōez ois imun/
dicie z auaricie . g despacio nō solū ē pecca
tum . sed aliorum peccatorū principium .

¶ dicendum q̄ scdm phm in 6. ethicoruz
illd̄ quod est in intellectu affirmatio uel ne
gatio : est in appetitu profecutio et fuga . et
qd̄ ē i intellectu verū ul' falsū . ē in appetitu
bonū z malū . z iō ois mor⁹ appetitiū⁹ con/
formē se hñs i intellectu vero : ē fm se bon⁹
ois at̄ mor⁹ appetitiū⁹ zformē se habēs in
itellctu falso : ē fm se malus z pctm̄ . Circa
deū vō vera existimatio itellect⁹ ē q̄ ex ipo
pueit boiuz sal⁹ . z venia pctōrib⁹ dat̄ : fm

illd̄ Ezech. is. Nolo mortē pctōris : s3 ut cō
uertat̄ z viuat̄ . Falsa aut̄ opinio ē q̄ pctōri
penitēti veniā denegat̄ : ul' q̄ pctōres ad se
nō ouertat̄ p grām iustificatē . Et ideo sicut
mor⁹ spei q̄ zformē se hz ad existimatiōez
verā ē laudabilis z vtuosus : ita opposit⁹ mo
tus d̄spatiōis q̄ se hz zformē existimatiōi
falsē de deo ē vitiosus z pctm̄ . ¶ Ad primū g
dicēdū q̄ i qlibet pctō mortali est qd̄amō
auerfio a bono icōmutabili z ouersio ad bo
nū cōmutabile : s3 aliē z aliē . Nā pncipalit̄
cōsistūt in auersioe a bono icōmutabili pec
cata q̄ opponūt v̄tutib⁹ theologice : ut odi
um dei z despacio z ifidelitas . q̄ virtutes
theologicē hñt deū p obo . ex v̄ti aut̄ ipoz/
tāt ouersioez ad bonū cōmutabile : i q̄tū aīa
deserēs deū zsequēt̄ necē ē q̄ ad aliū ouer
tat̄ . Peccata vō alia pncipalit̄ zsistūt in cō
uersionē ad zmutabile bonum . ex zsequenti
vō i auersione ab icōmutabili bono . non . n .
q̄ fornicat̄ intendit a deo recedē . s3 carnali
delectatiōe frui . ex q̄ seq̄ q̄ a deo recedat̄ .
¶ Ad secūdū dicēdū q̄ ex radice v̄tutū pōt
aliqd̄ pcedē duplicit̄ . Uno directe ex pre
ipi v̄tutū : sic act⁹ pcedit ex hitu . z h̄ mō ex
v̄tuosa radice n̄ pōt aliqd̄ pctm̄ pcedē . Doc
n. sensu Aug⁹ dic̄ i li° de libe. arbi. q̄ v̄tute
nemo male v̄tit̄ . Alio mō pcedit aliqd̄ ex
v̄tute idirecte siue occasionalit̄ . et sic nihil
phibet aliqd̄ pctm̄ ex aliq̄ virtute pcedere
Sic . n . iterdū aliq̄ d̄ virtutib⁹ supbiunt fm
illd̄ Augl . Supbia bonis opib⁹ ifidiat̄ ut pe
reāt . z h̄ mō ex timore dei ul' ex horrore p
porū pctōz ztigit despacio : i q̄tuz his bonis
aliqs male v̄tit̄ occasiōez ab eis accipiēs d̄sp
andi . ¶ Ad t̄tiū dicēdū q̄ dānati nō sūt in
statu despandi pp̄ impossibilitatē reditus ad
bñtudine . z iō q̄ nō sperāt nō iputat̄ eis ad
culpā : s3 ē ps dānatiōis ipoz . Sicut etiam
in statu vie si qs desparet de eo q̄ nō ē nat⁹
adipisci ul' qd̄ nō ē debitū adipisci : nō ē pec
catū . puta si medic⁹ desperat de curatione
alicui⁹ infirmi : uel si aliqs desperat se fore
diuitias adepturum .

Ad secūdū sic proce

ditur . Videt q̄ despacio sine ifidelitate eē
nō possit . Certitudo . n . spei a fide deriuat̄ .
s3 manēte causa nō tollit̄ effect⁹ . g nō pōt
aliqs certitudie spei amittē d̄spacio nisi fide
f̄blata . ¶ Si . p̄ferre culpā pp̄z boitati ul'

mīe diuine est negare infinitatē diuine mīe uel bonitatē qd̄ ē infidelitatē. s; q̄ desperat: cul-
pam suā p̄fert mīe uel bonitati diuine: s̄m illd̄ **Sen. 4.** **Maioz** ē iūctas mea q̄ ut ueniā merear. q̄ q̄cūq; desperat est infidelis. ¶ **S.** Quicūq; incidit i heresim dānatā ē infidel. s; despans uidef incidē in heresim dānatā. s̄ nouatianoz. q̄ dicūt pctā nō remitti p̄ bap̄tismū. q̄ uidef q̄ q̄cūq; despat fit infidelis. ¶ **S. 5.** ē q̄ remoto posteriori nō remouetur p̄us. s; spes ē posterior fide ut s̄ dictū ē ḡ remota spe pōt remanē fides. non ḡ q̄cūq; d̄sp̄rat ē infidelis. ¶ **R.** dicēdū q̄ infidelitas p̄tinet ad intellectū: desperatio autē ad vī appetitiuā. itellect⁹ autē vniuersaliū ē. s; vīs appetitiua mouet̄ circa p̄ticulāres res. **Et. n.** motus appetitiu⁹ ab aīa ad res q̄ i seipsis p̄ticulares sūt. cōtingit autē aliq̄uē habētē rectam existimatiōē in vniuersali z circa motū appetitiuū: nō recte se h̄re corrupta ei⁹ estimatiōe i p̄ticulari: q̄a necesse ē q̄ ab estimatiōe in vniuersali ad appetitū rei p̄ticulari p̄ueniā mediāte estimatiōe p̄ticulari: ut d̄r i 3° de aīa. sicut a p̄positiōe vniuersali nō inferitur cōclusio p̄ticularis nisi assumēdo p̄ticulāre. **Et inde** ē q̄ aliq̄s h̄ns rectā fidē i vniuersali: deficit in motu appetitiuo circa p̄ticulāres corrupta p̄ticulari ei⁹ estimatiōe p̄ habitū uel p̄ passiōē. sicut ille q̄ fornicat eligēdo fornicatiōē ut bonū sibi ut nūc h̄z corruptā estimatiōe in p̄ticulari. cū tñ retineat vniuersalē estimatiōē verā s̄m fidē s; q̄ fornicatio sit mortale pctm̄. **Et sicut** alius quis retinēdo in vniuersali verā estimatiōē fidei. s; q̄ ē remissio pctōzū i ecclesia. pōt tñ pati motū desp̄tōis q̄. s; sibi in tali statu exīti non fit sperādū de ueniā corrupta estimatiōe ei⁹ circa p̄ticulāre. z p̄ hunc modū pōt esse desp̄tatio sine infidelitate: sicut z alia pctā mortalia. ¶ **Ad p̄mū** ḡ dicēdū q̄ effectus tollit̄ nō solū sublata causa p̄ma s; etiā sublata causa se. unda. **Un̄** mot⁹ spei auferri pōt nō solū sublata vniuersali estimatiōe fidei q̄ ē sicut causa p̄ma certitudinis spei: sed etiā sublata estimatiōe p̄ticulari q̄ ē sicut causa secūda. ¶ **Ad secūdū** dicēdū q̄ si q̄s i vniuersali existimaret mīam dei nō eēt infidelis. s; aut nō existimat desp̄s s; q̄ sibi in statu illo p̄p̄ aliquā p̄ticulāre d̄sp̄positiōe: nō fit de diuina mīa sperādū. ¶ **Et sicut** dicēdū est ad tertiū q̄ nouatiani i vli

n̄ egant remissionē pctōz fieri i ecclesia.

Ad tertium sic proce

dit. **Uidef** q̄ desperatio nō sit maximū peccatorū. **Pōt. n.** eēt desp̄tatio absq; infidelitate sicut dictū ē. s; infidelitas ē maximū pctōzū: q̄a subruit fūdamētū spūalis edificij. ḡ desperatio nō ē maximū pctōzū. ¶ **S.** **Maioz** bono maius malū opponit̄: ut p̄ p̄ p̄ h̄m i 8° ethicoz. sed caritas ē maioz spe ut d̄r. i. ad **Cor. 13.** ḡ odium ē maius pctm̄ q̄ desp̄tatio. ¶ **S.** In pctō desp̄tōis ē solū inordinata auersio a deo. s; i alijs pctis ē nō solū auersio inordinata a deo: s; etiā inordinata auersio. ḡ pctm̄ desp̄tōis nō ē graui⁹ s; minus alijs. ¶ **S. 5.** Pctm̄ insanabile uidef eēt graui⁹: s̄m illud **Jer. 30.** Insanabilis factura tua: pessima plaga tua. s; pctm̄ desp̄tōis ē insanabile: s̄m illd̄ **Jer. 15.** Plaga mea desp̄abilis renuit curari. ḡ desp̄tatio ē graui⁹ simū pctm̄. ¶ **R.** dicēdū q̄ pctā q̄ opponit̄ v̄tutibus theologicis sūt s̄m suū gen⁹ grauiora pctis alijs. **Cū. n.** v̄tutes theologice habeant deū p̄ obō. pctā eis opposita ip̄o: tantū recte z p̄ncipalit̄ auersione a deo i q̄libz aut pctō mortali p̄ncipal̄ ratio mali z ḡuitas ē ex h̄ q̄ auertit se a deo. **Si. n.** possēt eēt auersio ad bonū cōmutabile sine auersioe a deo q̄uis eēt inordinata nō eēt pctm̄ mortale. z ideo illud qd̄ p̄mo z p̄ se h̄z auersione a deo ē graui⁹ simū pctm̄ in pctā mortalia. **Virtutib⁹** autē theologicis opponit̄ infidelitas: d̄sp̄tatio z odium dei. int̄ q̄ odium z infidelitas si desp̄tationi p̄parēt̄ inueniēt̄ s̄m se qd̄. i. s̄m rōnē p̄p̄rie spei ḡuioza. **Infidelitas. n.** p̄uenit ex h̄ q̄ hō ipsā dei uirtutē n̄ credit. **Odiū** vero dei p̄uenit ex h̄ q̄ uolūtas hōis ip̄i diuine bonitati d̄riat̄. ¶ **Desp̄tatio** at̄ ex h̄ q̄ hō non sperat se bonitatē dei p̄ticipare. **Ex q̄ p̄** q̄ infidelitas z odium dei sūt d̄ deū s̄m q̄ i se est. desp̄tatio at̄ s̄m q̄ ei⁹ bonū p̄ncipal̄ a nobis. vñ mai⁹ pctm̄ ē s̄m se loquēdo non credere dei ueritatē ul̄ odire deū q̄ n̄ sp̄are cōsequi gloriā ab ip̄o. s; si cōparet̄ d̄sp̄tatio ad alia duo pctā ex p̄te n̄ra. sic desp̄tatio ē picuoliosior: q̄a p̄ sp̄em reuocatur a malis z introducimur ad bona p̄sequenda. **Et iō** sublata spe irrefrenate hōies labiūt̄ i uicia z a bonis laborib⁹ retrabunt̄. vñ sup̄ illud **p̄. 24.** Si desp̄aueris lapsus in die angustie iniquetur fortitudo tua. dic̄ glo. **Nihil** ē execrabilius

despatione .qua q bz . r in gnalib' hui' vite la
borib' . r qd pei' e in fidei certamine colta
tia pdit . r fidor' die i li' d sumo bono . Per
petrare flagitii aliqd mors aie e . s3 despate
e descendere i infernu . Et p B p3 rrisio ad oba

Ad quartum sic pro

cedit . **U**ides q despacio ex accidia no oria
tur . Idē . n . no pcedit ex diuersis causis . de
spacio aut futuri seculi pcedit ex luxuria . ut
dic' Greg' . 31' moral . no g' pcedit ex accidia .

P . sic spei opponit despacio : ita gaudii
spuali opponit accidia . s3 gaudii spuale p
cedit ex spe : s3 illud Ro . 12' : spe gaudetes
g' accidia pcedit ex despatione . r n' ecouerso .

P . Contrarioz drie sunt cause . s3 spes cui
oppoit despacio videt' pcedē ex osideratiōe
dinor hūficiōz . r maxie ex osideratione in
carnationis . **D**ic' . n . Aug' . 15' de tri . Nihil
tā necessariū fuit ad erigēdū spem n'faz : qz
ut deinostraret nob' qstū nos de' diligeret
qd vō hui' rei iusto iudicio manifestius qz q
dei fili' nat' e nre dignat' e inire osortiu . g'
despacio mag' pcedit ex negligētia hui' co
sideratiōis qz ex accidia . **S**3 d' e q' 31' mo
ral . Greg' despationē enūerat int' ea q' pce
dūt ex accidia . **R** . dicēdū q' sic s' dcm ē
obm spei ē bonū arduū possibile : ul' p se ul'
p aliū . **D**upliciter pōt g' in aliq' spes deficē de
bitudie obtinēda . vno' q' nō reputat eam
ut bonū arduū . alio' q' nō reputat eā ut pos
sibile adipisci . uel p se uel p aliū . **A**d h' autē
q' bona spūalia nō sapiūt nob' qstū bona : uel
nō videāt nob' qstū magna bona : p'cipue per
ducimur p h' q' affect' n' ē instās amori de
lectationū corpaliū . int' qz p'cipue sūt delec
tatiōes venerēe . **N**ā ex affectu h'az delecta
tionū cōrigit q' hō fastidit bōa spūalia r nō
sperat ea qstū qdā bona ardua . r s3 h' despa
tio causat' ex luxuria . **A**d h' autē q' aliqd bo
nū arduū n' estimet ut possibile sibi adipisci
p se ul' p aliū : pducit' ex nimia deiectione . q'
qū i affectu hōis dñaf . videt' ei q' nūqz pos
sit ad aliqd bonū releuari . r qa accidia ē tri
sticia qdā deiectionis spūs . iō p hūc modū de
spacio ex accidia gnaf . **H** autē ē p'pitiū obm
spei . s . q' sit possibile . nā bonū r arduū etiā
ad alias passioēs ptinet . vñ spāl' orit' ex ac
cidia . pōt tñ oriri ex luxuria rōne iam dicta .
vñ p3 rrisio ad p'mū . **A**d secūduz dō q' sic
p'bus dic' in 2' rethorice . sicut spes facit de

lectatione : ita etiā hōies in delectationibus
erites efficiūt maior' spei . r p hūc etiā mo
dū hōies in tristiticy erites facili' i despaci
onē incidūt : s3 illud . 2 . ad Cor . 2' . Ne ma
iori tristite a abso : deat' q' eiusmodi ē . sed tñ qa
spei obm ē bonū in qd nālīe tēdit appetitus
n' aut' discedit ab eo nālīe : s3 solū p'p' aliqd
impediētū supueniēs . iō directi' qdē ex
spe orit' gaudiū . despacio aut' everso ex tri
sticia . **A**d etiū dicēdū q' ipa negligētia cō
siderādi dīna hūficiā ex accidia puenit : hō
n . affect' aliq' passione p'cipue illa cogitat
q' ad illā ptinet passionē . **U**ñ hō in tristiticy
cōstituit' nō de facili aliqua magna r iocūda
cogitat s3 solū tristitia . nisi p magnū conatū
se auertat a tristibus .

Quinde consi

derandū ē de p'sūptiōe . **E**t
circa h' querūt qtuoz . p'mo
qd sit obm p'sūptiōis cui
innitit' . 2' vtz sit peccatum
3' cūi opponat' . 4' ex quo vitio oriatur .

Ad primuz sic proce

ditur . **U**ides q' p'sūptio q' ē petm i spm scm
non initat' deo sed p'prie v'rtuti . **Q**uanto . n .
minor ē virt' : tāto mag' peccat q' ei nimis
innitit' . s3 mior ē virt' hūana qz dīna . g' g'uius
peccat qui p'sumit de virtute humana qz
q' p'sumit de virtute diuina . sed peccatum i
spm scm ē g'uiusmū . g' p'sūptio q' ponit' spēs
peti i spm scm : iheret v'rtuti hūane mag' qz
dīne . **P** . **E**x pctō i spm scm alia pctā ori
unt' : pctm . n . i spm scm dicūt malitia ex qua
qs peccat . s3 magis vidēt' alia pctā oriri ex
p'sūptiōe q' hō p'sumit de seipso : qz ex p'sūp
tione q' homo p'sumit de deo qa amor sui
est p'ncipiū peccādi : ut p3 p Aug' . 14' de ci .
dei . g' videt' q' p'sūptio q' ē pctm i spm scm
maxie initat' v'rtuti hūane . **P** . **P**ctm pue
nit ex ouersioē iordinata ad bonū cōmutabi
le . s3 p'sūptio ē qdā pctm . g' mag' cōtingit ex
cōuersione ad v'rtutē hūanā q' ē bonū cōmu
tabile : qz ex cōuersioē ad v'rtutē dīnā que ē
bonū incōmutabile . **S**3 d' est . **S**icut ex
despatione aliqz contēnit' diuinaz mīam cui
spes innitit' . ita ex p'sūptiōe cōtēnit' dīnam
iusticiā que pctōres punit' . s3 sic mīa ē i deo :
ita etiā r iusticia ē in ipō . g' sicut despacio ē p
auerfioēz a deo : ita p'sūptio est p inordinatā